

ภาพพระราชทาน

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๕๐ ฉบับที่ ๔ เดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๔๘

อาเศียรวาท
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

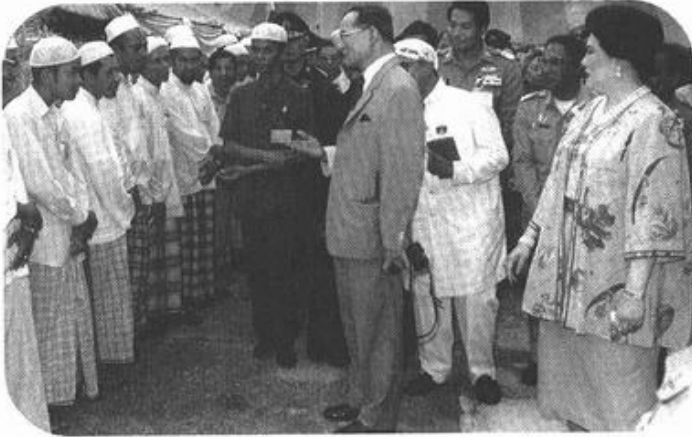
๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๘

น้อมบังคมพระบรมราชินี
เฉลิมศรีเฉลิมชนมพรรษา
ดดีฤกษ์จวบสมัยอีกเพลา
ปวงประชาน้อมเกล้าถวายชัย
น้อมรำลึกกรณีย์ทรงกอบกิจ
สารทุกข์ทั่วทิศทรงแก้ไข
บำเพ็ญคุณแก่เหล่าพองเฝ้าไทย
ให้ยืนหยัดด้วยตนได้อย่างพอเพียง
ธ เสด็จทั่วไทยทุกถิ่นภาค
ถึงลำบากยากเข็ญมิหวั่นเสียด
พระราชทานกำลังใจพร้อมอยู่เคียง
สำหรับไทยทั้งเวียงใต้ฝั่งฝั่ง
ธ สถิตมั่นในใจไทยทั่วหล้า
ปวงไพร่ฟ้าทูนเทิดพระขวัญมิ่ง
อัญเชิญไตรรัตน์ดลบุญบังเกิดจริง
ทรงเจริญพระชนม์ยิ่งยืนนาน

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า ข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน ก.พ.
(เทมวดี บรรเทา ประพันธ์)

.....ข้าพเจ้าคิดว่าความทุกข์อันใหญ่หลวงของ
ชนในชาตินั้นเป็นเรื่องสำคัญ ที่พวกเราจะต้องร่วมมือ
ร่วมใจกันให้พร้อมเพรียงทุกฝ่าย ไม่ใช่แต่ข้าพเจ้าจึง
อยู่คนเดียวหรือทางรัฐบาลวังอยู่ลำพังนั้นไม่ได้ อยาก
ให้คนไทยทั้งชาติร่วมมือร่วมใจกัน ทั้งสถาบันชาติ
ศาสนา พระมหากษัตริย์ ก็เป็นสถาบันหลักในผืน
ธงชาติไทย เมื่อพระเจ้าโดนฆ่าฟันเป็นจำนวนไม่ใช่น้อย
ข้าพเจ้าก็พูดพยายามตะเกียกตะกายออกมาพูดว่า
ทุกคนไม่น่าจะนั่งเฉยๆ ถึงแม้เราจะอยู่ไกลถึงกรุงเทพ
ก็ไม่ควรนั่งเฉยๆ อย่างน้อยออกแสดงความไม่พอใจ
ประณามหรืออะไรก็ตาม

อย่างที่เกิดเหตุการณ์ที่อังกฤษขึ้น ก็เห็นชาวอังกฤษเขาก็ช่วยกันฮึด ช่วยกันร่วมมือกัน ทั้งประณาม ทั้งแสดงความไม่
พอใจและยังแสดงความกล้าหาญว่า เขาไม่กลัว ประชาชนไทยไม่ว่าจะนับถือศาสนาใด ทุกคนควรต้องเคารพ และยึดมั่นใน
หลักการของเมตตาธรรม และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ภายใต้กฎระเบียบของสังคม และกฎหมายของบ้านเมือง คนไทย
ทั้งชาติไม่ว่าจะอยู่ภาคใดก็ตามของประเทศ ควรแสดงความเห็นอกเห็นใจ ความห่วงใยอาทรต่อพี่น้องคนไทยร่วมชาติ ซึ่งเค้
กำลังมีความทุกข์อย่างเหลือล้น ออกมาให้ประจักษ์ แสดงออกมาเลย

เพราะการนั่งเฉยเหมือนชินชา ต่อข่าวที่พี่น้องทางใต้ที่ถูกฆ่าตายไปทุกๆ วันนั้น ข้าพเจ้าว่าผิด แล้วต่อไปจะกลายเป็น
ภัยต่อบ้านต่อเมือง ข้าพเจ้าเองต้องออกมาพูด ขอความร่วมมือจากท่านทั้งหลายถึงสองครั้งแล้ว ทั้งที่ไม่เคยพูดไม่เคย
ทำมาก่อน แต่ก็ไม่สามารถทนนิ่งเฉยได้ ครั้นนี้ก็เช่นกัน ข้าพเจ้าต้องขอร้องคนไทยทั่วประเทศทุกคนอีกครั้งหนึ่ง ขอร้อง
องค์กร ขอร้องสมาคมทั้งหลาย ให้รวมพลังกันประณามการกระทำที่ไร้มนุษยธรรมนี้ ให้ผู้ที่มิจิตใจอำมหิต รู้ว่าคนไทย
ทั้งประเทศจะไม่มีวันยอมที่จะนั่งเฉย ยอมให้เขาเช่นฆ่าผู้บริสุทธิ์โดยไม่มีสาเหตุสมควรที่จะละอายแก่ใจ และเลิกยุติการ
กระทำความผิดเหล่านี้เสียที น่าจะเลิกได้แล้ว นานพอแล้ว

ข้าพเจ้าเคยพูดเสมอว่าในแผ่นดินไทย ทุกคนมีอิสระเสรีในการเลือกนับถือศาสนา เพราะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภกของทุกศาสนา เมืองไทยไม่เคยมีเลย การรังเกียจเหยียดฉันท์ซึ่งกันและกัน ไม่เคยมีการแตกแยก
แบ่งฝ่ายกัน ทุกศาสนาสามารถปฏิบัติศาสนกิจของตนได้อย่างสมบูรณ์ ดังเช่นที่คุณหญิงแสงดาว สยามวาลา ประธานมูลนิธิ
ช่วยเหลือเด็กกำพร้าของสตรีไทยมุสลิมแห่งประเทศไทย เธอได้กล่าวในรายการโทรทัศน์เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2548 ว่า
ท่านเองท่านสามารถปฏิบัติศาสนกิจของชาวมุสลิมได้อย่างสมบูรณ์พร้อม ภายในประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศแห่งพระพุทธศาสนา

ข้าพเจ้าฟังแล้วชื่นใจยิ่ง แล้วก็รู้สึกมีความนับถือคุณหญิงแสงดาว สยามวาลา ว่า ท่านเป็นคนกล้าและเป็นคนที่รักชาติ
พยายามอย่างยิ่ง ที่จะเตือนให้ทุกคนทราบว่าประเทศนี้ แต่ไหนแต่ไรมา การเลือกนับถือศาสนา เป็นทุกคนมีอิสระเสรี
ที่จะเลือกนับถือศาสนา ปฏิบัติศาสนกิจของตนอย่างเต็มที่ เพราะที่คุณหญิงแสงดาว สยามวาลาพูดออกมานี้ เป็นการยืนยัน
ให้โลกรู้ว่าประเทศไทย เป็นประเทศที่ทุกเชื้อชาติ ศาสนา สามารถอยู่ร่วมกันได้ อย่างร่มเย็นเป็นสุข

อันนี้สำคัญ คนไทยควรระลึกเสมอว่า การที่เรารักษาแผ่นดินไทย ให้อยู่รอดปลอดภัยมาได้ นับแต่โบราณกาล จนบัดนี้
เป็นประเทศที่ปึกแผ่นมั่นคงในปัจจุบัน แม้ชาวต่างประเทศก็ยกย่องว่า ประเทศไทยมีอิสรภาพมาโดยตลอด เพราะคนทั้ง
ชาติมีความมุ่งมั่นและร่วมจิตร่วมใจกัน ทะนุบำรุงแผ่นดินไทย จนเป็นแผ่นดินทอง ของพระบวรพุทธศาสนา และทุกศาสนา
ในประเทศข้าพเจ้าปรารถนา ที่จะเห็นคนไทยทุกคน มีความภาคภูมิใจในความเป็นพลเมืองของประเทศนี้ และอยากให้เห็น
ความรัก ห่วงแทนแผ่นดินอันอุดมสมบูรณ์แห่งนี้ และแต่ละคนตั้งใจปรารถนาที่จะเอื้ออาทร และมีเมตตาต่อกัน หากเป็น
เช่นที่กล่าวได้ ประเทศของเราก็จะเป็นดินแดนที่น่าอยู่อาศัยที่สุดแห่งหนึ่งของโลก.....

พระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
เนื่องในโอกาสทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คณะบุคคลต่างๆ
เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา 73 พรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย พระตำหนักสวนจิตรลดา
วันที่ 11 สิงหาคม 2548

บทบรรณาธิการ

สวัสดีค่ะ

เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระนางเจ้าฯ
สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ วารสารข้าราชการ
ขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายพระพรชัยมงคล ขอจงทรงพระเจริญ

ข้าราชการกำลังปรับเปลี่ยนระบบราชการ นับเป็นช่วงที่อยู่ในความสนใจ
ของเพื่อนข้าราชการเสมอมา จนถึงวันนี้ การปฏิรูประบบราชการมีอายุเกือบครบ
๓ ปีแล้ว หลายท่านคงอยากรู้อยากเห็นว่าในอนาคตอันใกล้ราชการไทยจะเป็น
อย่างไร วารสารข้าราชการขอนำท่านผู้อ่านติดตามความคืบหน้าได้ในเรื่อง
“ก้าวต่อไปของการปรับเปลี่ยนระบบราชการ” ซึ่งหลาย ๆ ส่วนราชการจะ
ได้มีโอกาสทราบแนวคิดและแนวทางในการปรับเปลี่ยนหน่วยงานของท่าน
จากนั้นมาเรียนรู้เรื่อง “การจัดการองค์ความรู้สู่องค์การอัจฉริยะ” ว่ามี
เคล็ดลับหรือกระบวนการเรียนรู้อย่างไร ซึ่งจะนำไปสู่ความเป็นอัจฉริยะ
และคอสมิกนี้ประจำที่มากด้วยสาระที่ชวนติดตาม

บทบรรณาธิการ

เจ้าของ

สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.

โทร. ๐-๒๒๘๑-๙๔๔๔, ๐-๒๒๘๑-๓๓๓๓ ต่อ ๒๑๓๔

ที่ปรึกษา

นายสิมา สีมานันท์
นายปรีชา วัชรากย์
นางสาววนิดา นวลบุญเรือง
นางสาวดรุณี บุญสิงห์
นางสาวทัศนีย์ ธรรมสิทธิ์

บรรณาธิการ

นางสาวเอมอร อร่ามกุล

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางฉันทิพย์ จำเดิมเผด็จศึก

กองบรรณาธิการ

นางฉันทิพย์ บรรจงแต้ม
นายเอกศักดิ์ ตริกรุณาสวัสดิ์
นางสาววันเพ็ญ นาคแจ้ง
นายอชชัย เจษฎาชีวิน
นางอัจฉรา ภูริคุปต์
นายสมพงษ์ เกษตรอำนาญ
นางสาวอุทุมพร เลื่องลือเจริญกิจ
นางสาวเหมวดี บรรเทา
นางสาวบุญญารัตน์ กลัดทอง

ออกแบบปก

นางฉันทิพย์ จำเดิมเผด็จศึก

ผู้จัดการสวัสดิการ

นายเกียรติศักดิ์ เบญจนิรติชัย

พิมพ์ที่

บริษัท สำนักพิมพ์ สัมหวาน จำกัด

โทร. ๐-๒๒๓๖-๖๕๕๐-๘ แฟกซ์ ๐-๒๒๓๘-๑๐๗๔

วัตถุประสงค์การจัดทำ

๑. เพื่อเผยแพร่งานวิชาการและความเคลื่อนไหวทางด้านการบริหารงานบุคคล
 ๒. เพื่อเผยแพร่แนวความคิดในการปฏิบัติราชการ
 ๓. เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการในการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อราชการ
 ๔. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาข้าราชการ
- ต้องการให้ข้อเสนอแนะ ตามปัญหา ระเบียบราชการหรือส่งบทความ แสดงความคิดเห็น

โปรดส่งไปที่

บรรณาธิการวารสารข้าราชการ
สำนักงาน ก.พ. ถ.พิษณุโลก เขตดุสิต
กทม. ๑๐๓๐๐

สารบัญ

- อาเศียรวาทสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๘

หน้า

บทความ

- ก้าวต่อไปของการปรับเปลี่ยนระบบราชการ
ดร. วิษณุ เครืองาม
- การจัดการความรู้สู่องค์กรอัจฉริยะ
บุรุษ ติริมาลาคร

๑

๒๘

คอลัมน์ประจำ

- จากภาพสู่ข่าว
- สรุปสาระสำคัญ การประชุมคณะหัวหน้าส่วนราชการ
ระดับปลัดกระทรวง ประจำเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๘
- เรื่อง "วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับการปรับโครงสร้าง
เศรษฐกิจและสังคม"
- สรุปสาระสำคัญ การประชุมคณะหัวหน้าส่วนราชการ
ระดับปลัดกระทรวง ประจำเดือนสิงหาคม ๒๕๔๘
- เรื่อง "พลังงานและการขับเคลื่อนในพลวัตแห่ง
การเปลี่ยนแปลง"

๓๕

๔๒

ฉันทิพย์ จำเดิมเผด็จศึก
สมพงษ์ เกษตรอำนาญ

- มติ ก.พ. ที่น่าสนใจ
ฉันทิพย์ บรรจงแต้ม

๔๔

- มุม "เพื่อนบุคลากร"
ฉ.ช.ป.

๖๐

- ท่อไอเสีย
เทอร์โบ

๖๕

- รู้ศัพท์รู้แสง
ไกรวิทย์

๗๒

- อุทาหรณ์ก่อนทำผิด
เอกศักดิ์ ตริกรุณาสวัสดิ์

๗๔

- สื่อสารเรื่องการสอบ
เหมวดี บรรเทา

๘๐

- กฎระเบียบ และเรื่องที่น่าสนใจ
บุรุษ เจษฎาชีวิน

๘๓

- ข่าว กบข

๙๗

ดร.วิษณุ เครืองาม**

ท่านเลขาธิการ ก.พ. ในฐานะประธาน
ชมรมนักบริหารข้าราชการพลเรือน

ท่านกรรมการชมรมฯ ท่านสมาชิก
ท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

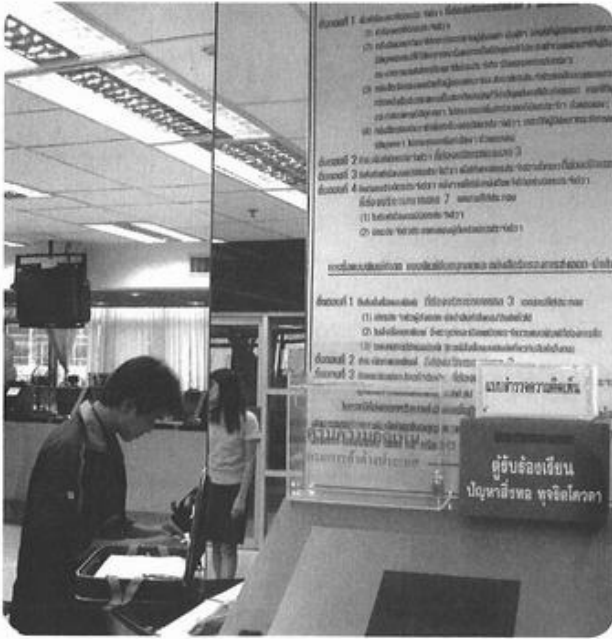
ในฐานะที่เป็นประธาน ก.พ. และ ก.พ.ร.
ผมต้องขอแสดงความชื่นชมยินดีและขอบพระคุณ
ชมรมนักบริหารข้าราชการพลเรือนเป็นอย่างมาก
ที่จัดให้มีการสังสรรค์ ชุมนุม นักบริหารข้าราชการ
พลเรือน หลายวงการ หลายระดับ หลายหน่วยงาน
ซึ่งจะเป็นเหตุให้มีความคุ้นเคย ความใกล้ชิด เป็น
ประโยชน์ต่อการประสานงานและการทำงานใหญ่
ร่วมกันต่อไป

คำว่า “ทำงานใหญ่” นั้น ไม่ได้ชวนไปปฏิบัติ
รัฐประหาร แต่ชวนให้เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง
ในระบบราชการ สังเกตว่าหัวข้อที่ทางชมรมฯ
ได้จัดให้มีการบรรยายในช่วงสองสามปีที่ผ่านมา
เป็นชุดเดียวกัน คือ เรื่องเกี่ยวกับการปฏิรูประบบ
ราชการ ผมคิดว่าคงเป็นความเข้าใจ ตั้งใจของ
กรรมการชมรมฯ ว่า ในยุคนี้ทางราชการหวังพึ่งพา
อาศัยนักบริหารข้าราชการพลเรือนมากที่สุด คือ

ให้เป็นสิ่งที่เรียกว่า Change Leader หรือ ผู้นำ
การเปลี่ยนแปลง ซึ่งก็ตรงกับความในใจของ
รัฐบาล เพราะบุคลากรของรัฐประมาณ ๓ ล้าน
คนนั้น ใครก็ไม่สามารถที่จะบันดาลให้เปลี่ยน
วัฒนธรรมการทำงานหรือวิธีทำงานของคน
ทั้งหมดได้ ต้องสร้างแกนจำนวนหนึ่ง ให้ไป
ถ่ายทอด ผลักดัน เปลี่ยนแปลงต่อสิ่งที่รัฐ
ได้สร้างระบบ CEO ขึ้นเมื่อ ๒-๓ ปีที่ผ่านมา
ไม่ว่าจะเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด CEO หรือ
เอกอัครราชทูต CEO ไม่ได้มีอะไรมากไปกว่า
การให้คนเหล่านี้ซึ่งมีบริษัท บริวารอยู่มากไป
เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้ว่าราชการจังหวัด
ไปนำการเปลี่ยนแปลงในจังหวัดของตนเอง
เอกอัครราชทูตนำการเปลี่ยนแปลงในบรรดา
คณะเจ้าหน้าที่ที่ไปปฏิบัติงานในต่างประเทศ
ก้าวต่อไป คือ ต้องสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง
เพิ่มให้มากขึ้น เพราะฉะนั้นในปีสองปีนี้น่าจะมี
อธิบดี CEO นายอำเภอ CEO หรือแม้แต่ CEO
อื่นๆ เกิดขึ้นอีก เพื่อไปนำการเปลี่ยนแปลงเพิ่ม
ขึ้น แต่ก็คงจะอยู่แต่ในเฉพาะภาคราชการฝ่าย

* การบรรยายพิเศษ โครงการอาหารเสริมสมองนักบริหาร ชมรมนักบริหารข้าราชการพลเรือน วันอังคารที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๘
เวลา ๑๗.๓๐-๑๙.๓๐ น. ณ หอประชุมสุมนัยประดิษฐ์ สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี

** รองนายกรัฐมนตรี

บริหารเท่านั้น วงการอื่นนั้นแม้เราอยากเห็น
การเปลี่ยนแปลง และการนำการเปลี่ยนแปลงก็
คงจะไปผลักดันอะไรไม่ได้

ทางชมรมได้ตั้งหัวข้อไว้ว่า “ก้าวต่อไป
ของการปรับเปลี่ยนระบบราชการ” แสดงว่า
เป็นการมองไปข้างหน้าไม่เหลียวหลัง ซึ่งเป็น
ความคิดที่ถูกต้อง เพราะว่าเราปรับเปลี่ยนระบบ
ราชการมาประมาณ ๒ ปี ๘ เดือนแล้ว ของ
ที่ผ่านมายุ่งตัวแล้วไม่ว่าจะเป็นของดีหรือของ
ไม่ดี วันนี้ถึงเวลาที่จะถามว่า แล้วจะทำอะไรต่อ
การพูดถึงก้าวต่อไปในเวลานี้ เหมาะ ถูกกาลเทศะ
เพราะสัปดาห์สองสัปดาห์นี้ เป็นช่วงเวลาที่
ข้าราชการการเมืองตั้งแต่นายกรัฐมนตรีลงมา
จนถึงข้าราชการประจำ ตั้งแต่ปลัดกระทรวงลงมา
กำลังอยู่กับการหาทิศทางของการก้าวต่อไปทั้งนั้น
ตั้งแต่นายกรัฐมนตรีเรียกประชุมรัฐมนตรี เชิญ
ภาคเอกชนมาหารือกันที่หอประชุมกองทัพเรือ

เมื่อสองสัปดาห์ที่แล้ว ก็พูดกันเรื่องก้าวต่อไป
หรือเมื่อไม่กี่วันมานี้รองนายกรัฐมนตรีสมคิดก็
เชิญรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้แทนภาค
เอกชน มาคุยกันถึงเรื่องกระทรวงสายเศรษฐกิจ
ผมเชิญท่านรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดี
สื่อมวลชน องค์การภาคเอกชนเช่นสภาสตรีแห่งชาติ
แม้แต่คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย
มาหารือกันถึงกระทรวงสายสังคม และเมื่อวัน
สองวัน รองนายกฯ ชิดชัย ก็เชิญรัฐมนตรี ปลัด
กระทรวง อธิบดี และผู้ที่อยู่ในวงการความมั่นคง
ทั้งหมด มาหารือกันถึงเรื่องกระทรวงสายความ
มั่นคง ทั้งหมดทำด้วยคำถามเดียวกันว่า จะ
ก้าวต่อไปอย่างไร

เราปฏิรูประบบราชการมาได้ประมาณ
๒ ปีเศษ ปฏิรูปโดยอยู่บนพื้นฐาน สาระ หรือ
หลักเกณฑ์ สามอย่างด้วยกัน เป็นเรื่องเดียวกับ
ที่จะตอบคำถามว่า ปฏิรูปอย่างไร หรือปฏิรูปอะไร
ได้เคยพูดหลายครั้งหลายทีวาระบบราชการ
ไทยนั้นใหญ่โตมหึมา เพราะฉะนั้นการปฏิรูปนั้น
ถ้าไม่ตอบคำถามให้ดีกว่าก่อนว่าจะทำตรงไหน มัน
กว้างจนกระทั่งอย่างที่ว่า สุชาติผ่องบุรุษบอกว่าเห็น
พดุงแต่ไม่เห็นไพร เห็นป่าแต่ไม่เห็นต้นไม้ ใน
ที่สุดก็ได้คำตอบเมื่อสองสามปีที่แล้วว่า ในการ
ปฏิรูประบบราชการนั้น ต้องทำอย่างเดียวกับที่
นานาชาติประเทศทำ คือจะปรับเปลี่ยน แก้ไข
ปรุงแต่งอยู่ ๓ จุดเท่านั้น ได้แก่

๑. ปรับเปลี่ยนโครงสร้างของราชการ

๒. ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงาน

หรือวิธีปฏิบัติราชการ

๓. ปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การพัฒนา กำลังคนภาครัฐ

นี่คือสิ่งที่ได้ทำกันมาเมื่อ ๓ ปีที่แล้ว สิ่ง
ที่ทำกันมาในบริบทของคำว่าปฏิรูประบบราชการ
อยู่ในสามหัวข้อนี้ทั้งนั้น มีคนถามว่า early retire
อยู่ตรงไหน คำตอบ คือ อยู่ในยุทธศาสตร์กำลัง
คนภาครัฐ แล้วที่ขึ้นเงินเดือนคราวที่แล้วอยู่
ในข้อไหน อยู่ในวิธีที่ ๓ ยุทธศาสตร์กำลังคน
ภาครัฐ CEO อยู่ตรงไหน อยู่ในข้อ ๒ ปรับเปลี่ยน
วัฒนธรรมการทำงาน วิธีปฏิบัติราชการ ที่ยุบ
รพช. เอากรมโยธาธิการไปรวมกับกรมการผังเมือง
อยู่ตรงไหน อยู่ในข้อ ๑ คือ โครงสร้างราชการ
เพราะฉะนั้นเมื่อจะก้าวต่อไปก็ต้องทำอยู่ใน ๓
หัวข้อนี้ หัวข้อทั้ง ๓ คือ หนึ่งการปรับโครงสร้าง
ซึ่งได้แก่ การปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
หัวข้อที่สองก็คือ การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม
การทำงาน ตลอดจนวิธีปฏิบัติราชการ หัวข้อนี้
เป็นหัวข้อที่ประชาชนรอคอยมากที่สุด เรื่อง
โครงสร้างราชการ เขาไม่ได้ยินดียินร้ายด้วย เพราะ
ไม่ได้อะไรขึ้นมา แต่ที่รอที่สุดคือ วัฒนธรรมการ
ทำงานแบบใหม่ เพราะคำว่าทำงานเร็วขึ้น ลดเวลา
ลดขั้นตอน โปร่งใส สะอาด บริสุทธิ์ ยุติธรรมอยู่
ในหัวข้อนี้ ส่วนหัวข้อที่ ๓ คือ ยุทธศาสตร์การ
พัฒนากำลังคนภาครัฐ เป็นหัวข้อที่ข้าราชการรอ
คอยมากที่สุด เพราะว่าขึ้นเงินเดือน early retire
การส่งคนไปฝึกงาน เรียนต่อ อบรมเมืองนอก
อยู่ในนี้ เมื่อจะก้าวต่อไปก็ก้าวใน ๓ เรื่องนี้ แต่

จะให้น้ำหนักที่ไหนก่อนหลัง มากน้อย หนักเบา
เพียงใดอีกเรื่องหนึ่ง

ในเรื่องของโครงสร้างราชการประชาชน
ไม่ค่อยจะยินดียินร้าย จะมีก็กระทรวง ก็กรมไม่
เดือดร้อน แต่ข้าราชการเดือดร้อน หรือข้าราชการ
บางคนอาจจะรอคอยอยู่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับว่าจะปรับ
เปลี่ยนยังไง กรมที่แตกออกเป็นสองสามกรม
ข้าราชการยินดี เพราะมีอภิตีเพิ่มขึ้น กรมไหน
ที่ยุบหายไป เช่น กรมวิเทศสหการ หรือ สองกรม
มารวมเข้าด้วยกัน เช่น กรมโยธาธิการและกรม
การผังเมือง ข้าราชการก็รู้สึกผิดหวัง แต่หนีไม่พ้น
เพราะจะปรับเปลี่ยนระบบราชการโดยไม่แตะที่
โครงสร้างไม่ได้ คำถามมีขึ้นมาทันที ทำกันมานาน
แล้วยังไม่พออีกหรือ จะทำอะไรกันอีก คำตอบ คือ
ยังไม่พอ ต้องก้าวต่อ ทำไมต้องก้าวต่อ คำตอบ
คือ ที่ก้าวกันมาเมื่อ ๒ ปี ๘ เดือนก่อนหน้านี้ ยัง
ไม่เต็มก้าวเท่าไร เพราะยังประนีประนอม ยัง
เกรงใจกันอยู่ ตอนนั้นเราไม่ต้องการให้เกิด สิ่ง
ที่ภาษาอังกฤษ เรียกว่า drastic change ซึ่งเป็น
พระรัฐประศาสนโบายของพระเจ้าอยู่หัวรัชกาล
ที่ ๕ ว่า การปรับเปลี่ยนนั้นถ้าทำอย่างรุนแรง
ฉับพลันทันใด ผลกระทบมันรุนแรง ยิ่งถ้าไม่ได้
ทำความเข้าใจให้ดีก่อนก็จะเกิดการต่อต้าน
เพราะฉะนั้น รัฐประศาสนโบายหรือกลยุทธ์ของ
พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ ท่านก็ค่อย ๆ ทำ ถึง
เรียกว่าปฏิรูปไม่เรียกว่าปฏิวัติระบบราชการ เมื่อ
๒ ปี ๘ เดือนที่แล้วได้ประนีประนอมไปมาก
วันนี้ก็คิดว่าขั้นจะก้าวต่อไปได้ พ้นช่วงประนี

ประណอมไปแล้ว หรือแม้แต่สิ่งที่ ๒ ปี ๘ เดือน
ก่อนยังไม่ได้ทำความเข้าใจ ที่ผ่านมาก็ได้ทำ
ความเข้าใจไปพอสมควรแล้ว ฉะนั้นถ้าจะทำ
ต่อหรือทำใหม่นั้นไม่น่าจะเป็นปัญหา

อีกประการหนึ่งสองปีกว่าที่ผ่านมาหลาย
อย่างที่เราคิดจะทำ ก็ไม่อาจเป็นไปตามที่คิด คำว่า
คิดไม่ใช่รัฐบาลคิด นักวิชาการคิดและผู้ปฏิบัติ
เสนอแนะ แล้วรัฐบาลเห็นด้วย แต่พอเข้าไปใน
สภา ๆ ไม่เห็นด้วย หลายเรื่องรัฐบาลบอกว่า
ไม่เป็นไรเอาแค่นี้ก่อนก็ยังดี ถึงวันนี้ก้าวต่อไป
ได้แล้ว ต้องจัดโครงสร้างของกระทรวง ทบวง
กรมใหม่ แม้แต่ภายในแต่ละกระทรวงก็ต้อง
จัดโครงสร้างภายในกระทรวงใหม่ ตรงนี้ต้อง
ย้อนไปในสิ่งที่ ก.พ. ก.พ.ร. นายกรัฐมนตรี และ
คณะรัฐมนตรีได้ทำกันมาตั้งแต่ที่หอประชุม
กองทัพเรือ จนกระทั่งเมื่ออาทิตย์ที่แล้ว เรามา
ถึงจุดที่ทำให้ใกล้เคียงความเป็นจริงที่สุด ถึง
ขั้นเตรียมทำกฎหมายแล้ว คือ จัดโครงสร้างของ
กระทรวง ทบวง กรมในประเทศไทยใหม่ซึ่งผม
จะฉายภาพให้เห็น ดังต่อไปนี้

ใน ๒๐ กระทรวงที่มีอยู่ในประเทศไทย
ควรจัดเป็น ๓ กลุ่ม เพื่อความสะดวก กลุ่มที่หนึ่ง
คือกระทรวงสายเศรษฐกิจ กลุ่มที่สองคือ
กระทรวงสายสังคม กลุ่มที่สามคือกระทรวง
สายความมั่นคง

กลุ่มกระทรวงในสายเศรษฐกิจ มอบ
ให้รองนายกรัฐมนตรีรับผิดชอบเป็นเจ้าภาพใน
การไปขอความเห็น ขอคำแนะนำ ขอคำปรึกษา

ตรงกับคำที่ภาษาอังกฤษ เรียกว่า peer group
คือกลุ่มที่เป็นผู้มีส่วนได้เสีย กลุ่มกระทรวงในทาง
สายเศรษฐกิจมี ดังต่อไปนี้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปลี่ยน
ชื่อเป็นกระทรวงเกษตรและอาหาร ทำไมเป็น
กระทรวงเกษตรและอาหาร เราคิดถึงองค์การ
FAO (Food and Agriculture Organization)
ทำไมถึงเป็น Food and Agriculture เพราะมา
ตรงกับหลักที่บอกว่า From the farm to the table
ผลิตผลด้านการเกษตรต้องผลิตแล้วประดิษฐ์
ให้สำเร็จรูปจากเรือกสวนไร่นาจนมาขึ้นโต๊ะ ที่
แล้วมาขาดอยู่นิดหนึ่งคือไม่ได้ขึ้นโต๊ะ คือไม่ได้
แปรรูป เพราะฉะนั้นถ้าจะให้มันเป็นระบบครบวงจร
ต้องถึงขั้นแปรรูปเป็นอาหาร กระทรวงนี้จึงควร
มีชื่อว่า กระทรวงเกษตรและอาหาร กระทรวงนี้
เมื่อแรกสถาปนาขึ้นร้อยกว่าปีก่อน ชื่อ กระทรวง
เกษตรราธิการ ต่อมาแก้เป็นกระทรวงเกษตร บาง

ยุคไปพร้อมกับพาณิชย์เป็นกระทรวงเกษตรธิการ และพาณิชย์ ต่อมาแยกออกเป็นกระทรวงเกษตร เฉย ๆ แล้ววันหนึ่งก็มีคนบอกว่าประเทศไทย ไม่ให้ความสำคัญกับสหกรณ์บ้างหรือไร ก็เลย เป็นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ วันนี้สหกรณ์ อาจหายไปจากชื่อกระทรวง แต่ไม่ได้แปลว่าไม่ ให้ความสำคัญกับงานสหกรณ์ เราคิดว่า สหกรณ์ นั้นไม่สำเร็จในตัวเอง ต้องถามว่าเป็นสหกรณ์ เพื่ออะไรแล้วจัดรูปแบบให้เข้ากัน เพราะฉะนั้น งานสหกรณ์ยังอยู่และความสำคัญไม่ได้ลดลง

อุตสาหกรรมด้านการผลิต ถ้ารวมเข้าด้วยกัน ก็จะเป็นเหมือนอย่างในหลายประเทศ ที่มี กระทรวงที่ควมรวมชื่อ แต่ต้องรวมภารกิจด้วย อย่างรวมแต่ชื่อ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม โครงสร้างภายในรื้อมากเพื่อให้ ครอบคลุมดิน น้ำ ลม ไฟทั้งหมด

กระทรวงพาณิชย์ เดิมคือกระทรวง หนึ่ง มีอีกกระทรวงหนึ่งชื่อกระทรวงอุตสาหกรรม เห็นว่าน่าจะควมรวมเข้าด้วยกันเป็นกระทรวง พาณิชย์และอุตสาหกรรม เพราะเกี่ยวพันกัน อยู่ระหว่างการผลิตและการค้า จะผลิตโดยไม่ ขาย ขายโดยไม่ได้อผลิตก็คงไม่ได้ วันนี้กระทรวง พาณิชย์แยกไปดูแลด้านการค้า การเจรจา กระทรวง

กระทรวงการคลัง ชื่อเดิม ภารกิจเดิม
โครงสร้างภายในเปลี่ยนบ้าง

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ
สารสนเทศ เดิม คือสองกระทรวง ได้แก่ กระทรวง
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กับกระทรวง
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เหมือน
พาณิชย์และอุตสาหกรรม เราเคยถือว่า
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นต้นน้ำ คือ
การวิจัย แต่พอมาถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ
อาจเป็นวิทยาศาสตร์ด้านสารสนเทศ หรืออาจ
ไม่ใช่ก็ได้ ถ้าเอามารวมน่าจะกะทัดรัดและเดิน
หน้าได้อย่างมั่นคง เพราะเมื่อย้อนกลับไปดูใน
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปัจจุบัน
โครงสร้างภายในไม่มีกรมเหลืออยู่ ตอนนี้
กระทรวงวิทยาศาสตร์มีอยู่ ๒ กรม คือ สำนักงาน
ปรมาณูเพื่อสันติ และกรมวิทยาศาสตร์บริการ
แต่กรมนี้ต้องการมานานแล้วที่จะแยกออกเป็น
องค์การมหาชน แยกเมื่อไรกระทรวงนี้ก็เหลือ
แต่ระเบิดปรมาณู พอวิจัย ค้นคว้า ทดลอง

เสร็จจะส่งต่อไปที่ไหน ถ้าเป็นคนละกระทรวง
เจ้ากระทรวงคนละคนก็คงไม่สะดวก ถ้ารวม
เสีย แต่งานภายในอย่าจัดให้สับสนปนเป เช่น
อาจแยกเป็น ๒ ทบวงโดยอยู่ภายใต้นโยบาย
รัฐมนตรีคนเดียวกัน น่าจะดีกว่า

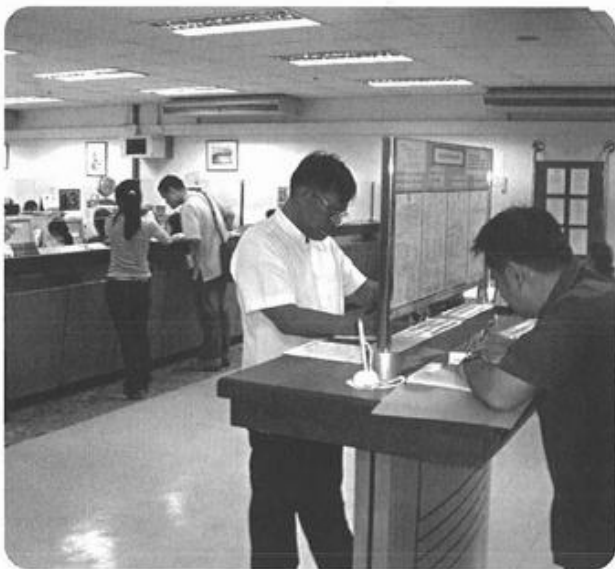
กระทรวงพลังงาน ไม่ได้รวมกับใคร
และไม่กระทบอะไร

กระทรวงการต่างประเทศ มีคนบอกว่า
กระทรวงนี้สายความมั่นคง แต่กระทรวงเอง
อยากอยู่สายเศรษฐกิจ ไม่ใช่ไรไม่ได้ทำให้
เสียสิทธิ์อะไร เพียงแต่เวลาพูดถึงโครงสร้าง

กระทรวงนี้ก็ตรวจสอบกับกระทรวงทางเศรษฐกิจด้วยเท่านั้น แทนที่จะพูดกับกลาโหม มหาดไทย อย่างเดียว

กระทรวงการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม บริการ นำพิศวสมากกระทรวงนี้ เพราะข่าวที่ออกที่แรกจะยุบอยู่แล้ว จะควบรวมนั้น สุดท้ายพอรับฟังความคิดเห็นทั้งภาครัฐ ทั้งภาคเอกชน และภาคต่างประเทศด้วย มีเรื่องที่ว่าหากจะทำแล้วทำอะไรได้มาก นอกเหนือจากการประกวด Miss Universe จัดเป็นอภิมาทกระทรวงด้วยซ้ำ ในวันนี้ที่รู้สึกประดักประเดิดกับกระทรวงนี้ เพราะเป็นกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา แล้วพอดูจริงท่องเที่ยวเจริญไม่ได้เพราะถูกกีฬาแบ่งงบประมาณ แล้วก็ร้องเอาไว้ กีฬาก็เจริญไม่ได้ เพราะถูกท่องเที่ยวดึงงบประมาณและร้องเอาไว้ คำว่าดังในที่นี้ไม่ได้หมายความว่ากลั่นแกล้ง แต่หมายถึงการถ่วงดุล การจัดสรร แล้วถ้าพบกับรัฐมนตรี หรือ ปลัดกระทรวงที่เล่นแต่กีฬาแต่ไม่สนใจเรื่อง

ท่องเที่ยว อีกอย่างก็อ่อนแอ ถ้าไปเจอผู้บริหารที่สนใจเรื่องการท่องเที่ยวแต่ไม่สนใจเรื่องการศึกษา การศึกษาก็อ่อนแอ กระทรวงนี้ เมื่อตั้งขึ้น ๒ ปีก่อน ควรตั้งขึ้นจากงานหรือภารกิจ โดยเฉพาะที่เป็นกรม แต่กระทรวงนี้ไปตั้งขึ้นจากภารกิจที่เป็นรัฐวิสาหกิจ คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และการกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งแข็งอยู่แล้ว วันนี้มีคนบอกว่าพอตั้งกระทรวงนี้ สองรัฐวิสาหกิจนี้ก็กลับอ่อนแอ มาสำรวจพบว่า ยังจัดอะไรไม่ถูก ถ้าจัดให้ถูกก็จะดีกว่านี้ หมายความว่าอย่าทำแต่เรื่องการท่องเที่ยว ต้องส่งเสริมกิจการมัคคุเทศก์ และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ธุรกิจโรงแรม สปา ร้านอาหาร บริการเพื่อสุขภาพแก่นักท่องเที่ยว entertainment คือ ธุรกิจบันเทิง นันทนาการ สวนสนุก การพักระยะยาวที่เรียกว่า long stay และถ้ารวมเอาอุตสาหกรรมบริการหรือ service industry เข้ามาด้วย มีเรื่องให้ทำอีกมาก ถ้ามาผู้รู้มาแล้วว่าอุตสาหกรรมบริการกับธุรกิจบริการต่างกันอย่างไร ได้รับคำตอบว่า ถ้าใช้ คำว่าธุรกิจบริการจะรวมธนาคารด้วย แต่ถ้าเรียกอุตสาหกรรมบริการก็จะตัดธนาคารออกไป เอามาแต่เฉพาะอุตสาหกรรมบริการ กระทรวงนี้ทำท่าว่าจะเติบโตมาก ถ้าทำดีจะทำรายได้ให้แก่ประเทศมหาศาล แต่ชื่อกระทรวงชัด ๆ คงต้องรอฟังต่อไป

กระทรวงโครงสร้างพื้นฐานและการจัดการขนส่ง เดิม คือ กระทรวงคมนาคม แต่สิ่งที่ภาคเอกชนต้องการมานานแล้ว คือ ประเทศไทยควรมีกระทรวงการก่อสร้าง ตอนนั้นคิดว่า

มีกระทรวงการก่อสร้างและขนส่ง (Ministry of Construction and Transportation) เหมือนกับในหลายประเทศ แต่พอไปดูแล้วถ้านั้นเรื่องการก่อสร้าง ก็จะบอกว่างานเอกชน ฉะนั้นถ้าแปลงใหม่ให้เป็นโครงสร้างพื้นฐาน ที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า infrastructure ให้กระทรวงนี้ดูแลเรื่อง infrastructure หรือโครงสร้างพื้นฐานทั้งหลายที่มีการก่อสร้างน่าจะดีกว่า ส่วนการจัดการขนส่งนั้น ที่จริงอยากใช้คำว่า การขนส่ง ได้รับคำตอบว่า ถ้าการขนส่ง ภาษาอังกฤษเป็น transportation ถ้าการจัดการขนส่ง ภาษาอังกฤษจะเรียกว่า logistics รวมความแล้วกระทรวงนี้จะดูแลเรื่องโครงสร้างพื้นฐานและการขนส่งในลักษณะที่ไม่ใช่การจัดการเดินรถ เดินเรือ ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ แต่เป็นเรื่องของการวางแผน การดูแล การควบคุม การส่งเสริมทั้งระบบมากกว่า

ภาพของกระทรวงสายเศรษฐกิจในก้าวต่อไปหน้าตาคร่าว ๆ เป็นอย่างนี้ ยังไม่ยุติ ท่านยังออกความเห็นได้ เพราะว่ายังไม่ตกผลึก โครงสร้างนี้เมื่อตอนที่คิดกัน ได้พยายามดูของต่างประเทศว่า ประเทศอื่นมีกระทรวงสายเศรษฐกิจอย่างไร ชื่ออะไร ได้ถามผู้รู้ พอจัดออกมาเสร็จ ได้เชิญตัวแทนภาคเอกชน สภา อองค์กรเอกชนให้มาวิจารณ์ ก็วิจารณ์ได้ดี ภาคเอกชนเก่งและหัวไว ตอนที่ประชุมกันที่หอประชุมกองทัพเรือ ตั้งแต่เข้าจนกระทั่งคำ เถียงกัน แต่ละคนผู้รู้ทั้งนั้น เสร็จก็หยุดพัก เชิญภาคเอกชนที่ไม่ได้นั่งฟังมาตั้งแต่

เข้าเข้ามา ภาคเอกชนที่ตั้ง เดิน ดี เก่ง มากันหมด ฉายภาพให้ดูว่ากระทรวงเศรษฐกิจประเทศไทยมีหน้าตาอย่างนี้ และโครงสร้างภายในเป็นอย่างไร เห็นอย่างไร แต่ละคนพูดยังกับนั่งมาตั้งแต่แปดโมง คือวิจารณ์เป็นฉาก ๆ บางอย่างวิจารณ์ตรงกับที่เราคิด บางอย่างวิจารณ์ในสิ่งที่ไม่ได้คิดมาก่อน มีอยู่ คนหนึ่งนั่งฟังได้ห้านาทีลุกขึ้นวิจารณ์จนกระทั่งบางเรื่องต้องถอยเพราะพูดถึงผลกระทบว่า ถ้าอย่างนี้ จะเกิดอย่างนั้นในกระแสของโลกาภิวัตน์ ประโยชน์ของการที่ฟังได้สิ่งที่ดี ๆ มากอย่างนี้แหละ

กระทรวงสายสังคม ผมได้รับมอบให้เป็นเจ้าภาพในการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งฟังไปเรียบร้อยแล้ว กระทรวงที่ถูกจัดว่าอยู่ในสายสังคม คือ

สำนักนายกรัฐมนตรี ยกเว้นสำนักข่าวกรองแห่งชาติ สภาความมั่นคงแห่งชาติ ไม่เอามารวมอยู่ในเรื่องสังคม ไปอยู่ความมั่นคง ก.พ. ก.พ.ร. กรมประชาสัมพันธ์ คุ่มครองผู้บริโภค

พวกนี้ ไม่พ้นสังคม สำนักงบประมาณยังคาบถูกคาบดอกว่าเป็นเศรษฐกิจหรืออะไร เพราะทุกอย่างเดินด้วยเงิน

กระทรวงศึกษาธิการ เขามีโครงสร้างอยู่แล้ว คงต้องวางไว้อย่างเดิมก่อน

กระทรวงวัฒนธรรม ข้าราชการจะควรรวมเป็นกระทรวงเดียวกับกระทรวงอื่นเหมือนกับในหลายประเทศ แต่เมื่อรับฟังความเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อฟังกระทรวง มาชี้แจงว่าถ้าปล่อยให้กระทรวงต่อไป จะสามารถทวงศิริภรณ์กลับมาได้หรือจะพัฒนาวัฒนธรรมของชาติให้เจริญรุ่งเรืองได้อย่างไร ผมฟังแล้วมีข้อสงสัยอย่างเดียว เรียนถามท่านปลัดในวันนั้นว่า ข้อที่หนึ่ง อยู่มาสองปีกว่าทำไมไม่ทำ ท่านก็นำรักตอบว่าก็ฟังมา ข้อที่สองถามว่า ถ้ายังเป็นเลขาธิการ ก.พ. วันนี้จะคิดอย่างนี้หรือเปล่า ก็บอกตรงไปตรงมาว่าวันนี้คิดใหม่ทำใหม่ อันนี้ผมฝากท่านเลขาธิการ ก.พ. คนปัจจุบันและคน

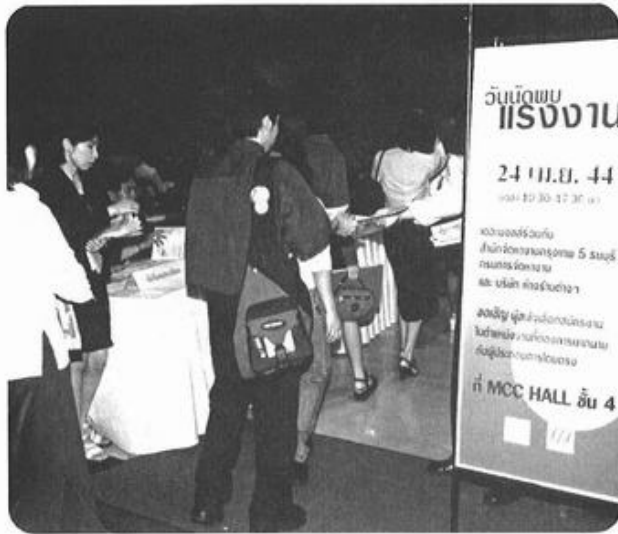
ต่อไปด้วยนะ ตอนที่อยู่ ก.พ. มองได้แค่นี้ ก็เห็นแค่นี้ เพราะฉะนั้นเมื่อมาจับงานมิติกว้างเข้าถึงรู้ว่าถ้าจะทำให้ดี จะทำได้อย่างไร เลยทำให้หนักไปถึง ข้อเสนอว่าข้าราชการระดับเลขาธิการสามคนในประเทศไทยอย่าปล่อยให้อยู่ในตำแหน่งนาน จับเวียนไปเป็นอย่างอื่นเสียบ้าง แล้วก็เอากลับมาที่หลัง คือ เลขาธิการ ก.พ. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และเลขาธิการสภาพัฒน์ ทำได้อย่างนี้ระบบราชการจะทันสมัยอีกมาก คนอื่นว่านะไม่ใช่ผม

กระทรวงวัฒนธรรมน่าจะมีปริมาณงานที่เป็นของตัวเองได้ดี ยกตัวอย่าง เช่น กรมศิลปากรวันนี้ดูตั้งแต่วรรณคดี โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน การใช้ภาษาไทย จนกระทั่งถึงดูแลวัด วัง พิพิธภัณฑ หอสมุด หอจดหมายเหตุ ใครไปเจอเอาด้วย กระเบื้อง จนกระทั่งถึง โครงกระดูกที่ไหน ก็กรมศิลปากรทั้งนั้น กระทรวงวัฒนธรรมบอกว่าก้าวต่อไปกรมศิลปากรต้องผ่าออกเป็นหลายกรม เป็นกรมโบราณคดีที่ไว้ชุดกระดูกโดยเฉพาะ กรมอักษรหนังสือวรรณศิลป์ ดูแลภาษาไทย วรรณคดี หอสมุด หอจดหมายเหตุ และกรมศิลปากรที่เหลืออยู่ก็ต้องเทิดทูนผดุงเรื่องช่างสิบหมู่ให้ชัดเจนขึ้น แม้แต่หอสมุดแห่งชาติ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ถ้าปล่อยให้ยังเป็นระบบราชการ ไม่มีวันเจริญรุ่งเรือง ทำไมไปเมืองนอกอยากไปดูพิพิธภัณฑ ทำไมอยู่เมืองไทยไม่อยากจะดูพิพิธภัณฑ ไม่ใช่ว่าพิพิธภัณฑของเราไม่มีของดี แต่ต่างกันอยู่ตรงไหน ลอง

คิดเองก็แล้วกัน เพราะฉะนั้นวันนี้สิ่งที่คิดก็คือ จะต้องเอาพิพิธภัณฑ หอสมุด หอจดหมายเหตุ ออกจากระบบราชการ ให้มีความเป็นอิสระ คล่องตัว หารายได้ แล้วก็พัฒนาได้โดยไม่ต้องติดอยู่กับระเบียบพัสดุจัดซื้อจัดจ้างของทางราชการ คนที่เป็นพนักงานเป็นเจ้าหน้าที่ควรจะมีรายได้พิเศษต่างหาก ถ้าอยู่ในระบบราชการซี ๓ เงินเดือนแค่นี้ ซี ๔ เท่านั้น ถ้าออกมาจากระบบก็จะมีคล่องตัวอีกได้ แต่ไม่ได้แปลว่าแยกออกมาเพื่อไปทำอะไรเชิงลึอะไร ไม่ใช่แบบนั้น ออกมาเป็น SDU ได้ไหม หลายคนก็หวั่นว่า SDU นี่คืออะไรไม่เคยได้ยิน คนละอย่างกับ CTX นะ SDU ย่อมาจาก Service Delivery Unit หน่วยบริการพิเศษ ภาษาไทยใช้คำคล้าย ๆ ทำนองนี้ วันนี้อยากฝากไปถึงกระทรวง ทบวง กรมทั้งหลายว่าอะไรที่อึดอัดคับแค้นใจถ้าหากว่ารักษาไว้อยู่ในระบบราชการไม่ดี ก็จงแยกออกเป็น SDU เมืองไทยวันนี้มี SDU อยู่หลายแห่ง โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรีเดิมเป็นกองไม้เต็บโตทำอะไรไม่ได้ติดระเบียบราชการไปหมด เอาข้าราชการไปบริหารก็นั่งรอว่าเมื่อไหร่จะกลับไปอยู่กองอื่น วันนี้โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรีเป็น SDU ผู้อำนวยการโรงพิมพ์เงินเดือนมากกว่าปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กองกษาปณ์ กรมธนารักษ์ ถ้าอยู่อย่างนี้ต่อไปก็ทำอะไรไม่ได้ รับปัมทำเหรียญส่วนหนึ่งรายได้ก็ต้องส่งคลัง ถึงยังไม่ต้องส่งคลังเพราะได้รับยกเว้น วันหนึ่งก็มีคนอีกฉลาดร้อนทวงเอาเงินเข้าคลัง วันนี้บอกว่า

ให้โรงกษาปณ์แยกออกไปเป็น SDU หลายหน่วย กำลังพยายามจะแยกออกไปเป็น SDU ก้าวต่อไปคืออยากเห็น SDU มากขึ้น แล้วถ้าคนที่ย้ายตาม SDU ไปเกิดอึดอัดคับแค้นใจอยู่ไม่ได้ อาจขอกลับเข้ามาทำราชการต่อได้ เข้าสู่ในระบบราชการตามเดิม ฝากอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ด้วย เพราะว่ามีข้อเสนอว่าช่อง ๑๑ วันนี้อยู่เป็นกองเป็นส่วนราชการไม่มีทางเติบโต ปี ๆ หนึ่งอธิบดีมาเล่าให้ฟังว่าพนักงานย้ายไปอยู่บริษัทอื่นหมดแล้ว เอเจนซีโฆษณาเอาไปหมด เพราะอยู่ที่นี่รายได้น้อย การพัฒนาเทคนิคฝีมือลำบาก ถ้าออกมาเป็น SDU เสียน่าจะได้ แล้วถ้าอยู่ไปข้าราชการที่ย้ายไปอยู่ที่ SDU ซึ่งไปรับเงินเดือนใหม่ คือลาออกจากราชการ ภายใน ๒ ปี ๓ ปีเบื่อแล้วอยากกลับมาทำราชการต่อ เพื่อจะเอาเกียรติยศสิทธิประโยชน์ของราชการ ก็กลับมาต่อได้สลับกันไป คนใหม่ก็หมุนเวียนเปลี่ยนแปลงไป นี่คือนโยบายที่คิดอยู่ในแผนของกระทรวงวัฒนธรรมเรื่อง SDU และยังมีอย่างอื่นอีกที่จะปรับปรุง

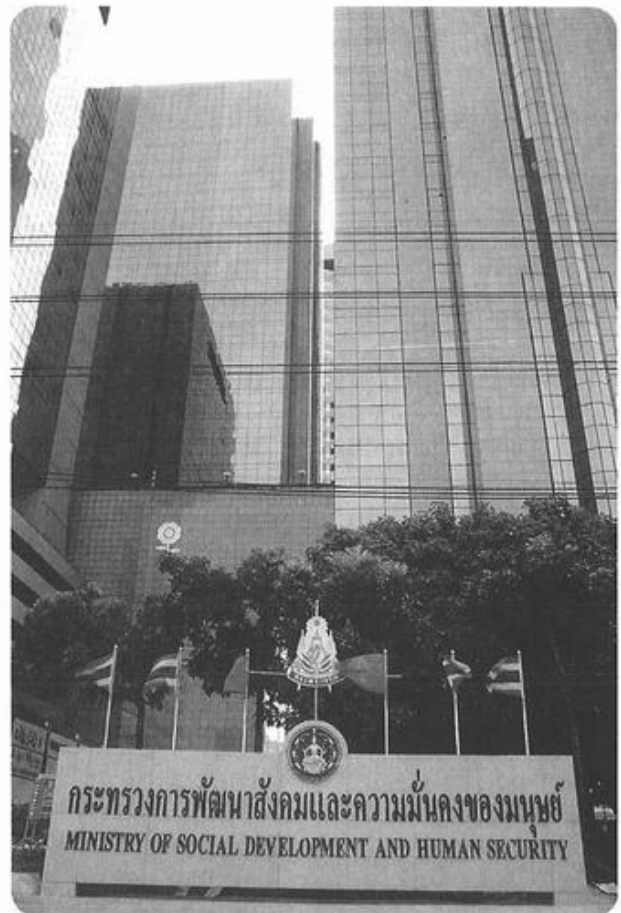
กระทรวงแรงงาน ก้าวต่อไปไม่ค่อยมีอะไรเปลี่ยนแปลงมาก เสนอจะเปลี่ยนมาก แต่เราไม่ให้เปลี่ยน เพราะถ้าให้เปลี่ยนตามใจชอบ กระทรวงนี้จะดึงงานใครต่อใครมา คือ ถ้าให้ข้าราชการคิดเองก็จะจบอยู่ในกระทรวงหรือหน่วยงาน คิดอย่างนี้มาตลอดในประเทศไทย เช่น หลายกรมหลายกระทรวงมีหน่วยงานกองแพทย์อยู่ เคยสงสัยไหมว่าทำไมหลายกรมซึ่งไม่เกี่ยวกับหมอเลยถึงต้องมีกองแพทย์ วันนี้

หลายกรมหลายกระทรวงในประเทศไทยทำไมถึงมีกองออกแบบและก่อสร้าง กระทรวงยุติธรรมบอกว่ามีไว้ออกแบบศาล ซึ่งศาลต้องการเทคนิคของการก่อสร้างไม่เหมือนกับหน่วยงานอื่น วันนี้ศาลยุติธรรมแยกจากกระทรวงยุติธรรมไปแล้ว กองก่อสร้างก็ยังอยู่ในกระทรวงยุติธรรม กระทรวงสาธารณสุขก็มีกองออกแบบก่อสร้าง มีไว้ออกแบบก่อสร้างโรงพยาบาล ทำไมคนอื่นออกไม่ได้ เขาบอกว่าความต้องการไม่เหมือนกัน นี่เป็นตัวอย่างที่ยกว่าวันนี้ถ้าให้ภาคราชการแต่ละหน่วยคิดทุกอย่างก็จะคิดให้เป็น self accomplishment คือ สมบูรณ์ในตัวเอง บางเรื่องทำได้ แต่บางเรื่องถ้าทุกคนคิดอย่างนี้สิ้นเปลือง แล้วข้าราชการก็เลี้ยงไม่โต คือข้าราชการที่เป็นกองแพทย์ กองออกแบบ กองที่อยู่ในแต่ละกระทรวงไม่มีวันที่จะขึ้นเป็นอธิบดีได้ พออยู่ไปก็ติดอยู่ตรง ซี ๘ จะขึ้น ๙ ไม่ได้ เพราะถ้าซี ๙ ต้องเป็นรองอธิบดี ใครจะเอาหมอเป็นรองอธิบดีกรมชลประทาน ใครจะเอาผอ.กองออกแบบก่อสร้างในกระทรวง

สาธารณสุขไปเป็นรองปลัดกระทรวง นี่คือสิ่งที่ต้องระวัง และต้องคิดใหม่

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกระทรวงสายสังคมที่สำคัญ เป็นกระทรวงที่รัฐบาลภาคภูมิใจมาก เพราะว่าบัดนี้เป็นที่เลื่องลือในทางดีไปทั่วโลกว่า ประเทศไทยมีกระทรวงที่มีชื่อภาษาอังกฤษว่า Human Security หรือความมั่นคงของมนุษย์ หลายกระทรวง หลายประเทศเริ่มคิดจะเปลี่ยนชื่อกระทรวงตามแบบไทย เพราะเดิมมีแต่ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรมนุษย์ คือ คน แต่ความมั่นคงของมนุษย์นั้น คือ การที่มนุษย์มี ความมั่นคงมั่นคงจากความหวาดหวั่น มั่นคงจากความยากจน

มันคงจากการที่มีสุขภาพดี มันคงจากการมีขวัญกำลังใจดี นอนหลับ กินอิ่ม มีกำลังวังชา กระทรวงนี้มีหน้าที่อย่างนี้ แต่ส่วน ๒ ปี เศษที่ผ่านมาได้ทำไปขนาดไหนนี่อีกเรื่องหนึ่ง

อนึ่ง เราเคยคิดว่ากีฬาเป็นเรื่องของความมั่นคงอย่างหนึ่ง เพราะเกี่ยวกับสุขภาพกาย สุขภาพใจ จึงน่าจะอยู่กระทรวงนี้ แต่หลายคนไม่เห็นด้วย จึงอาจแยกออกไปก็ได้

กระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรี
เจ้ากระทรวงเสนอให้เรียกว่า กระทรวงสาธารณสุข และการแพทย์ คำว่าสาธารณสุขนั้น ภาษาอังกฤษเรียกว่า Public Health ประเทศไทยเป็นประเทศเดียวที่มีชื่อกระทรวงเป็นภาษาอังกฤษว่า Public Health ประเทศอื่นเหลือ Health เฉยๆ เพราะกระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบันไม่ได้ให้ความสำคัญกับสุขที่เป็นสาธารณะอย่างเดียว ให้ความสำคัญกับสุขที่เป็นปัจเจกชน คือ Individual Health และ Private Health ด้วย เพราะฉะนั้นเมื่อไม่เปลี่ยนชื่อกระทรวงเป็นอย่างอื่นก็เติม “และการแพทย์” เข้าไป แต่ได้รับการท้วงติงว่า ภาษาไทย เรียกว่า สาธารณสุข แต่ภาษาอังกฤษเราตัดคำว่า Public ออกไป เหลือ Health เฉย ๆ ก็ได้ แต่กรมอนามัย Department of Health ชื่อซ้ำกับกระทรวง กรมอนามัยอาจต้องไปเปลี่ยนชื่อ คงต้องถามราชบัณฑิตว่า Public Health เปลี่ยนมาเป็น Health ภาษาไทยจะเรียกอะไรดี

กระทรวงสายความมั่นคง คือ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย และกระทรวง

ยุติธรรม ในตอนที่ปฏิรูประบบราชการเมื่อสองปีเศษที่ผ่านมา ทำแต่การปฏิรูประบบราชการจริง ๆ ซึ่งยังไม่ได้ทำครบร้อยเปอร์เซ็นต์ ยังไม่ได้แตะต้องการปฏิรูปการศึกษาไปพร้อมกันเลย และยังไม่ได้แตะต้องการปฏิรูปราชการทหาร ยังไม่ได้ทำเรื่องปฏิรูปตำรวจ ยังไม่ได้ทำ เรื่องปฏิรูปการกระจายอำนาจ ๔ อย่างนี้นานาประเทศที่ปฏิรูประบบราชการทำพร้อมกันไป แต่เราคิดว่าเหนื่อย ถ้าทำสี่อย่างนี้แล้วบวกกับอีกอย่างคือปฏิรูประบบราชการพลเรือน จึงทำแต่ปฏิรูประบบราชการพลเรือนไม่แตะเรื่องการศึกษา เพราะปล่อยให้กระทรวงศึกษาธิการปฏิรูปตัวเอง แต่แม้ไม่ได้แตะ และเขียนไว้ในกฎหมายว่าการปฏิรูปครั้งนี้ไม่เกี่ยวกับอะไร เช่น ราชการทหาร ให้ราชการทหารปฏิรูปกันเอง แต่วันนี้มาทำด้วยกัน รวมทั้งคราวนั้นไม่ได้แตะต้องการปฏิรูปราชการตำรวจ ไม่ได้ปฏิรูปการกระจายอำนาจ คราวนี้ต้องทำเคยพูดมาหลายทีว่แม่น้ำสี่สาย ปิง วัง ยม น่าน

ยังรวมกันที่ปากน้ำโพเป็นแม่น้ำเจ้าพระยาอัน
แข็งแกร่งไหลลงอ่าวไทย แต่ที่แล้วมาแม่น้ำสี่สาย
แห่งการปฏิรูปต่างไหลลงอ่าวไทยหมด ไม่มีส่วน
เชื่อมโยง ไม่มีคลองส่งน้ำเชื่อมต่อกันเลย คือต่าง
คนต่างทำ แล้วถ้าน้ำสี่สายไหลลงอ่าวไทยหมดก็
เสียชีวิตน้ำ แล้วก็ไม่แข็งแกร่งคืออ่อนแอหมดทั้ง
สี่สาย ถ้าเชื่อมกันแล้วก็เป็นลำน้ำใหญ่สายเดียว
อย่างปิง วัง ยม น่าน มาเป็นแม่น้ำเจ้าพระยานั้น
มีพลัง เหมือนกับเรื่องปฏิรูป

ทั้งหลาย ต่อไปนี้เราจึงต้องปฏิรูปการศึกษา ปฏิรูป
ราชการทหาร ปฏิรูปราชการตำรวจ ปฏิรูปภูมิภาค
และท้องถิ่นด้วย

โครงสร้างภายในกระทรวง รัฐบาลให้
ความสำคัญมากกว่าการจัดกระทรวงเสียอีก
นายกรัฐมนตรีพูดหลายครั้งว่าในการจัดระบบ
ราชการของไทยนั้น จะต้องเปลี่ยนจาก functional
based ไปเป็น agenda based ทุกคนเคยได้ยิน
รู้เรื่องหรือไม่อันอื่นเรื่อง นอกจาก agenda และ
functional เวลานี้มี area based อีก คำว่า area
based คือใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง สมัยก่อนรองนายกรัฐมนตรี
นั่งอยู่ในกรุงเทพฯ บางทีไปตรวจ
กระทรวงเขายังไม่ให้ไปเพราะมีรัฐมนตรีเอง วันนี้
รองนายกรัฐมนตรีออกไปคุมจังหวัดคนละหลาย
จังหวัด อย่างผมคุมตั้งแต่นนทบุรี ปทุมธานี
พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สระบุรีชัยนาท
สิงห์บุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี
ประจวบคีรีขันธ์ ตรงนี้คือสิ่งที่เรียกว่า area based
คือ มีการลงไปดูในพื้นที่ได้ ไฟไหม้ น้ำท่วม

โจรผู้ร้ายชุกชุม จนกระทั่งอยากได้เขื่อน ถนน
อะไรก็ตาม รองนายกรัฐมนตรีที่คุมพื้นที่ต้องเป็น
ตัวกลางเชื่อมระหว่างจังหวัดกับกระทรวง นี่คือ
area based แต่มี based อื่นด้วย คือ ฐานสำคัญ
อีกสองฐานที่พูดกันมานานแล้ว ได้แก่ functional
แปลว่าการกิจหน้าที่ กับคำว่า agenda ซึ่งแปล
ว่า ระเบียบวาระ วันนี้เกิดความชัดเจนขึ้นมากเมื่อ
เอามาใช้กับโครงสร้างภายในกระทรวง

เริ่มต้นที่จะเกิดสอง based นี้ขึ้นมา
ย้อนไปที่ Michael Potter ซึ่งมาอธิบายหลาย
ครั้งในเมืองไทย และหลายแห่งในโลกว่าการจัด
โครงสร้างองค์กรทั้งหลายทุกประเทศ ถ้าจัด
แบบ functional based คือใช้หน้าที่เป็นตัวตั้ง
จะเกิดความซ้ำซ้อนกันมาก ยกตัวอย่างว่า ถ้า
เป็น functional based ทุกคนก็จะคิดว่าตัวมี
function คือ หน้าที่อะไรก็จะทำตามหน้าที่นั้น
หน้าที่อื่นไม่เกี่ยว คือทุกคนทำแต่ function ของ
ตัว แต่ประเทศไม่เจริญ ถ้าเราลองเปลี่ยนเป็น
แบบ agenda based คือ อย่าดูเฉพาะหน้าที่ ให้
ดูว่ากระทรวงนี้ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพ
เรื่องอะไร เหมือนเจ้าภาพการประชุมทั้งระบบ
ก็ให้เป็นเจ้าภาพจนครบวงจร นี่คือ agenda based
ก้าวต่อไปของการปรับเปลี่ยนระบบราชการ จะ
ต้องเปลี่ยนจาก functional มาเป็น agenda ให้
ได้ ตัวอย่าง ที่กรมชลประทานและอีกหลาย
กรมในเมืองไทยมีกองแพทย์ นั่นคือคิดแบบ
functional based เมื่อกรมชลประทานมีหน้าที่
สร้างเขื่อน ฝ่าย สมัยก่อนการสร้างเขื่อน สร้าง

ฝายนั่นต้องไปอยู่กลางป่า เป็นไขป่า มาลาเรีย ไข้ทรพิษ โรงพยาบาลมีไม่มาก เพราะฉะนั้นต้องมีหมอตามไปอยู่ คิดอย่างนี้ไม่ผิด แต่คิดแบบ functional ซึ่งถูกสำหรับในสมัยหนึ่ง แต่วันนี้ถ้าทุกคนคิดอย่างนี้ กรมศิลปากรจะมีกองแพทย์ เอาไว้ตรวจเวลาใครรำแล้วเป็นลมล้มลง สิ่งที่เราเอามาใช้กับกระทรวง เมื่อเอามาประยุกต์ใช้กับโครงสร้างราชการ ต่อไปนี้ทุกกระทรวงตามโครงสร้างใหม่ ไม่ว่าจะซื้อกระทรวงอะไรก็ตาม จะต้องแบ่งงานในกระทรวงนั้น เมื่อตั้งขึ้นเป็นกระทรวงได้แล้ว ต้องเป็นเจ้าของ agenda คือภารกิจทั้งหมด หลายคนคิดว่าเหมือน functional แต่ไม่ใช่ คำว่าเป็นเจ้าของภารกิจมีความหมายว่า ถ้ามีกระทรวงในสภา กระทรวงนี้เป็นเจ้าของงานนี้ กระทรวงนี้ตอบ และงบประมาณที่เกี่ยวข้องเรื่องนี้จัดให้กระทรวงนี้แล้วไม่จัดให้กระทรวงอื่น นี่คือ agenda แต่ไม่มีใครคาดหมายผลสัมฤทธิ์ว่าคุณต้องทำอะไร รัฐบาลก็ไม่คาดหมาย และจะพยายามบอกประชาชนว่าอย่าไปคาดหมายด้วยว่ากระทรวงนี้ในฐานะที่เป็นเจ้าของเรื่องเป็นเจ้าภาพ เป็นคนตอบกระทรวงเวลาถูกถาม การตอบกระทรวงแสดงว่าเป็นเจ้าภาพ และการเป็นเจ้าของงบประมาณสำหรับเรื่องนี้จะต้องทำทุกอย่างเอง เพียงแต่เป็นเจ้าของเงิน Michael Potter เรียกว่า เป็น purchaser แปลว่าผู้ซื้อบริการ เช่น กระทรวงเกษตรเป็นเจ้าภาพในเรื่องข้าว คำว่าข้าว ไม่ใช่ functional แต่เป็น agenda คือ เป็นระเบียบวาระ เหมือนวาระการประชุมเรื่องข้าว

เป็นเจ้าของเรื่องข้าว อะไรที่เกี่ยวกับข้าวเป็นผู้รับผิดชอบทั้งหมด เช่น พันธุ์ข้าว นาข้าว ปุ๋ย ที่ดิน จึงจะได้ชื่อว่าข้าวอยู่ที่กระทรวงเกษตร เวลาที่มีกระทรวงในสภาเรื่องกวนข้าวทิพย์ เกษตรไม่ต้องไปยุ่ง มีกระทรวงเรื่องชาวนายกพวกตีกัน ไม่ใช่เรื่องของกระทรวงเกษตร แต่ถ้ามีกระทรวงเรื่องข้าว เกษตรต้องตอบ งบประมาณเกี่ยวกับข้าวตั้งอยู่ที่เดียวในประเทศไทย คือ กรมหรือสถาบันข้าวในกระทรวงเกษตร แต่ไม่ได้คาดหมายว่ากระทรวงเกษตรจะต้องจัดการทุกอย่างในเรื่องข้าว เป็น purchaser เท่านั้น คือ มีเงินเอาไปซื้อบริการ บริการอะไรเกี่ยวกับข้าว พันธุ์ข้าว การประยุกต์เอาข้าวมาทำเป็นแป้ง การแปรรูปข้าว การเก็บรักษาข้าว อะไรที่เกี่ยวกับข้าวกรมนี้ดูแลหมด แต่อย่าทำเองทั้งหมด แล้วใครทำ คำตอบ คือ

๑. เมื่อมีเงินก็ให้ซื้อบริการบางอย่างจากกรมอื่นในกระทรวงเกษตร ซื้อจากกรมอื่นได้ ไม่ใช่ตั้งกรมการข้าวแล้ว กรมนี้เอาทุกอย่างตั้งแต่ดิน นา ปุ๋ย พันธุ์ วิจัย โรงสี เอามาหมด เพียงแต่มีเงินเอาไปซื้อ ถ้าหากเรื่องใดซื้อจากกรมอื่นในกระทรวงเกษตรได้ให้ซื้อ

๒. ถ้าในกระทรวงเกษตรไม่มีคนที่จะมาขายหรือปฏิบัติราชการเรื่องใด ให้ก็ไปซื้อจากกรมอื่นต่างกระทรวง เช่น มีเรื่องการทำขวัญข้าว ไม่คิดว่ากระทรวงเกษตรจะต้องมีกองทำขวัญข้าว กองแม่โพสพ อยากรู้เกี่ยวกับประเพณีการทำขวัญข้าว จรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ก็ซื้อบริการกระทรวงวัฒนธรรม เขามีผู้เชี่ยวชาญเรื่องนี้

แต่เกษตรมีเงินไว้จ้างทำวิจัยพอแล้ว

๓. บางอย่างซื้อจากต่างประเทศไม่ได้ อาจต้องจ้างนักวิชาการที่อยู่มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ก็ให้ซื้อจากสถาบันการศึกษา

๔. ถ้าไม่มีที่ไหนรู้นอกจากบริษัทเอกชน หรือองค์กร เช่น TDRI ก็ซื้อจากเอกชนได้

๕. บางอย่างต้องซื้อจากต่างประเทศ ก็ให้ซื้อได้

นี่คือสิ่งที่ Michael Potter เรียกว่า ในกระทรวงนั้นจะต้องมีสองระดับ คือ หนึ่งระดับที่เป็น purchaser คือผู้ซื้อบริการ และสอง provider ผู้ให้บริการ บางกรมเป็นผู้ให้บริการแก่กรมอื่น ๆ ในกระทรวงเดียวกัน หรือรับทำบริการให้แก่กระทรวงอื่นก็ได้ โครงสร้างกระทรวงต่อไปนี้จะเป็นอย่างนี้ แต่พอจัดจริงจัดอย่างไรอาจยาก กระทรวงสายเศรษฐกิจจัดง่าย เพราะระบุ product ออกมาได้ ระบุออกมาได้ว่ามีอะไร ในกระทรวงเกษตร ต่อไปจะมีกรมข้าว กรมปาล์ม กรมยาง กรมลำไย กรมอ้อย กรมสับปะรด สุดท้ายจะเอาพืชอะไรเป็นพืชเศรษฐกิจ กรมเหล่านี้ปรับเปลี่ยนได้ใน 24 ชั่วโมง ถ้าวันหนึ่งสับปะรดหมดความหมายเปลี่ยนใหม่เป็นฟิกแพง แดงโม มะพร้าว ส้มโอ ไซโย โห้ฮัวก็ได้ แล้วอย่าไปทำทุกอย่างให้ ไปซื้อ รัฐต้องให้เงิน ส่วนกระทรวงสายสังคมจะระบุ purchaser/ provider ยาก แต่ลองถามกระทรวงวัฒนธรรมก็จะมี เช่น อาจจะต้อง กรมโขน กรมหนัง กรมละคร กรมโอเปร่า แล้วอาจไปซื้อบริการจากมหาวิทยาลัย หรือ

ต่างประเทศ ภาพมันก็จะเป็นอย่างที่ว่า

ลองเอาสูตรนี้ใส่ลงในกระทรวงเป็นตัวอย่างเต็มรูป เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งจะเปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงเกษตรและอาหาร โครงสร้างกระทรวงนี้ เริ่มต้นมีรัฐมนตรีเป็นเจ้ากระทรวง หน่วยที่ขึ้นกับรัฐมนตรี คือ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน ได้รัฐมนตรีลงมาคือหัวหน้าข้าราชการประจำ ได้แก่ ปลัดกระทรวงซึ่งก็จะดูแลสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ต่อจากนี้เป็นตัวอย่างที่เป็น purchaser คือเป็น product เป็นผลผลิตที่คิดว่ากระทรวงเกษตรควรจะมี อาจจะเป็นกรม เป็นสถาบัน เป็นสำนักงานไม่แปลก เช่น เมื่อคิดว่าข้าวสำคัญ ก็จะมีสถาบันข้าว หรือกรมข้าว หรือสำนักงานข้าว ถ้าคิดว่าอ้อยและน้ำตาลทรายสำคัญ วันนี้อยู่กระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งรู้สึกว่าจะผิดฝาผิดตัว อาจจะต้องเอามาอยู่ที่นี้ ปาล์มน้ำมัน ยาสูบถ้าคิดว่าสำคัญต้องตั้งขึ้นมาเป็นสำนักงาน หรือกรม หรือสถาบัน ในที่สุดยางพารา ถ้าต้องเป็นสถาบันยาง ถ้าคิดว่าประมงเป็นอีกผลผลิตหรือ product หนึ่งก็เป็นสถาบันประมง แม้กระทั่งสัตว์ปีก ก็อาจเป็นอีกสถาบันหนึ่ง ทั้งหมดเป็น purchaser คือ ผู้ซื้อครบวงจร เรื่องยางจะไม่อยู่กระทรวงอื่น เรื่องอ้อยจะไม่อยู่กระทรวงอื่น กระทรวงนี้ถือเงินในฐานะเจ้าภาพแล้วเตรียมตอบกระทู้ในสภาด้วย

อีกระดับหนึ่งคือระดับ provider ซึ่ง Michael Potter เนะไว้ว่า แต่ละกระทรวงต้องให้ความสำคัญกับ

๑. การวิจัย คือ R&D

๒. บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตรต้องให้ความสำคัญกับตัวเกษตรกรและสหกรณ์ วัฒนธรรมต้องให้ความสำคัญกับนาฏศิลป์ ศิลปิน กระทรวงแรงงานต้องให้ความสำคัญกับผู้ใช้งาน

๓. ปัจจัยการผลิต

๔. การตลาด

๕. ราคา

แต่ละกรมต้องสนองสิ่งเหล่านี้ เช่น ใน R&D เอกกรมวิชาการเกษตรใส่เข้าไปเป็นผู้รับทำบริการ ในส่วนของบุคลากรถือว่าสหกรณ์เป็นบุคลากรชนิดหนึ่ง เพราะเกษตรกรมารวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ เป็นนิติบุคคล ปัจจัยการผลิตไม่มีอะไรมากไปกว่าที่ดิน น้ำ ปุ๋ย วัช ควาย การตลาด เช่น สำนักงานมาตรฐานการเกษตรมาตรฐานถือเป็นเรื่องของการตลาด หรือ marketing ซึ่งล้วนแต่รับทำอะไร ให้บริการกรมอื่น ๆ ในกระทรวงเดียวกันหรือต่างกระทรวงได้ เช่น เมื่อสำนักงานข้าวหรือสถาบันข้าวอยากได้พันธุ์ข้าวชนิดที่ปลูกได้ปีละสามหน ไม่คิดว่าสถาบันข้าวต้องวิจัยเอง มีเงินไปจ้างให้กรมวิชาการเกษตรวิจัยข้าว จะมาแปรรูปเป็นอะไรได้ อาจจะต้องไปที่การตลาด แม้กระทั่งชาวนาทำอะไรถึงจะรวยขึ้นก็อาจจะมาที่บุคลากร คือ กรมสหกรณ์การเกษตร นี่คือนวัตกรรมที่เอาสูตร Michael Potter ใส่ในกระทรวง วันนี้ลองใส่อยู่หลายกระทรวงแล้วเห็นว่าไปได้

การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมวิธีการทำงาน

ก้าวต่อไปจะให้ความสำคัญกับเรื่องนี้โดยเริ่มจากนโยบายรัฐบาล ที่จริงทุกรัฐบาลมีนโยบายแล้ว พอเข้าบริหารต้องแถลงต่อสภา ที่แล้วมาแถลงแล้วจบไม่มีอะไรเกิดขึ้น เดือนกันยายนสามวัน สามคืน หลังจากนั้นจะทำตามไม่ทำตาม ไม่มีใครไปเปิดนโยบายดู วันนี้รัฐบาลไปมัดตัวเอง ไม่มีใครบอกให้ทำก็ทำ คือ ออกกฎหมายเป็นพระราชกฤษฎีกาว่า เมื่อรัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาภายใน ๑๒๐ วันต้องทำ Action plan ภาษาไทยเรียกว่า แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ทำเสร็จลงราชกิจจานุเบกษาไปแล้ว แผนการบริหารราชการแผ่นดินหมายความว่าที่รัฐบาลไปแถลงนโยบายกลางสภาว่าจะทำอย่างนั้น ใครเป็นคนทำ ทำที่ไหน ทำเมื่อไหร่ ทำอย่างไร ทั้งหมดอยู่ในแผนการบริหารราชการแผ่นดินทั้งนั้น ทำแผนการบริหารราชการแผ่นดินไม่พอ รัฐบาลออกกฎหมายต่อไปอีกว่า ที่แล้วมารัฐบาลเสนอกฎหมายเข้าสภา กฎหมายเข้าชั้นกันบ้าง อะไรสำคัญมากก็ไปเสนอหลัง อะไรสำคัญน้อยไปเสนอก่อน เพราะเสร็จก่อน กฎีกาตรวจมาเสร็จก็รีบส่ง บางครั้งกฎหมายสองสามฉบับที่ผูกกันที่เขาเรียกว่า กฎหมายพวงเดียวกัน เข้าไปในสภาพร้อมกันแต่ออกมาไม่พร้อมกัน สมัยผมเป็นเลขาฯ เคยเสนอตั้งกรม ๆ หนึ่งต้องเป็นกฎหมายเข้าสภา เมื่อเสนอตั้งกรมไปอยู่ในกระทรวงนี้ กฎหมายอีกฉบับหนึ่งบอกกระทรวงนี้มี ๘ กรม พอตั้งกรมใหม่เป็นกรมที่เก้า ต้องไปแก้อีกฉบับหนึ่งว่ากระทรวงนี้มี ๙ กรม ปรากฏ

ว่าเข้าสภา ออกจากสภานับที่บอกว่ากระทรวงนี้ มี ๔ กรม ออกมาก่อน แต่กฎหมายที่บอกว่า กรมนี้คือกรมอะไร ทำอะไร ยังไม่ออก เกิดปัญหาว่ากรมที่แก้ตั้งได้อย่างไร ตั้งขึ้นมาทำอะไร ตัวอย่างกรมสอบสวนคดีพิเศษ เสนอกฎหมายเข้าสภานับแรก บอกว่ากระทรวงยุติธรรมมีกรมต่อไปนี้ มีอยู่กรมหนึ่ง ชื่อ กรมสอบสวนคดีพิเศษ เดิมตั้งใจว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษที่ตั้งขึ้นมา จับได้ ตรวจ ค้น ดักฟังโทรศัพท์ได้ แต่การที่มีกรม ๆ หนึ่งชื่อว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษ ขึ้นมาในบัญชีกรมของกระทรวงยุติธรรมทำอะไร ไม่ได้สักอย่าง เพราะอำนาจที่จะจับ สอบสวน เป็นอำนาจตำรวจ พอเป็นกรมสอบสวนคดีพิเศษไม่ใช่ตำรวจ เป็นข้าราชการพลเรือน จะให้จับ ค้น ตรวจสอบ ฟังโทรศัพท์ได้ ต้องมี พรบ. ให้ฉบับหนึ่ง ก็เสนอ พรบ. นี้เข้าสภา พรบ. นี้ ออกมาหลัง พรบ. ตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษ ออกมาก่อน คุณณพดล สมบูรณ์ทรัพย์ ไปเป็นอธิบดีนั่งอยู่ปีหนึ่ง ทำอะไรไม่ได้ จับใครไม่ได้ เพราะเป็นพลเรือน เป็นอธิบดี นี่คือสิ่งที่ เป็นปัญหา เพราะฉะนั้นปัญหาเกิดจากการที่ไม่มี แผนนิติบัญญัติ วันนี้ออกให้มีแผนนิติบัญญัติ ซึ่งทำเสร็จแล้ว

แผนสุดท้ายที่จะทำ ที่ทำกันบายนี คือ ต้องมีแผนปฏิบัติราชการรายกระทรวง วันนี้ ปลัดกระทรวงทุกคนทำแล้ว กระทรวง ๔ ปีต่อไปนี้จะทำอะไร และใช้งบเท่าใด ทำไมต้อง ๔ ปี ก็เท่าอายุรัฐบาล ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่า

ถ้าแผนการใดไม่ปรากฏอยู่ในแผนปฏิบัติราชการ ไม่ให้สำนักงบประมาณจัดงบประมาณให้ส่วนราชการนั้นเป็นอันขาด ปลัดกระทรวงที่นึกว่าจะเกษียณแล้วอย่าไปเขียนอะไรมาก ถึงเวลาไม่มีโครงการนี้อยู่ในแผน สำนักงบประมาณไม่จัดเงินให้หะครับ แผนนี้ให้ทำ ๔ ปี วันนี้ได้ตีกลับไปดูใหม่ให้รอบคอบ แล้วค่อยเอากลับเข้ามา จังหวัดต้องทำแผนนี้ด้วย บางจังหวัดคิดตรงกันข้าม คือ หนึ่งกันยายนี่จะเกษียณแล้ว ไม่อยากคิดอะไรมาก ปีหน้าให้ผู้นำคนใหม่คิดเอาเอง กับอีกแบบหนึ่งกลับกัน คือ คิดมาก เพราะกลัว ทำเกินดีกว่าทำขาด ไม่ได้คิดจะทำ แต่ใส่ลงไป จังหวัดหนึ่งขอมาทั้งหมดเกือบแสนล้าน ถามว่าทำไม ตอบว่าเกินดีกว่าขาด ถามว่าแล้วทำไหวหรือ ท่านว่าทำได้หนึ่งในสิบก็ ยังบุญ แล้วใส่ไปทำไมอีกเก้าในสิบ ก็เกินดีกว่าขาด ต้องบอกว่าอย่าเลย กรุงเทพมหานครยังทำไม่ได้ อย่างนี้ตีกลับไปหมดไปดูมาใหม่ นี่คือวิธีทำงานชนิดหนึ่งที่จะปรับเปลี่ยน รัฐบาลกำลังจะสอนอะไร นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า เราชินกับการตั้งงบประมาณเป็นรายปี วันนี้กำลังสอนให้ทุกส่วนราชการคิดล่วงหน้าไปสี่ปี ปีนี้ไม่ทำไม่เป็นไร แต่ปีหน้าจะทำอะไร ไม่ทำอะไร ปีต่อไปจะทำอะไรคิดล่วงหน้าไว้ให้เสร็จตามยุทธศาสตร์ ถ้าไม่เป็นไปตามที่คิด ให้ปรับเปลี่ยนแผนได้ แต่ต้องเปลี่ยนแผน ถ้าแผนอยู่อย่างนี้สำนักงบประมาณไม่จัดเงินให้ ถ้าคิดว่าจะต้องทำก็ต้องปรับแผน

วันนี้บางปลัดมาบอกว่าคิดจะทำมากมาย แต่ไม่รู้ว่าจะอีกหน่อยที่คิดจะทำเขาให้กระทรวงอื่น ทำไหม เมื่อปรับโครงสร้างเสร็จก็ต้องกลับมาซื้อ แผนนี้อยู่ดี หลายกระทรวงยังคิดทำเพราะยังป็นงานในกระทรวงนี้อยู่ ถ้าอีกสามเดือนหกเดือน ออกมางานนี้เปลี่ยนไปเป็นว่ากระทรวงอื่นทำ ก็อยู่ในแผนของกระทรวงนี้ไม่ได้ แน่นนอนต้องซื้อ แต่วันนี้ทำไปก่อน

ประการที่สอง ระบบ GFMS จะใช้มาก ต่อไปนี้ วันนี้หลายคนไม่รู้ว่ามีระบบนี้ไปแล้ว คนที่เอาใจใส่กับระบบนี้มากที่สุดในประเทศไทย คือ นายกรัฐมนตรี ท่านดูทุกวัน ระบบ GFMS กลางตั้งอยู่ที่ทำเนียบ จอคอมพิวเตอร์ใหญ่ ท่านชวนรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดีคนไหนอยาก ดูแวะไปดูได้ ท่านดู GFMS แล้วเรียกข้อมูล ดูตรวจสอบได้หมดว่า กระทรวงนั้นต่อสู้ให้ได้งบประมาณ ในที่สุดได้งบประมาณมา หกเดือน ผ่านไปกระทรวงนี้ยังใช้งบไม่ถึงห้าสิบลเปอร์เซ็นต์ แปลว่าต่อสู้เพื่อให้ได้งบมา แต่กอดไว้ไม่ทำอะไร GFMS ฟ้องหมด วันนี้ท่านเลขาธิการนายกรัฐมนตรี หมอพรหมินทร์มาชี้แจงในที่ประชุม ปลัดกระทรวงเมื่อตอนบ่าย ฉายขึ้นจอเป็นตัวอย่างให้เห็นหมดแล้วว่า กระทรวงไหนทำอะไร กระทรวงไหนซื้อแอร์คอนดิชั่นแพงกว่า อีกกระทรวงหนึ่ง กระทรวงไหนในรอบสองเดือนที่ผ่านมางบประมาณส่วนใหญ่หมดไปกับการจัดซื้อจัดจ้าง ซื้ออะไรจากบริษัทไหน ฟ้องมาแล้วว่าบางกรมซื้อก็ทีกับบริษัทนี้ แล้ว GFMS จะ

เอาไปใช้กับสามสี่อย่าง

๑. e - auction แปลว่า การประมูล ต่อไปนี้ไม่ต้องมายื่นซอง แต่เข้าคอมพิวเตอร์ ประมูลแข่งกันบนหน้าจอ

๒. e - procurement วันนี้ขอให้ กระทรวงพาณิชย์ไปหาราคากลางของสินค้าบางอย่าง เช่น สมมติว่าระบุสินค้าไปสิบตัวที่ส่วนราชการซื้อบ่อย ระบุไปสิบอย่าง แล้วไปสืบราคา มาหมดว่า สินค้านี้ ร้านนั้นราคานั้น ร้านนี้ราคานี้ สินค้าอย่างหนึ่งได้มาประมาณหนึ่งร้อยร้าน หนึ่งร้อยเจ้า กระทรวงไหนกรมไหนอยากซื้อสินค้านั้น ให้เข้าไปในคอมพิวเตอร์ดูราคา แล้วเลือกเอาเองว่าชอบร้านไหน เรียกว่า e - procurement

๓. e - auditing แปลว่า ผู้ตรวจต่อไป นี้ไม่ต้องไปเดินตรวจ จอเชื่อมกันหมด ตรวจกันทางหน้าคอมพิวเตอร์

๔. e - personnel มอบให้ ก.พ. ทำอยู่ ประวัติบุคคลข้าราชการทั้งหมดขึ้นคอมพิวเตอร์ดู เวลาจะตั้งใครเป็นปลัดกระทรวง อธิบดี รองปลัดกระทรวง ผู้ตรวจราชการ ต่อไปนี้จะเช็คทั้งหมดจากจอ เห็นพื้นเพภูมิหลัง ความเป็นมา การศึกษา ความถนัด เรื่องความถนัดอยากให้ใส่เป็นพิเศษ โดยมากเวลานี้ดูจากปริญญา ใครจบรัฐศาสตร์ก็ใส่ในช่องความถนัดว่า ถนัดทางด้านการบริหาร การเมือง การปกครอง แต่ข้าราชการไม่น้อยที่เป็นเพชรน้ำเอก คือ ถนัดในสิ่งที่ไม่เคยเรียน ตัวอย่างเรื่องจริง ถ้าจะใส่ประวัติ อาจารย์ธงทอง จันทรางศุ ก็ต้องใส่ว่ากฎหมาย

แต่ว่าวันนี้ถ้าจะหา คนที่เป็นนักกฎหมายมาทำอะไร ไม่จำเป็นต้องใช้อาจารย์ธทอง แต่ถ้าทางศิลปะ โบราณคดี เรื่องในราชสำนัก ก็ไม่เอาใคร เอา อาจารย์ธทอง อย่างนี้ก็ต้องใส่ในช่องความถนัด ที่นี้ใครจะไปรู้ว่าใครถนัดอะไร ก.พ.จะไปรู้ได้อย่างไร เคยหารือกันว่า ต้องใช้วิธีสอบถามให้ เจ้าตัวกรอกเองว่าจบอะไร ถนัดตามปริญญาคืออะไร อย่างนี้ ถนัดตามวิทยุกับถนัดจริงต่างกัน หมอชัยยุทธ กรรณสูตร ถนัดตามปริญญา คือ แพทย์ แต่ถนัดจริง ๆ คือ ก่อสร้าง ต้องถาม เจ้าตัวไม่ฉันใครจะแต่งเองแทนได้ ปรากฏว่า หลังจากแจกให้กรอกกันเอง มีอยู่เจ้าหนึ่งตอบดี เป็นรองผู้ว่าราชการจังหวัด จบรัฐศาสตร์ ความ ถนัดควรจะเป็นเรื่องทางด้านการบริหาร การเมือง การปกครอง กรอกความถนัดพิเศษมาว่า เรื่อง การจัดการรับเสด็จ ถ้าเก่งจริง งานนี้ยากที่สุดใน ประเทศไทย แต่ไม่รู้ถนัดจริงหรือไม่

ในเรื่องวัฒนธรรมการทำงาน เน้นเรื่อง ความโปร่งใส ลดเรื่องทุจริต การบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี ลดเวลา ลดขั้นตอน บริการรวดเร็ว และการต้องมีผู้รับผิดชอบ

เรื่อง การปฏิรูปกฎหมาย ก้าวต่อไป ของการปฏิรูประบบราชการ จะปฏิรูปกฎหมาย ควบคู่กัน เพราะนายกรัฐมนตรี พบกับตัวเอง แล้วว่า ถ้าจะปฏิรูปการเมือง ไม่มีวันสำเร็จถ้า ไม่ปฏิรูประบบราชการ ถ้าจะปฏิรูประบบราชการ ไม่มีวันสำเร็จถ้าไม่ปฏิรูปกฎหมาย เพราะระบบ ราชการไทยอยู่บนกฎหมาย กฎหมายในที่นี้ไม่ได้

หมายถึงพระราชบัญญัติเท่านั้น พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบกระทรวงการคลัง หนังสือ เวียนใช้ทั้งนั้น เพราะฉะนั้นต้องแก้เพื่อนำไปสู่ การลดขั้นตอน ลดเวลา ทำให้เกิดความสะดวก สบายแก่ประชาชน บางแห่งจะไปติดต่อราชการ ต้องมีเอกสาร มีหลักฐานเต็มไปหมด วันนี้คิด จะมีสมาร์ทการ์ดขึ้นมา ถ้าไม่ได้แก้กฎหมายใน ส่วนเหล่านี้ ไม่มีวันทำอะไรได้ สุดท้ายต้องชน บัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน ทะเบียนสมรส ไปแสดงอยู่ดี ซึ่งเสียเวลาและสิ้นเปลือง

สุดท้าย ก้าวต่อไปของการปรับเปลี่ยน ราชการก็คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนภาค รัฐ ตรงนี้เป็นงานของ ก.พ. สิ่งที่จะทำอันดับแรก และเป็นก้าวที่สำคัญมาก คือ การแก้กฎหมาย สองฉบับพร้อมกัน คือ กฎหมายระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน และกฎหมายระเบียบข้าราชการ พลเรือน หรือ ก.พ. อันดับแรกคือแก้ยาให้ ก.พ. กับ ก.พ.ร. ทำงานซ้ำกัน หรือขัดแย้งกัน ถามว่า วันนี้ซ้ำกันหรือ ซ้ำ วันนี้ขัดแย้งไหม ขัด ที่เป็น เช่นนั้นก็เพราะว่าตอนไปตั้ง ก.พ.ร. เมื่อสองปีเศษ ไม่ได้ไปแตะ ก.พ. มาก ตัดเรื่องหนึ่งมาให้ ก.พ.ร. แล้ว ก.พ.ร. พัฒนาทำไปใหญ่โตขยายกิจการ ตรงนี้ถึงเวลาต้องถอยกลับมาแบ่งให้ชัดเจนแล้ว ว่า อะไรให้ ดร.ทศพร ทำ อะไรให้ เลขาธิการ สืมาทำ ต้องให้ชัด ได้แบ่งแล้วว่า ถ้าคิดวางแผน วางยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบราชการทั่วไปให้ ก.พ.ร. ทำ ถ้าพูดถึงกำลังคนอย่างเดียว human resource เป็นของ ก.พ. ก.พ. จะดูเรื่องการ

บริหารงานบุคคลทั้งระบบ ร้องทุกข์ อุทธรณ์ การลงโทษ ลงทัณฑ์ทางวินัยอยู่ที่ ก.พ. ทั้งหมด เหลืออยู่คนเดียวที่ยังไม่ชัด คือการพัฒนาบุคลากร การฝึก การอบรม ซึ่งนายกรัฐมนตรี ชี้ชัดออกมาแล้ว ก.พ.ร. ก็อยากจะฝึกอบรม ก.พ.ก็อยากจะฝึกอบรม ไม่ใช่อยากเพราะว่าได้เงิน แต่เพราะ ก.พ. ถือว่า เมื่อดูแลทรัพยากรบุคคล คนต้องพัฒนา ก็ต้องดูแลเรื่องนี้ แต่ขณะเดียวกัน ก.พ.ร. คิดว่าการปฏิรูประบบราชการต้องปฏิรูปคน เพราะฉะนั้นต้องดูแลเรื่อง การพัฒนาคน วันนี้ชัดมาแล้วว่า ถ้าหากว่าเป็นการพัฒนาเฉพาะกิจ เฉพาะเรื่อง เฉพาะกลุ่ม ก.พ.ร. ทำ แต่ถ้าพัฒนาทั่ว ๆ ไป วิทยาลัยนักบริหารให้ ก.พ.เป็นคนทำ อีกอันหนึ่งคือ แล้วแต่นโยบายรัฐบาลว่าเรื่องนี้จะให้ใครเป็นคนทำ โดยมากคอร์สสั้น ๆ เฉพาะกิจก็ให้ ก.พ.ร. ทำถ้ามีวัตถุประสงค์พิเศษ ถ้าวัตถุประสงค์ธรรมดาทั่วไป ก.พ. หรือ กระทรวงทำกันเอง

ในการแก้กฎหมายนี้ ในส่วนของกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแก้มากเพื่อให้ระบบราชการคล่องตัวขึ้น ตัวอย่างเรื่องหนึ่งที่พอบอกได้ ระบบการมอบอำนาจนี้แต่ไหนแต่ไรมา การมอบอำนาจจากบนลงล่าง รัฐมนตรีว่าการมอบรัฐมนตรีช่วย หรือปลัดมอบรองปลัด หรือปลัดมอบอธิบดี วันนี้อีกอย่างหนึ่งที่จะนำมาใช้ คือ ข้างล่างมอบขึ้นสู่ข้างบน เรียกว่าให้อำนาจก็ได้ คือบางที่อำนาจของอธิบดีมีแล้วไม่กล้าใช้ อาจจะต้องมอบให้ปลัดเอาไปใช้ ซึ่งที่แล้วมาไม่มีระบบนี้ มีแต่บนลงล่าง ต่อไปจะมี

ล่างขึ้นบน แต่ไม่ใช่ว่าจะมอบขึ้นไปได้ง่าย ๆ ต้องมีมติ ครม.ว่าด้วยเรื่องนี้ให้มอบขึ้นไป ตัวอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเกิดสึนามิ ส่งรัฐมนตรีลงไปจัดการสามคน ทำอะไรไม่ได้สักอย่าง เพราะเป็นอำนาจของอธิบดี อธิบดีอยู่กรุงเทพฯ ไม่ได้ตามเรื่อง รัฐมนตรี ปลัด ผู้ตรวจที่ลงไปจัดการไม่มีอำนาจในการที่จะสั่งงานแบบบูรณาการ ทำไม่ได้ อธิบดีพร้อมจะมอบอำนาจ ก็มอบไม่ได้ เพราะมอบขึ้นบนไม่ได้ ตรงนี้อาจจะต้องมี ถ้า ครม. สั่งลงไปก็ต้องมอบขึ้นบนไป แต่ต้องวางหลักเกณฑ์ให้ดี เพราะถ้าไม่วางหลักเกณฑ์ให้ดี ผู้บังคับบัญชาจะบีบบังคับให้ผู้ใต้บังคับบัญชามอบอำนาจให้ เช่น ต้องกำหนดว่าวิกฤตการณ์อะไร เวลาที่วันและเรื่องอะไร ไม่งั้นอันตรายมาก นี่จะแก้ในกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

ในส่วนของระเบียบบริหารราชการแผ่นดินมีเรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่ง กำลังคิดว่าสมควรแล้วหรือยังที่จะยกเลิกความเป็นนิติบุคคลของกรม วันนี้ในประเทศไทยกระทรวงเป็นนิติบุคคล กรมเป็นนิติบุคคล การที่กรมเป็นนิติบุคคลทำให้ในกระทรวงหนึ่ง ๆ เกิดอาณาจักรขึ้นซ้อนอาณาจักร เช่น กระทรวงหนึ่งมีกรม ๑๐ กรม กรมเป็นนิติบุคคล แปลว่า เกิดอาณาจักรขึ้น ๑๐ อาณาจักรในหนึ่งอาณาจักรใหญ่ พอเป็นอาณาจักร การจะรับคนต่างหน่วยเข้ามาก็ยาก การจะส่งคนออกไปอยู่ที่อื่นก็ยาก การได้รับงบประมาณมางบประมาณนี้ก็เป็นงบประมาณของอาณาจักร เมืองบนี้เหลือจะไปให้คนอื่นก็

ไม่ได้เพราะคนละอาณาจักร งบนี้หมดขอกอีก
กระทรวงหนึ่งมาก็รับมาไม่ได้เพราะคนละอา
จักร ความเป็นอาณาจักรทำให้ยุ่งไปหมด ทหาร
อยู่มาได้โดยไม่เป็นนิติบุคคล แล้วลองตัวมาก
อย่าคิดว่านี่เป็นความเพ้อเจ้อที่จะยกเลิกความ
เป็นนิติบุคคลของกรม ในประเทศไทยกระทรวง
กลาโหมไม่ให้เป็นนิติบุคคลมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว
โปรดสังเกตว่า ไม่เคยมีปัญหา คนที่กำลังนึกว่า
วันนี้กรมการปกครองเป็นนิติบุคคล สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นนิติบุคคล กรม
อนามัยเป็นนิติบุคคล กรมวิทยาศาสตร์บริการ
เป็นนิติบุคคล ถ้าเลิกเสียจะสบายยังไง จะติด
ขัดยังไง ขอให้ไปดูกระทรวงกลาโหม ทำไม
โรงพยาบาลภูมิพลซึ่งไม่ได้เป็นนิติบุคคล แต่
ผอ. ชื้อเตียง ก่อสร้าง ชื้อยา ไม่เคยเดือดร้อน
อะไร ทำไมกรมการแพทย์ทหารบก ทำไมกรม
อุทหารเรือ ทำไมกรมสรรพาวุธทหารบก ทำไม
กรมข่าวทหารอากาศ ทำไมกรมช่างอากาศ ซึ่ง
ไม่ได้เป็นนิติบุคคล ถึงไม่เคยเดือดร้อนใด ๆ กับ
การเป็นหรือไม่เป็นนิติบุคคล เขาอยู่ได้ยังไงใน
ระบบกฎหมายปกครอง ประเทศไทยเป็นหนึ่งใน
ไม่กี่ประเทศในโลกที่ให้กรมเป็นนิติบุคคล
กระทรวงเป็นนิติบุคคล แต่ประเทศไทยกลับ
ไม่เป็นนิติบุคคล ในต่างประเทศให้ประเทศเป็น
นิติบุคคล ไม่ให้กระทรวงและกรมเป็นนิติบุคคล
เพราะฉะนั้นเคยมีมือดีมาฟ้องประเทศไทย ราช
อาณาจักรไทยเป็นจำเลย ศาลยกฟ้องบอกราช
อาณาจักรไทยไม่ใช่นิติบุคคล ฟ้องไม่ได้ ฝรั่งถาม

แล้วจะให้ฟ้องใคร ใครทำผิดก็ฟ้องคนนั้น เลยต้อง
ไปฟ้องกระทรวง ฟ้องกรม เรื่องนี้ต้องการถกแถลง
ทางนิติศาสตร์อีกมาก ขณะนี้เป็นตุ๊กตาตัวหนึ่งที่
คิดไว้ตั้งแต่เมื่อหลายปีที่แล้ว แต่ไม่กล้านำเสนอ
วันนี้ก็อยากให้ลองถกแถลงกันดูในบรรดาผู้รู้

ในส่วนของกฎหมายระเบียบข้าราชการ
พลเรือน จะเปลี่ยนมาก คือ เลิกทั้งฉบับ แล้วออก
ใหม่ มีสิ่งที่เรียกว่า drastic change เกิดขึ้นใน
กฎหมายฉบับนี้ อันดับแรกเปลี่ยนองค์ประกอบ
ก.พ. ใหม่ แยกออกมาอีก ก หนึ่งเรียกกันว่า
ก.พ.ค. กรรมการพิทักษ์คุณธรรม กรรมการ
พิทักษ์คุณธรรมแยกจาก ก.พ. มีหน้าที่รับเรื่อง
ร้องทุกข์จากข้าราชการทั้งหลาย ในการแต่งตั้ง
โยกย้าย ไม่เป็นธรรม จะขึ้นเป็นอธิบดีแล้วถึง
เวลาเอาคนอื่นเข้ามา อธิบดีใช้ดิฉันไปทำงานนั้น
ดิฉันไม่ทำ เลยแปากดิฉัน ร้องมาที่นี้ วันนี้มีอยู่
แล้วพิทักษ์คุณธรรม แต่ไม่มีกฎหมายรองรับ เลย
ทำไปอย่างนั้น ต่อไปกฎหมายรองรับและเด็ดขาด
เป็นวิธีที่จะช่วยในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน
ซื้อขายตำแหน่ง และกลั่นแกล้งลูกน้องได้ดีที่สุด
ข้อสำคัญอยู่ที่ใครอยู่ใน ก.พ.ค. เท่านั้น คือต้อง
เป็นคนที่ไม่เกรงกลัวอิทธิพลใด ๆ เราถึงคิดถึง
ข้าราชการบำนาญที่ไม่เป็นอะไรอีกแล้ว เป็นแต่
ก.พ.ค. เหมือนกรรมการวินัยสูงสุดแห่งชาติ

ในกฎหมายนี้มีเรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่ง
คือ ยกเลิกระบบซี วันนี้ ๑๑ ซี มีปัญหามาก หนึ่ง
ในหลายปัญหาที่พูดแล้ว classic ยกขึ้นมาแล้ว
เห็นจริง คือ พอเป็นซีก็ต้องลงในบัญชีเงินเดือน

เดียวกันไปหมด ถามเลขาธิการ ก.พ. ว่า ทำไมถึงเลิกซี ท่านตอบประโยคเดียวเท่านั้น ผมกลับไปเล่าให้นายกรัฐมนตรี และ ครม.ฟัง ทุกคนเห็นด้วย คือ วันนี้นายแพทย์ ซี ๔ เงินเดือนเท่ากับพนักงานพิมพ์ดีด ๔ เพราะอะไร ก็เพราะซี ๔ ด้วยกัน อยู่ไป ๆ โดยอาวุโสอายุราชการพนักงานพิมพ์ดีด ๔ อาจเงินเดือนมากกว่าแพทย์ก็ได้ แพทย์ถึงอยู่ไม่ได้ ไม่ได้หมายความว่าแพทย์จะต้องดีกว่าพนักงานพิมพ์ดีด แต่ระบบความเหลื่อมล้ำตามความจำเป็นย่อมมีเกือบทุกอาชีพในราชการ เพราะฉะนั้นถ้าเปลี่ยนจากระบบซีคำถามที่ราชการถามก็คือ แล้วอะไรจะมาแทน บางคนบอกกลับไปขึ้นจัตวาใหม่หรือ ไม่ใช่ แต่จะมาเป็นแท่งๆ เหมือนที่ศาลทำไปก่อน ก็แบ่งข้าราชการเมืองไทยออกเป็นแท่งเงินเดือนก็แท่ง สี่แท่ง สี่-ห้า-หกแท่งไม่รู้ ยังยึดหยุ่นอยู่คือ แท่งหนึ่งจะเป็นเรื่องของสายผู้เชี่ยวชาญพิเศษ อีกแท่งหนึ่งเป็นสายผู้เชี่ยวชาญธรรมดา อีกแท่งหนึ่งสายวิชาการ อีกแท่งหนึ่งสายบริหาร อีกแท่งหนึ่งสายสนับสนุน ต่อไปนี้ใครเป็นข้าราชการตำแหน่งอะไรอยู่ที่ไปลงในแท่งอะไร เงินเดือนก็จะไปในแท่งของมัน คืออย่าไปเทียบกับแท่งอื่น คนละแท่ง คุณเลือกทางชีวิตผิดแล้วก็ผิดต่อไป นี่คือลักษณะที่จะเกิดขึ้นในระบบนี้ ศาลใช้ก่อนเดิมศาลมีซี สมัยผมเรียนหนังสือ ประธานศาลฎีการะดับ ๘ ต่อมาขึ้นเป็น ๙ เป็น ๑๐ ผู้พิพากษามียศหนึ่งเพียงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ถ้าหากว่าอยากจะเงินเดือนสูงขึ้น ก็ต้องขึ้นไปจนกระทั่งเป็นรอง

ประธานศาลฎีกา เป็นผู้พิพากษาศาลฎีกา ผู้พิพากษาที่มีเงินเดือนน้อย คือ ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษามีเงินเดือนมาก คือ ผู้พิพากษาศาลฎีกา คำถามเกิดขึ้นว่าเงินเดือนมากเพราะว่าอาวุโสมาก แล้วศาลชั้นต้นที่อยู่หนองคาย อยู่ศรีสะเกษ อยู่สตูล แปลว่าได้คนที่ทำราชการใหม่ ๆ เท่านั้นใช้ใหม่ ใช้ เพราะถ้าทำนานอาวุโสสูงต้องขึ้นไปอยู่ศาลฎีกา แล้วทำไมไม่ให้คนที่อยู่ต่างจังหวัดมีโอกาสได้รับการตัดสินคดีจากผู้พิพากษาที่ชำนาญการเป็นผู้พิพากษามา ๓๐ ปีบ้าง ในต่างจังหวัดวุ่นวายหลายตัวหนึ่งมีค่ายิ่งกว่าคนกรุงเทพฯ ไฟไหม้บ้านทั้งหลัง แต่คนกรุงเทพฯ จะเจอผู้พิพากษาที่อาวุโส ผ่านจังหวัดมาร้อยเอ็ดเจ็ดย่านน้ำจึงเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ เงินเดือนขึ้นวันนี้ผู้พิพากษาเปลี่ยนใหม่หมดแล้ว ผู้พิพากษามีเงินเดือนมากก็ได้ โดยไม่ต้องขึ้นไปอยู่ศาลฎีกา เพราะเป็นแท่ง แท่งศาลชั้นต้น แท่งศาลอุทธรณ์ แท่งศาลฎีกา ไม่ใช่ว่าจะเอาเงินเดือนมากต่อเมื่ออยู่ศาลฎีกา ในศาลชั้นต้น ในศาลอุทธรณ์เงินเดือนก็มากได้ ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นอาวุโสมากหลายคนวันนี้ยังอยู่ที่ศรีสะเกษ และเงินเดือนน้อยบางคนวันนี้ยังอยู่ศาลฎีกา นี่คือสิ่งที่ราชการพลเรือนเอามาเทียบเคียงแล้วคิดปรับใหม่ เป็นระบบแท่งในกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนนี้ จะกระจายอำนาจให้กระทรวงมาก คือ หลายอย่างกระทรวงเอาไปทำเอง ก.พ. จะไม่ทำแล้ว นี่คือการก้าวต่อไป

ข้อต่อไป Early Retirement หลายคน

มาวันนี้เพื่ออยากรู้เรื่องเดียว แล้วก็กลับบ้านด้วยความสุข เพราะถามกันมามากว่าจริงไหมที่จะมี early retirement จริงไหมที่ลือว่า early retire งวดนี้ได้ ๒๐๐ เท่า มีใครเคยได้ยินบ้างว่า early retire ปีนี้ได้ ๒๐๐ เท่า ขอบอกว่าไม่จริง ๑๐๐ เท่าก็ไม่ให้ จะเอาที่ไหนมาให้ ถ้าให้ผมจะกลับเข้ารับราชการไหมแล้ว early retire ด้วย แต่ตอบเลยว่า มี เพราะว่าข้าราชการของเรามีมาก ในบางหน่วยก็ล้นงาน บางหน่วยก็ขาด ไม่สามารถบอกได้ว่าใครล้นใครขาด แต่คิดว่าข้าราชการบางคนก็เบื่อหน่ายอาจจะอยากไปทำงานอย่างอื่น ไม่ถึงขนาดไล่ออก ไม่ถึงขนาดเอามาตรการที่สามไปยึดเย็ด กำลังคิดว่าถ้าใครคิดว่าไม่อยากทำ ไม่อยากอยู่ อยากจะเปลี่ยนอาชีพ อยากจะไปทำ SME คำขาย OTOP อะไรก็ตาม แล้วผู้บังคับบัญชายอมให้ไป คือ ต้อง mutual separation จากกันด้วยดีทั้งสองฝ่าย ไปเลยแถมเงินให้เป็นทุนรอน เพราะฉะนั้นมีแน่ มีเมื่อไหร่ตอบยาก ใช้คำนี้ดีกว่า ว่าปีนี้ ปี พ.ศ. ปีนี้ยังเหลืออีกหลายเดือน ถ้ายังไม่ได้ปีนี้ก็ต้นปีหน้าไม่ถึงกลางปี ใครจะออกเตรียมได้แล้ว อย่าไปทะเลาะกับนาย เพราะถ้านายไม่ให้ออกก็ออกไม่ได้ ส่วนสิ่งจูงใจที่จะให้ก็ต้องให้มากพอที่จะจูงใจ ที่นี้จะจูงใจอะไรก็เท่าขอได้ในรายละเอียด ดูตัวเลข คราวที่แล้วตั้งเป้าว่าขอให้ได้ออกห้าหมื่นคนก็ประมาณนั้น ปีนี้ก็ขนาดนั้น แต่สิ่งจูงใจสิ่งหนึ่งที่มีคนเสนอมาแล้วรัฐบาลยอมรับความคิดเห็น ให้เงินอย่างเดียวไม่พอ ต้องมีอย่างอื่นด้วย พวกนี้คือพวกที่มักพูดว่า

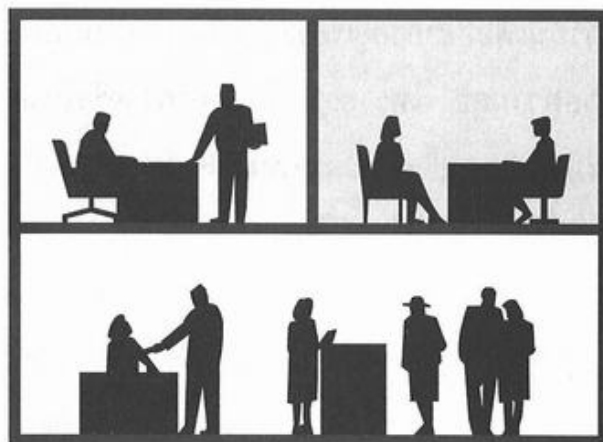
เงินซื้อไม่ได้ แต่ว่างๆ พวกนี้ถามว่าจริงไหมที่เขาบอกว่าให้ ๒๐๐ เท่า คือเงินอย่างเดียวบางทีก็ไม่ได้อะไรขึ้นมา สิ่งที่ดีว่าอาจจะต้องให้ คืออาจจะต้องเป็นอย่างอื่น อย่างทหารพอ early retire เขาให้ยศ พลตรีออกได้พลโท พลโทออกได้พลเอก อยู่จนตาย ถ้าหากไม่ early retire ไม่มีวันได้พลเอก ที่นี้ พลเรือนไม่มียศจะให้ จะตั้งให้เป็นนายกองเอกอะไรก็ได้ มหาไทยก็คงไม่ให้ ก็ต้องคิดว่าหาอะไรที่เป็นสิ่งจูงใจ ขอให้ ก.พ. กำลังคิดอยู่ สิ่งหนึ่งที่น่าสนใจ คือ อบรม คือ ออกไปเพื่อไปทำ SME ทำไม่เป็น เป็นไปได้ไหมที่คนที่จะ early retire มาเข้าโรงเรียน แล้วอบรมวิธีทำมาหากิน บริหารธุรกิจ วิธีค้าขาย แล้วพออบรมเสร็จนึกว่ามีช่องทางที่เรียนจบ ออกไปทำมาหากินอย่างนี้คิดจะจัดให้ แล้วก็ควรจัดก่อน early retire เพราะถ้า early retire แล้วเรียกให้มาอบรมไม่มาแล้ว อยู่บ้านไม่ออกจากบ้านอีกแล้ว

ปรับเงินเดือนมีไหม นายกรัฐมนตรีพูดเอง ถ้านายกรัฐมนตรี ไม่พูดก่อนก็ไม่กล้าพูด ท่านบอกมีแน่ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ หนึ่งปีงบประมาณ ๒๕๕๑ อีกหนึ่ง เมื่อท่านบอก

ว่ามีแนก็มีแน รวมทั้งการปรับบำนาญด้วย จะปรับอย่างไร ก.พ. ก.ง.ช. กำลังดูอยู่ มีแน แต่ว่าตัวนี้ไปผูกกับ early retire ว่าใครจะมาก่อนมาหลัง เพราะถ้า early retire ก่อนแล้วอีกสองเดือนปรับเงินเดือน ใครจะ early retire รอปรับเงินเดือนก่อน บำนาญก็จะแพงขึ้น แล้วถ้าหากปรับเงินเดือนก่อนแล้วค่อยไป early retire ก็จะมีปัญหาอีก เพราะว่าเราต้องจ่ายค่า early retire แพงขึ้นไม่ว่า ๘ เท่า ๑๐ เท่า ๑๐๐ เท่า ๒๐๐ เท่า ล้วนแต่แพงขึ้น เพราะใช้ฐานเงินเดือนใหม่ ก็กำลังคิดอยู่

การสรรหาคนเข้ารับราชการ นี่ก็เป็นก้าวต่อไปที่สำคัญ ก.พ. ก.พ.ร. เสนอมาแล้วว่าการเอาคนเข้ารับราชการอาจจะมีหลายวิธีมากกว่าที่เคยคุ้น เช่น การเอาคนที่อยู่จากภาคเอกชนมาทำราชการ การเอาคนที่เคยทำราชการแล้วออกไปอยู่เอกชน วันหลังอาจไปขอซื้อกลับเข้ามาทำราชการใหม่ ปล่อยให้เอกชนซื้อคนจากราชการไปมากแล้ว วันนี้อำนาจซื้อข้าราชการเก่ากลับเข้ามาเสียบ้าง หรือแม้แต่จะมีระบบข้าราชการวิสามัญ ซึ่งเคยมีแล้วเลิกไป วันนี้น่าจะเอากลับเข้ามาใหม่

อีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญมาก คือ การพัฒนาบุคลากรเพื่อให้เกิด Fast Track หรือระบบข้าราชการโตเร็ว มีหลายวิธีเรื่อง fast track วันนี้ที่นั่งกันอยู่ normal track คือไปตามมีตามเกิดตามยถากรรม หลายคนทนไม่ได้ก็ออก สมองไหลหลายคนรู้สึกคับแค้นใจ ไม่มีใครไปแก่งอะไรแต่ความเติบโตไม่มี ตำแหน่งตัน วันนี้ freeze เอาไว้ด้วย เกษียณก็ยุบอัตรา กำลังจะเป็นผู้อำนวยการกอง เอากองนี้ไปรวมกับกองโน้นคนอื่นเลยเป็น ผอ.กองไปเลย ก็ต้องสร้างระบบ fast track แปลว่า ระบบโตเร็วขึ้น ระบบนี้อัดฉีดคนเก่ง คนดีจะต้องมีโอกาสเติบโตเร็ว ซึ่งต่างประเทศเขามีทั้งนั้น ยกตัวอย่างให้ฟังเรื่องหนึ่ง เป็นหนึ่งในหลายวิธี ใครคิดอะไรวิธีอื่นออกอีกบอกมา ผมกับเลขาธิการ ก.พ. กับเลขาธิการ ก.พ.ร. ไปดูงานฝรั่งเศส ไปกันคนละที ที่แรกไปกับ ก.พ.ร. ไม่ให้ ก.พ. ไป ทีที่สองไปกับ ก.พ. ไม่ให้ ก.พ.ร. ไป แล้วกลับมาเช็กกันว่าทำยังไงดี วันนี้ ก.พ.ร. เดินหน้าประกาศรับสมัครแล้ว แต่ที่นั่ง ๆ นี้ดูยังไม่มีใครมีวีแววจะเข้าเรียนได้ เพราะอายุเกิน

ที่ประเทศฝรั่งเศสมีสถาบันหนึ่งเรียกว่า ENA ถ้าใครรู้ภาษาฝรั่งเศสก็จะรู้ว่าย่อมาจากคำว่า Ecole Nationale d' Administration แปลว่าสถาบันการบริหารแห่งชาติ Ecole คือโรงเรียน Nationale คือ แห่งชาติ ตัว A ก็คือ Administration ตั้งมาเมื่อไม่นาน แต่ถึงไม่นาน ประธานาธิบดีฝรั่งเศส เเท่าที่มีมาตั้งแต่ De Gualle ครึ่งหนึ่งจบที่นี้ รัฐมนตรีในรัฐบาลฝรั่งเศสชุดปัจจุบัน ครึ่งหนึ่งจบที่นี้ เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสที่ไปกระจายอยู่ทั่วโลกครึ่งหนึ่งจบที่นี้ รวมทั้งทูตฝรั่งเศสคนปัจจุบันในเมืองไทยจบที่นี้ คนไทยที่เคยจบที่นี้ สถาบันนี้ไม่ใช่โรงเรียน ไม่ใช่มหาวิทยาลัย ไม่ใช่สินค้า ตั้งขึ้นมาพิเศษ รัฐบาลให้เงินอุดหนุน ดำเนินการฝึกอบรมคนเพื่อไปทำราชการ เขาแบ่งว่า ปีนี้สมมติว่า จะรับคน ๔๐ คนมาเรียน จะแบ่งเลยว่า สิบคนแรกจบปริญญาตรี ไม่ว่าสาขาอะไรแพทย์ วิศวะ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ พวกจบใหม่ๆ สอบแข่งกันเอามาสิบคน โควต้าที่สองอีกสิบคนพวกกำลังทำราชการอยู่แล้วอยากโตเร็วมาสอบแข่งกัน พวกนี้แปลว่ามีประสบการณ์ เอามาอีกสิบคน พวกที่สามพวกที่ไปอยู่เมืองนอกทำงานเมืองนอก รับใช้องค์การหรือบริษัทระหว่างประเทศ กลับมารับใช้ชาติ สอบแข่งกันเอามาอีกสิบ พวกที่สี่อยู่เอกชน มาสอบแข่งกันแล้วเอามาอีกสิบ รวมเป็นสี่สิบเข้าเรียนใน ENA ไปดูหลักสูตรที่สอน เปิดเทอมวันแรก ไม่มีสอนเลย สามเดือนถึงหกเดือนแรกส่งไปฝึกงานตามกระทรวงต่าง ๆ คอยรับเรื่องราวร้องทุกข์ คอยรับม็อบ อีกสามเดือนส่งไปนั่งหน้า

ห้องผู้ว่าราชการจังหวัด อีกสามเดือนส่งไปอยู่สถานเอกอัครราชทูตประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เลือกเอาว่าจะเป็นประเทศไหน หลังจากไปมาร้อยเอ็ดเจ็ดย่านน้ำ กลับมาเข้าโรงเรียนศึกษาคุยประสบการณ์กันว่า ถ้ามีกรณีเรื่องบ่อนอกหินกรูด เรื่องก่อการร้าย หรือเรื่องอย่างตากใบ เรื่องภัยแล้ง เรื่องราคาผลผลิตตกต่ำ จะทำยังไง แล้วมีครูมาสอนมีคนคอยแนะ มีรัฐมนตรี มืออธิบดี มีศาสตราจารย์ มาคอยตะล่อมให้เข้าระบบ สอนกฎหมาย เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ การทูต การต่างประเทศ ทำวิจัยค้นคว้า จบเรียบร้อยสอบออกเหมือนสอบเอ็นทรานส์ เลือกว่าจะไปอยู่กระทรวงไหน คณะไหนดีไปอยู่กระทรวงนั้น คณะไหนลดหลั่นก็ไปอยู่กระทรวงตามลำดับ เราเอามาใช้แล้ว ก.พ.ร. เรียกว่า TENA คือเติมตัว T Thailand เข้าไปข้างหน้า จะประกวดตั้งชื่อใหม่ว่าเรียกว่าอะไรดี ประกาศรับสมัครแล้ว วันที่ ๑ มิถุนายน เริ่มสมัครแล้วรับหกสิบคน ที่แรกขอรับสี่สิบ เข้าไปใน กรม.ฯ บอกช่วยรับซักร้อย ปีแรก ก.พ.ร. มาดูร้อยหนึ่งไม่ไหว หกสิบคนพอได้ แบ่งเป็นกลุ่มอย่างนี้ กลุ่มแรกพวก fresh จบใหม่ ๆ มาสอบแข่งกัน กลุ่มที่สองทำราชการอยู่มาสอบแข่งกัน กลุ่มที่สามทำงานเอกชนมาสอบแข่งกัน แล้วก็หกสิบคนเข้าเรียน หลักสูตรประมาณสองปีเศษ สามเดือนแรกไปอยู่กระทรวง สามเดือนต่อมาอยู่กับผู้ว่าฯ อีกสามเดือนต่อมาไปอยู่สภา อยู่กฤษฎีกา อีกสามเดือนต่อมาไปอยู่ต่างประเทศ สถานทูตไทยในต่างประเทศ สถานทูตไทยก็ได้คนมาใช้ แล้ว

กลับมาเข้าห้องเรียน แล้วก็สอบออก คะแนนดี ไปเลือกกระทรวง ความเติบโตคืออะไร ปกติจบปริญญาตรี ไปทำราชการซี ๓ ถ้าจบ TENA นี้ อาจจะถึง ซี ๕ ซี ๖ อย่างนี้เป็นต้น นี่คือ fast track ทดลองก่อนทกลิบคน ยอมรับว่านี่คือระบบอภิสิทธิ์ แต่ถ้าเราไม่มีสิ่งเหล่านี้อยู่ในระบบราชการ คนดี ๆ ไม่มาหรอก ปัญหาว่าประเทศไทยมีเส้นทำยังไงจะได้คนที่ไม่ใช่ระบบเส้น กรม.ได้มีมติและวางหลักให้แล้วว่า ตอนคัดคนเข้ามาหนึ่งให้ไปสอบ TOEFL ก่อน แล้วตั้งหลักว่า ๕๕๐ ต่ำกว่านี้ไม่ต้อง เมื่อได้คะแนน TOEFL ภาษาอังกฤษมา ชั้นที่สองสอบข้อเขียน ปีนี้ให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยออกข้อสอบ แล้วตรวจข้อสอบ ผ่านข้อเขียนชั้นต่อไปสอบสัมภาษณ์ ตรงนี้ตั้งปลัดกระทรวงต่าง ๆ เข้ามาสอบสัมภาษณ์ ด้านที่ส่งไปอยู่หัวหิน ชะอำ บางแสน พัทยา เขาใหญ่ แบบที่กระทรวงการต่างประเทศคัดคนมาทำราชการ คือเหมือน Big Brother หรือเก็บตัวนางงาม ไปคลุกคลีโม่งอยู่กินกัน แล้วจะมีคนไปคอยสังเกตว่า ความประพฤติเป็นยังไง ความสะอาด กิริยามารยาทเป็นอย่างไร เข้ากับเพื่อนได้ไหม ลองกันสักเจ็ดวันสิบสัปดาห์ แล้วคัดจนกระทั่งเหลือเท่าที่ต้องการ ต้องมีคนถูกคัดออกแน่ คนเหล่านี้เมื่อผ่าน ประกาศชื่อประมาณกันยายน ตุลาคมเปิดเทอมแล้ว ดูเหมือนว่าจะ ๑ ตุลาคมก็เป็นนักเรียน ปีนี้เริ่มทกลิบคน ถ้าล้มเหลวปีหน้าปิดโรงเรียนเลย ถ้าประสบความสำเร็จปีหน้า กรม. บอกเองประมาณไปจัดเลย

๑๐๐ คน บางคนถามว่า มีระบบฝากใหม่ ที่เล่ามาควรจะมีไหม ถ้าระบบเส้นยังเข้ามา สงสัยจะต้องตั้งระบบกรรมการสรรหาเหมือนสรรหาปปช.กระมัง

สุดท้าย คือ SDU เราส่งเสริมให้ทุกกระทรวงมี SDU เหมือนรัฐวิสาหกิจ แต่ต่างจากรัฐวิสาหกิจคือ SDU เป็นอนุรัฐวิสาหกิจที่ขึ้นกับกรม อย่างช่อง ๑๑ ถ้าออกมาเป็นรัฐวิสาหกิจหลุดจากอภิบติ แต่ถ้าช่อง ๑๑ เป็น SDU ยังขึ้นกับอภิบติ ๆ เป็นคนบังคับบัญชา รัฐมนตรีไม่เกี่ยว เพราะฉะนั้นโรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี หลุดออกไปจากสำนักเลขาธิการ กรม. ก็จริงเป็น SDU แล้วก็จริง แต่เลขาธิการ กรม.บังคับบัญชา โรงงานกษาปณ์เมื่อเป็น SDU ก็ยังอยู่กับอภิบติกรมธนารักษ์ ข้าราชการถ่ายเท โอนไปมาได้ง่าย

ทั้งหมดที่ว่ามา คือ ก้าวต่อไปของการปรับเปลี่ยนระบบราชการเป็นก้าวที่ใหญ่ก้าวหนนี้ อีกนานกว่าจะก้าวอีก แต่การก้าวอะไรที่เร็วไปมันจะล้ม เพราะฉะนั้นการก้าวต่อไป ต้องก้าวอย่างหนักแน่น อย่างมั่นคง อย่างเชื่อมั่น และอย่างได้รับ ความสนับสนุนให้ก้าว ถ้าตลอดเวลาที่จะก้าวถูกขัดขา หรือมีคนบอกว่าพอแล้วอย่าเดินเลย หรือเดินเร็วไปไม่สำเร็จหรอก ก็คงต้องยังคิดทั้งหมดที่เอามาเล่าสู่กันฟัง ต้องการจะฝากว่า ถ้าเห็นด้วยก็ช่วยสนับสนุน ถ้าไม่เห็นด้วย ช่วยท้วงติง ก่อนที่จะก้าวไปแล้วพลาด ผมใช้เวลามานานมาก จึงขอยุติแต่เพียงเท่านี้

การจัดการความรู้สู่องค์กรอัจฉริยะ

บุรณีย์ สิริมหาสาร*

ความหมายของการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM)

มีผู้ให้นิยามความหมายของการจัดการความรู้ไว้มากมาย ผู้เขียนเลือกนำเสนอความหมายของ KM ในลักษณะของ Knowledge Sharing (KS) หรือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นประเด็นสำคัญ

Arthur Anderson Business Consulting (อ้างถึงในบุญดี บุญญากิจ และคณะ ๒๕๔๗: ๒๑) กล่าวว่าจัดการความรู้เป็นการสนับสนุนให้พนักงานในองค์กร รวบรวม ค้นหา แลกเปลี่ยนความรู้ และนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจขององค์กร

Carla O'Dell และ Jackson Grayson (อ้างถึงในบุญดี บุญญากิจ และคณะ ๒๕๔๗: ๒๑) กล่าวว่าจัดการความรู้เป็นกลยุทธ์ในการที่จะทำให้คนได้รับความรู้ที่ต้องการ ภายในเวลาที่เหมาะสม รวมทั้งช่วยทำให้เกิด การแลกเปลี่ยน และนำความรู้ไปปฏิบัติ เพื่อยกระดับและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร

ทั้งนี้ การจัดการความรู้ไม่ใช่เครื่องมือ

ที่จัดการกับตัวความรู้โดยตรง แต่เป็นวิธีการที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ที่มีระหว่างกันได้

แนวคิดของ KM

การจัดการความรู้ มีแนวคิดที่เชื่อว่าบุคลากรเป็นทรัพยากรที่มีค่ามากที่สุดขององค์กร (People are our most important asset) โดยเชื่อมั่นว่า บุคลากรเป็นปัจจัยหลักที่จะทำให้องค์กรบรรลุจุดประสงค์และเป้าหมายได้

โดยเฉพาะโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งถือว่าเป็นยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge - Based Economy) ซึ่งเป็นเศรษฐกิจที่อาศัย ความรู้เป็นตัวขับเคลื่อนหลัก ที่ทำให้เกิดการเติบโต และสร้างงานในอุตสาหกรรมทุกรูปแบบ

การที่องค์กรจะสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ขึ้นอยู่กับวงจรการเรียนรู้ในองค์กร ซึ่งมีกระบวนการที่เป็นระบบในการค้นหา สร้าง รวบรวม จัดเก็บ เผยแพร่ ถ่ายทอด แบ่งปัน และใช้ความรู้

กระบวนการที่ว่านี้ คือ การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) นั่นเอง

* เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม ๘ ๖ สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ต.ไร่ขิง อ.สามพราน จ.นครปฐม

คุณค่าของ KM ที่มีต่อหน่วยงาน

✧ ทำอย่างไร จะใช้ความรู้ และประสบการณ์ที่มีอยู่ในตัวคน ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน

✧ คนในหน่วยงาน ทำงานแบบต่อยอดความรู้ โดยไม่ต้องเริ่มต้นจากศูนย์

✧ คนในหน่วยงาน ไม่ต้องทำงานแบบลองผิดลองถูก มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ในการทำงาน ทำให้ประหยัดแรงงาน เวลา วัสดุอุปกรณ์ และได้ผลผลิตมากทั้งปริมาณ และคุณภาพ

✧ หน่วยงานได้ลงทุนพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เมื่อคนออกจาก

หน่วยงานไปแล้วความรู้และประสบการณ์ของบุคคลนั้น ยังคงอยู่กับหน่วยงาน และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อีก

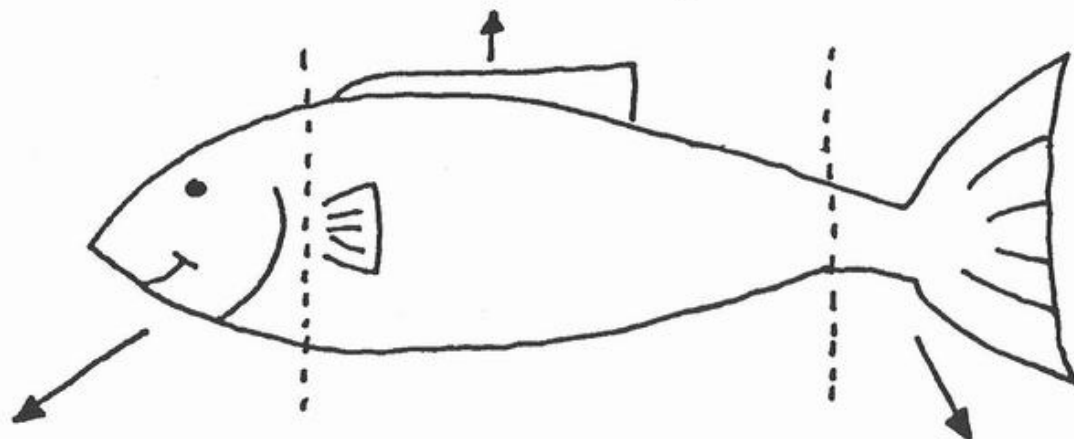
องค์ประกอบหลักของ KM

เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ จะเปรียบ KM. เหมือนกับปลา ซึ่งมีส่วนประกอบ ๓ ส่วน คือ ส่วนหัว ลำตัว และหาง (ประพนธ์ ผาสุขยัต ๒๕๔๗:๒๑)

๑. ส่วนหัวปลา เปรียบได้กับ Knowledge Vision เรียกโดยย่อว่า KV หมายถึง ส่วนที่เป็นวิสัยทัศน์หรือทิศทางของการจัดการความรู้ คือ ก่อนลงมือทำ KM จะต้องกำหนดวิสัยทัศน์

ภาพ สามองค์ประกอบหลักของ KM เปรียบเทียบกับปลา

Knowledge Sharing (KS) คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share & Learn)
ส่วนกลางลำตัว เป็นส่วนสำคัญ

Knowledge Vision (KV)
ส่วนหัวปลา คือ การกำหนด
ทิศทางว่า จะไปทางไหน
ทำ KM เพื่ออะไร

Knowledge Assets (KA)
ส่วนหางปลา คือ การสร้างคลัง
ความรู้ที่เข้มแข็งด้วย ICT

ที่มา : ปรับจาก ประพนธ์ ผาสุขยัต (๒๕๔๗:๒๒)

ว่า จะทำ KM เพื่ออะไรหรือจะมุ่งหน้าไปทางไหน มีหลายหน่วยงาน ทำ KM โดยไม่มีการกำหนด KV ก่อน ซึ่งเป็นการไม่ถูกต้องและการกำหนด KV จะต้องมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร

มีหลายหน่วยงานทำ KM เพียงเพื่อได้ชื่อว่า ได้ทำ KM แล้ว ซึ่งเป็นการเริ่มต้นที่ไม่ถูก เพราะความจริงแล้ว KM มิใช่ตัวเป้าหมาย แต่เป็นกระบวนการหรือกลยุทธ์ที่จะให้งานบรรลุผลตามที่ต้องการ โดยใช้ความรู้เป็นฐาน หรือเป็นปัจจัยทำให้งานสำเร็จ เช่น

๑.๑ ทำ KM เพื่อพัฒนาสมรรถนะสู่ความเป็นเลิศ (Performance Excellence)

๑.๒ ทำ KM เพื่อพัฒนาคุณภาพให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน

๑.๓ ทำ KM เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารงาน

๒. ส่วนกลางลำตัว เปรียบได้กับ Knowledge Sharing เรียกโดยย่อว่า KS หมายถึง ส่วนของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน (Share and Learn) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สุดและยากที่สุดในกระบวนการทำ KM เพราะจะต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้คนยินยอมพร้อมใจที่จะแบ่งปัน ความรู้ซึ่งกันและกัน โดยไม่หวงวิชา

การจัดการความรู้ คำว่า “การจัดการ” ในที่นี้ หมายถึง การบริหารที่จะทำให้เกิดเหตุปัจจัย และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้คนในองค์กร พร้อมทั้งจะแบ่งปันและเรียนรู้

ร่วมกัน

๓. ส่วนที่เป็นหางปลา เปรียบได้กับ Knowledge Assets เรียกโดยย่อว่า KA หมายถึง องค์ความรู้ที่องค์กรได้เก็บสะสมไว้ เป็นคลังความรู้ ซึ่งมาจาก ๒ ส่วนคือ

๓.๑ Explicit Knowledge คือ ความรู้เชิงทฤษฎีที่ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม เช่น เอกสารตำรา และคู่มือปฏิบัติงาน เป็นต้น

๓.๒ Tacit Knowledge คือ ความรู้ที่อยู่ในตัวคน ซึ่งไม่ปรากฏชัดเจน เป็นรูปธรรม หรือเป็นเอกสาร ตำรา แต่เป็นสิ่งที่มีความค่ามาก และทำอะไร เมื่อบุคคลออกจากหน่วยงานไปแล้ว แต่ความรู้ นั้น ยังคงอยู่กับหน่วยงาน ไม่สูญหายไปพร้อมกับตัวบุคคล

การจัดการความรู้ในส่วนของ KA นี้ เป็นส่วนที่ต้องพึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ช่วยในการจัดเก็บให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกในการเรียกใช้ และปรับแต่งความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ (Update) รวมทั้งมีการกำจัดความรู้ที่ไม่ใช้แล้ว เพื่อให้คลังความรู้ไม่ใหญ่เกินไป มีเฉพาะข้อมูลที่จำเป็นเท่านั้น

เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ช่วยทำหน้าที่เป็นพื้นที่เสมือน (Virtual Space) ให้คนที่อยู่ไกลกันสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share & Learn) ได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

ถ้าเปรียบ KM เหมือนปลาตัวหนึ่ง ซึ่งมีส่วนประกอบ ๓ ส่วน คือ ส่วนหัว ลำตัว และ

ทาง รูปร่างของปลาแต่ละตัว หรือการทำ KM ของแต่ละหน่วยงาน ก็จะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับจุดเน้นของหน่วยงานนั้น เช่น บางหน่วยงานอาจจะเน้นที่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งหมายความว่า ส่วนลำตัวปลา จะใหญ่กว่าส่วนอื่น

ในขณะที่บางหน่วยงาน อาจจะเน้นส่วนที่เป็นคลังความรู้ และการใช้ ICT แสดงว่า หน่วยงานนั้นมีส่วนหางปลาใหญ่กว่าส่วนอื่น

ดังนั้น ปลาแต่ละตัว (แต่ละหน่วยงาน) จึงมีรูปร่างไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความต้องการ หรือจุดเน้นของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะของตนเอง

Knowledge Sharing (KS)

เนื่องจากการจัดการความรู้เป็นเรื่องที่มีรายละเอียดมาก ผู้เขียนจะเลือกนำเสนอเฉพาะส่วนที่เป็นลำตัวปลา คือ Knowledge Sharing (KS) หรือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กันในองค์กร

การทำ KM เพิ่มภาระงานหรือไม่

มีคำถามจากหน่วยงานที่จะเริ่มทำ KM ว่า การทำ KM เป็นการเพิ่มภาระงานให้กับคนในหน่วยงานหรือไม่ งานที่ทำอยู่ในขณะนี้ก็มากแล้ว ไม่สามารถแบ่งเวลา มาทำ KM ได้

วิธีการที่ดี คือ ต้องทำให้ KM บูรณาการ อยู่ในวิถีชีวิตการทำงานตามปกติ ไม่แตกแยกจากงานที่ทำ เช่น เป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศงาน ซึ่งผู้เขียนจะขอยกตัวอย่าง เป็นกรณีศึกษา ดังนี้

กรณีศึกษาจากการอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

ผู้เขียนเคยเป็นวิทยากรให้การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ รู้สึกประทับใจในวิธีการทำงานด้านฝึกอบรม ที่บูรณาการ KM ให้อยู่ในวิถีการทำงานตามปกติ โดยไม่รู้สึกว่า กำลังทำ KM กล่าวคือ หลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแต่ละวัน จะมีการทำ KM ในลักษณะของ Knowledge Sharing หรือการแลกเปลี่ยนความรู้ ใน ๒ ระดับ คือ

๑. ระดับวิทยากร หรือผู้ให้บริการ โดยมีผู้อำนวยการฝึกทำหน้าที่เป็น Knowledge Facilitator ให้วิทยากรที่บรรยายในวันนั้น ได้สรุปประเมินผลการบรรยายของตนเอง แล้วรายงานต่อที่ประชุมว่าผลการบรรยายเป็นอย่างไรประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง และได้แก้ไขอย่างไร รวมทั้งเปิดโอกาสให้วิทยากรท่านอื่น ๆ ได้ให้ข้อ

เสนอแนะที่เป็นประโยชน์เป็นการแลกเปลี่ยน
ความรู้กัน เพื่อให้การฝึกอบรมบรรลุจุดประสงค์

นอกจากนี้ ยังให้วิทยากรที่จะบรรยาย
ในวันรุ่งขึ้น ได้รายงานวาทะตนเองวางแผนการ
บรรยายไว้อย่างไร ต้องการความช่วยเหลือจาก
วิทยากรท่านอื่นหรือไม่ และวิทยากรท่านอื่น มี
ข้อเสนอแนะอะไร ก็แสดงความคิดเห็นได้ ทำให้
ได้วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

๒. ระดับผู้เข้ารับการอบรม หรือผู้
ใช้บริการ (ลูกค้า) ให้มีการประชุมภายใน
หมู่คณะและหมู่ โดยมีนายหมู่ทำหน้าที่เป็น
Knowledge Facilitator รับฟังความคิดเห็นของ
สมาชิกในหมู่ว่ามีปัญหาอะไรบ้าง เช่น ปริมาณ
และคุณภาพของอาหารเป็นอย่างไร ที่พักและ
ห้องน้ำมีความสะอาดหรือไม่ ต้องการเรียนรู้อะไร
เพิ่มเติมจากหลักสูตรที่กำหนดให้ เป็นต้น
จากนั้น นายหมู่ก็จะรายงานผลให้วิทยากรที่
เลี้ยงทราบ เพื่อรายงานให้ผู้อำนวยความสะดวกและ
วิทยากรท่านอื่น ๆ รับทราบ ในที่ประชุมวิทยากร
ของแต่ละวัน เพื่อร่วมกันแก้ปัญหา ทำให้ผู้
เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจในบริการที่ได้
รับ และบรรลุจุดประสงค์ของการอบรมอย่างมี
ประสิทธิภาพ

ทัศนวิจารณ์

หากนำแนวคิดทฤษฎีของ KM มา
วิเคราะห์วิธีการทำงานด้านการฝึกอบรมลูกเสือ
จะพบว่าสอดคล้องกับแนวคิดของ KM หลาย

ประการ คือ

๑. การทำ KM ที่ดี จะแบ่งคนออกเป็น
๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่พร้อมให้ และกลุ่มที่ใฝ่รู้
ซึ่งจะเกิดขึ้นโดยปริยาย ตามธรรมชาติของการ
ทำ KM คือ วิทยากรที่ยินดีให้ข้อเสนอแนะ และ
วิทยากรที่เต็มใจรับฟังข้อเสนอแนะ โดยจัดให้
มีเวทีที่ทำให้คน ๒ กลุ่มนี้ มีโอกาสมาแลกเปลี่ยน
ความรู้กัน

๒. การทำ KM ที่ดี ต้องทำในทุกระดับ
ทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ (ลูกค้า) คือ รับ
ฟังความรู้จากภายในและภายนอกหน่วยงาน

๓. มีการทำ Tacit Knowledge ให้เป็น
Explicit Knowledge เช่น การจัดทำแผนการ
บรรยายเป็นชุดฝึกอบรม สื่อแผ่นใส ใบงาน
ใบความรู้ และอุปกรณ์อื่น ๆ เก็บไว้ในคลัง
ความรู้ของค่ายฝึกอบรม วิทยากรท่านอื่น
สามารถนำไปใช้บรรยายและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
ได้ โดยไม่ต้องเริ่มต้นจากศูนย์ในการบรรยาย
ครั้งต่อไป

๔. วิทยากรทุกคนมีความพึงพอใจกับ
วัฒนธรรมการทำงานแบบนี้ เพราะเน้นการร่วม
มือกันมากกว่าการแข่งขัน มีความพึงพอใจใน
ผู้ร่วมงาน และความสำเร็จของงาน KM จึงไม่ใช่
สิ่งที่เพิ่มภาระให้กับคนในหน่วยงานแต่อย่างใด

เงื่อนไขที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของ KM

จากกรณีตัวอย่างที่น่าเสนอ การจะทำให้
คนในองค์กร มีพฤติกรรมการทำงานแบบ

Knowledge Sharing จะต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นที่ยอมรับของทุกคน

ในกรณีของการอบรมผู้บังคับบัญชา ลูกเสือ ได้ใช้วิธีการนี้มานานแล้ว เมื่อมีวิทยากร ลูกเสือเข้ามาใหม่ แม้จะมาจากต่างหน่วยงาน ก็ต้องปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมนี้ จนเกิดความเคยชิน และกลายเป็นวิถีชีวิตในการทำงานแบบลูกเสือ เพราะมองเห็นผลดีจากการกระทำนี้

ดังนั้น การทำ KM ให้ประสบความสำเร็จ จะต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กร ที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน

Bob Buckman ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท Buckman Laboratories ซึ่งได้รับรางวัล เกียรติยศ MAKE ของอังกฤษ (The Most Admired Knowledge Enterprises) เคยตั้งคำถามและคำตอบว่า

คำถาม : What are the three critical factors in Knowledge management?

คำตอบ : Culture, Culture, Culture.

Bob Buckman กล่าวว่าร้อยละ ๙๐ ของกิจกรรมด้านการจัดการความรู้ คือ เรื่องวัฒนธรรมองค์กร เพราะสิ่งที่จะทำให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จเรื่องการจัดการความรู้ คือ วัฒนธรรมแลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้ของคนในองค์กร เพราะทัศนคติดั้งเดิมเชื่อว่า ความรู้ คืออำนาจ ทำให้เรามีความสำคัญเหนือคนอื่น คนจึงไม่ยอมแลกเปลี่ยนความรู้กัน เพราะกลัวว่าคนอื่นจะรู้มากกว่าเรา

Ikujiro Nonaka กล่าวว่า การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ประเภท Tacit นั้น ต้องทำด้วยการพบปะกันตัวต่อตัวหรือเป็นกลุ่ม เรียกว่า Socialization ซึ่งทำได้หลายรูปแบบ ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

อุปสรรคของการแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้

จากการศึกษาพบว่า องค์กรส่วนใหญ่ไม่ค่อยประสบความสำเร็จในการแลกเปลี่ยนความรู้ มีสาเหตุหลัก ๓ ประการ คือ (ปรับจากบุญดี บุญญาภิกิจ และคณะ ๒๕๔๗:๕๗)

๑. ตัวบุคคล

๑.๑ มีทัศนคติว่า ความรู้ คือ อำนาจ จึงหวงความรู้

๑.๒ ไม่ทราบว่า สิ่งของตนรู้ มีประโยชน์ต่อผู้อื่นหรือไม่

๑.๓ ไม่เห็นประโยชน์ ไม่มีแรงจูงใจของการแลกเปลี่ยนความรู้

๑.๔ ไม่มีความมุ่งมั่นเพียงพอในการเรียนรู้จากผู้อื่น

๑.๕ ไม่มีความคุ้นเคยเพียงพอกับบุคคลที่ต้องการแลกเปลี่ยนความรู้ด้วย (ยังไม่ไว้วางใจกัน)

๒. ส่วนรวม / โครงสร้าง

๒.๑ ยังไม่มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

๒.๒ ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุน

๒.๓ ระบบสารสนเทศไม่เอื้อ

๒.๔ ยังไม่มีระบบการยกย่องชมเชยหรือให้รางวัลแก่ผู้ที่แลกเปลี่ยนหรือถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่น

๓. ค่านิยม / วัฒนธรรมองค์กร

๓.๑ มีการแข่งขันภายในหน่วยงานสูง

๓.๒ บุคลากรไม่ให้ความร่วมมือในการให้ความรู้

๓.๓ ผู้บริหารไม่ยอมรับความล้มเหลวที่เกิดขึ้น จากการทดลองสิ่งใหม่

ปัจจัยมลิต

จากกรณีศึกษาที่นำเสนอมา ทำให้ผู้เขียนเชื่อว่า การทำ KM มิใช่เรื่องที่ลึกลับจนยากเกินกว่าจะเข้าใจ หรือทำได้ และคิดว่า ในบางหน่วยงานก็มีการทำ KM อยู่แล้ว โดยไม่รู้ตัว เช่น กรณีศึกษาการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เป็นต้น เพียงแต่ว่า อาจจะไม่สมบูรณ์ตามแนวคิดทฤษฎีของ KM ซึ่งจะต้องศึกษาเพิ่มเติมและพัฒนาให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอ เป็นเพียงส่วนน้อยของ KM เพราะนำเสนอเฉพาะเรื่องของ Knowledge Sharing (KS) ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งของลำตัวปลาเท่านั้น แต่หวังว่า จะทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพของ KM และสามารถนำไปปฏิบัติได้ตามสมควร

บรรณานุกรม

บุญดี บุญญากิจ และคณะ : การจัดการความรู้...จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท จีรวัฒน์ เอ็กซ์เพรส จำกัด. ๒๕๔๗

ประพนธ์ ผาสุยัต : การจัดการความรู้ฉบับมือใหม่หัดขับ. กรุงเทพฯ ฯ : ไยโหม. ๒๕๔๗

อะไร ที่ไหน เมื่อไร

นายสีมา สีมานันท์ เลขาธิการ ก.พ. พร้อมคณะผู้บริหารสำนักงาน ก.พ. นำพานพุ่มรูปเทียน ประดับกรวยกระทง ดอกไม้สด กล่าวถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ โดยการบันทึกเทปโทรทัศน์ ณ สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง ๑๑ กรมประชาสัมพันธ์ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘

วันเสาร์ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๘ นายสีมา สีมานันท์ เลขาธิการ ก.พ. และนายชัยฤกษ์ ดิษฐอำนาจ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ร่วมเป็นประธานในพิธีเปิดโครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ (CEO) จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประจำปี ๒๕๔๘ โดยมีข้าราชการในจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่ผ่านการฝึกอบรมเข้ารับประกาศนียบัตร จำนวน ๑๖๐ คน

จากนั้น นายสีมา สีมานันท์ เลขาธิการ ก.พ. และนายชัยฤกษ์ ดิษฐอำนาจ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย พร้อมผู้บริหารสำนักงาน ก.พ. ร่วมกันปลูกต้นไม้ ตามโครงการ “หนึ่งคน หนึ่งต้น หนึ่งฝ่น เพื่อประชาชนชาวไทย” ของเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี ณ บึงพักผ่อนอำเภอมะเร็ิง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สำนักงาน ก.พ. จัดสัมมนา เพื่อสร้างความเข้าใจในหลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่ โดยครั้งนี้เน้นให้ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบเรื่องการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการได้เข้าใจถึงแนวคิดและปรัชญาเกี่ยวกับการพิทักษ์ระบบคุณธรรมและการบริหารทรัพยากรบุคคลแนวใหม่ โดยเชิญ Mr. Neil McPhie

ประธานคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (MSPB) ของสหรัฐอเมริกา และ Mr. Steve Nelson ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและประเมินผล MSPB มาเป็นผู้บรรยายพิเศษ ณ หอประชุมสุมนัยประดิษฐ์ สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี ระหว่างวันจันทร์ที่ ๑๘ - วันอังคารที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘

พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะหัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวง ประจำเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๘ ในประเด็นเรื่อง “วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม” ณ ห้องประชุม ชั้น ๔ อาคารสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีสำนักงาน ก.พ. เป็นแกนกลางในการจัดประชุม เมื่อวันพุธที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘

นายวิชณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ รุ่นที่ ๔๕ และ ๔๖ และบรรยายพิเศษเรื่อง “นักบริหารระดับสูง : กลไกการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่เวทีโลก” ณ หอประชุมสุมนัยประดิษฐ์ สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน จังหวัดนนทบุรี เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๘

สำนักงาน ก.พ. โดยชมรมนักบริหารข้าราชการพลเรือน จัดการแข่งขันโบลิ่งการกุศลชิงถ้วยรางวัลของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี และนายสีมา สีมานันท์ ประธานชมรมนักบริหารข้าราชการพลเรือน รายได้เพื่อนำไปบริจาคให้เป็นสวัสดิการแก่ข้าราชการและครอบครัวใน ๓ จังหวัดภาคใต้ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๘ เวลา ๐๘.๓๐ น. ณ เมเจอร์โบลิ่ง สุขุมวิท ๑๐๑ พระโขนง กรุงเทพฯ

พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะหัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวง ประจำเดือน สิงหาคม ๒๕๔๘ ในประเด็นเรื่อง “พลังงานและการขับเคลื่อนในพลวัตแห่งการเปลี่ยนแปลง” ณ ห้องประชุมบุญรอด นิธิพัฒน์ ชั้น ๑๑ อาคาร ๗ กระทรวงพลังงาน โดยมีสำนักงาน ก.พ. เป็นแกนกลางในการจัดประชุม เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๘

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดสำนักงาน ก.พ. เครือข่ายมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และบรรยายพิเศษ เรื่อง “ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบราชการ” ณ ห้องประกายเพชร โรงแรมโดมอนด์พลาซ่า อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๘

สำนักงาน ก.พ. จัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ โดย ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ประธานกรรมการมูลนิธิประเทศไทยใสสะอาด ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีเปิด เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๘ ณ ห้องเจ้าพระยา หอประชุมกองทัพเรือ

วันจันทร์ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๘ นางสาว ดรณี บุญสิงห์ รองเลขาธิการ ก.พ. เป็นประธานในพิธีการฝึกอบรมหลักสูตรผู้นำคลื่นลูกใหม่แห่งภูมิภาคเอเชีย (ASEAN New Wave Leadership Development) เพื่อพัฒนาผู้นำภาครัฐยุคใหม่และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในภูมิภาคอาเซียน โดยมี ผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าร่วมสัมมนา ได้แก่ กัมพูชา ลาว บรูไน อินโดนีเซีย สิงคโปร์ พม่า เวียดนาม และไทย รวม ๑๙ คน

สรุปสาระสำคัญการประชุม คณะหัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวง ประจำเดือน กรกฎาคม ๒๕๔๘

เรื่อง “วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม”

พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะหัวหน้าส่วนราชการ ระดับปลัดกระทรวงประจำเดือน กรกฎาคม ๒๕๔๘ ณ ห้องประชุม ชั้น ๔ อาคารสำนักงาน ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ มีสาระสำคัญของการประชุมสรุปได้ ดังนี้

การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของประเทศไทย

ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก่อให้เกิดพลวัตของการพัฒนาเศรษฐกิจ โลก จากยุคเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (Industrial Economy) เข้าสู่ยุคเศรษฐกิจข้อมูลข่าวสาร (Information Economy) และปัจจุบันได้ก้าวเข้า

สู่ยุคเศรษฐกิจโมเลกุล (Molecular Economy) ซึ่งขับเคลื่อนโดยสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระดับโมเลกุล ๓ สาขาหลัก คือ เทคโนโลยีชีวภาพ นาโนเทคโนโลยี และเทคโนโลยีด้านวัสดุ นอกจากนี้ นับตั้งแต่ยุคเศรษฐกิจข้อมูลข่าวสารเป็นต้นมา โลกยังมีวิวัฒนาการเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy) ซึ่งวิวัฒนาการทางเศรษฐกิจยุคข้อมูลข่าวสารและยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ ต้องการความสามารถในการประยุกต์ใช้ฐานความรู้ของประเทศในการผลิตและบริการ ซึ่งแต่ละประเทศ รวมทั้งประเทศไทยไม่สามารถหลีกเลี่ยงพ้นจากแนวโน้มของโลกดังกล่าว

จากการศึกษาของธนาคารโลก ได้พบว่า ประเทศไทยยังมีช่องว่างในการพัฒนาเพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านนวัตกรรมและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี รวมทั้งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคม และเมื่อเน้นถึงสถานะขีดความสามารถในการแข่งขันด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทย ซึ่งเป็นแหล่งปฐมนิเทศในการผลิตความรู้ใหม่ในระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ จากการประเมินของ International Institute for Management Development (IMD) พบว่า ในช่วงระหว่างปี ๒๕๔๐-๒๕๔๗ ขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยรวมของประเทศไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ ลดลงจากอันดับที่ ๓๒ ในปี ๒๕๔๐ เป็นอันดับที่ ๔๕ ในปี ๒๕๔๗ และอันดับที่ ๕๖

ในปี ๒๕๔๘ และขีดความสามารถด้านเทคโนโลยี ลดลงจากอันดับที่ ๓๒ ในปี ๒๕๔๐ เป็นอันดับที่ ๕๕ ในปี ๒๕๔๗ และเลื่อนขึ้นเป็นอันดับที่ ๔๕ ในปี ๒๕๔๘ จาก ๖๐ ประเทศ

แผนกลยุทธ์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งชาติ

เพื่อเพิ่มศักยภาพความแข็งแกร่งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งส่งผลที่เป็นรูปธรรมต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รัฐบาลจึงได้มอบให้คณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (กนวท.) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จัดทำ “แผนกลยุทธ์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๔๗-๒๕๕๖)” เพื่อเป็นกลไกพัฒนาขีดความสามารถของประเทศไทย ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์และสามารถแข่งขันได้ในระยะยาว มุ่งนำพาประเทศไทยให้มีเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง สู้สังคมและเศรษฐกิจฐานความรู้ที่แข่งขันได้ในสากล และประชาชนมีชีวิตที่ดี โดยแผนกลยุทธ์นี้มีองค์ประกอบหลัก ๔ ประการ คือ

๑) มีระบบนวัตกรรมแห่งชาติ (National Innovation System) ที่เข้มแข็งและเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย (Clusters)

๒) มีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ

๓) มีขีดความสามารถทางเทคโนโลยีในสาขาหลัก (Core Technologies) ๔ สาขา ได้แก่

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุ และนาโนเทคโนโลยี

๔) มีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย (Enabling Environment)

แผนกลยุทธ์ดังกล่าว สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลที่ได้ให้ความสำคัญกับการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะให้สามารถรับมือกับความผันผวนของเศรษฐกิจและสังคมโลกที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อประเทศไทย ซึ่งนำไปสู่การสร้างนโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและแข่งขันได้ และการเพิ่มมูลค่าผลผลิตบนพื้นฐานความรู้และความเป็นไทย

ยุทธศาสตร์กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เพื่อให้นโยบายและยุทธศาสตร์การดำเนินงานของประเทศสามารถถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงได้จัดทำ “แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๑” ซึ่งประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ๙ หัวข้อ โดยกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เรื่อง การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและแข่งขันได้ในหมวดข้อ จ. วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ซึ่งมีเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ คือ การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยใช้ฐานความรู้ด้าน

วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ซึ่งประกอบด้วย ๓ ตัวชี้วัด ดังนี้

๑) งานวิจัยที่ได้มาตรฐาน

เป้าหมาย ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นและถูกนำมาใช้ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม

๒) นักวิจัยและนวัตกรรม

เป้าหมาย เพิ่มจำนวนให้สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจและอุตสาหกรรม

๓) จำนวนลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรของคนไทยที่จดทะเบียนเพิ่มขึ้น

เป้าหมาย ให้จำนวนเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๕ และร้อยละ ๗

กลยุทธ์การดำเนินงาน

เพื่อให้แผนยุทธศาสตร์ สามารถปฏิบัติได้จริง รวมทั้งมีทิศทางความต่อเนื่องและความสอดคล้องของแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงได้ดำเนินการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ในรูปแบบเครือข่ายวิสาหกิจ หรือคลัสเตอร์เป้าหมาย อาทิ กุ้ง ไข่ ชิ้นส่วนยานยนต์ ฮาร์ดดิสก์ไดรว์ สุขภาพพลังงาน OTOP โดยมีเป้าหมายให้ผู้ประกอบการมีความสามารถผลิตสินค้าและบริการที่สามารถแข่งขันได้ ผลักดันการสร้างนวัตกรรม การใช้ประโยชน์จากสิทธิบัตร และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาที่ต่อยอดภูมิปัญญาและความเป็นไทย เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันทั้งในตลาดระดับสากลและในประเทศ

สำหรับการพัฒนาระบบบริหารจัดการด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้มีเอกภาพทั้ง ระดับนโยบายและระดับปฏิบัติและสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ให้กับสาธารณชน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้จัดการประชุมสมัชชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาครั้งที่ ๔ โดย ได้เน้นถึงความสำเร็จในการพัฒนาเครือข่าย วิสาหกิจหรือคลัสเตอร์ต่าง ๆ ได้แก่ คลัสเตอร์ ข้าว คลัสเตอร์ชิ้นส่วนยานยนต์ คลัสเตอร์ RFID การพัฒนาอุทยานวิทยาศาสตร์ในส่วนภูมิภาค การสร้างความตระหนักด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการปรับระบบบริหารจัดการด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ในส่วนของการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสู่ธุรกิจนวัตกรรมนั้น กระทรวง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ริเริ่มกำหนด ทิศทางยุทธศาสตร์ใหม่ในการดำเนินงานและ สร้างความแตกต่างทั้งกระบวนการดำเนินงาน และบทบาทหน้าที่ขององค์กร โดยเน้นการ นำนวัตกรรม เข้าไปแทรกเสริมในเครือข่าย วิสาหกิจ ซึ่งจะเป็นการทำงานร่วมกันระหว่าง หน่วยงานวิจัย ภาคการผลิต การตลาด และ ภาคสถาบันการเงินการลงทุน อันจะเป็นการ สร้างความพร้อมในการเป็นผู้นำด้านการส่งเสริม ความร่วมมือในการบริหารจัดการนวัตกรรมใน ระดับภูมิภาค

บทบาทการดำเนินงานของกระทรวง

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อรองรับการ ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ในระยะต่อไป จึงนับเป็นความท้าทายและเป็น เงื่อนไขความสำเร็จในการพัฒนาประเทศเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจและสังคมฐานความรู้ อันจะ นำไปสู่ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ไทยในระบบการค้าเสรีต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของประธาน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกระทรวง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประธาน มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ดังนี้

๑. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการพัฒนาความก้าวหน้ามาเป็นลำดับ ซึ่งเป็น สิ่งที่ดี แต่จะต้องขยายผลทางวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี ออกไปสู่เครือข่ายให้มากและมีวิธีการ ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ได้นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์

ไปใช้ดำเนินงานได้ในทุกเรื่อง เพราะปัจจุบัน วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะจากพัฒนาการของวิทยาการ ซอฟแวร์ ไมโครชิปในอนาคต ทำให้การดำเนินการทุกอย่างสามารถกระทำได้ด้วยระบบ RFID ผ่านบัตรประจำตัวอเนกประสงค์ (Smart Card) ทั้งการชำระค่าธรรมเนียมทางด่วน เงินทุนการศึกษา ระบบ ICL เงินทุนการศึกษาของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล การให้ความช่วยเหลือประชาชนใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โครงการ ๓๐ บาทรักษาทุกโรค โครงการจัดทำทะเบียนการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร และมาตรการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว เป็นต้น

๒. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่ต้องให้การส่งเสริมอย่างมาก ประการสำคัญคือ จะให้การสนับสนุนอย่างไร ทุกท่านต้องช่วยกันคิดหาวิธีการทำให้พัฒนาการทางวิทยาศาสตร์ของประเทศเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม มีสมาคมนักวิจัยและประชาคมวิทยาศาสตร์ เกิดขึ้นจริงจัง โดยงบประมาณเพื่อการวิจัยไม่ใช่อุปสรรคสำคัญจุดด้อยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย คือ ขาดการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) ในทางวิทยาศาสตร์ โดยมีนักวิทยาศาสตร์ไม่เพียงพอ และไม่สนใจทำงานวิจัย เมื่อมีการให้งบประมาณ ก็จะทำวิจัยในเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์ เพื่อใช้เงินให้หมด เป็นกรณีที่เกิดขึ้นโดยทั่วไป รัฐบาลจึงไม่ต้องการ

ให้การสนับสนุนการทำวิจัยในเรื่องที่ไม่มีความจำเป็น สำหรับการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศและประชาชน ไม่ว่าจะเป็นวิทยาการในสาขาใด เช่น เทคโนโลยีนาโน ในการรวมตัวกับเทคโนโลยีทางชีวภาพและฟิสิกส์ รัฐบาลสามารถให้การสนับสนุนดำเนินการอย่างไม่จำกัดจำนวนงบประมาณ

๓. ประเทศไทยมีศักยภาพของความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity) จำนวนมาก ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่มีค่าของชาติในโลกยุคใหม่ แต่ขาดความตระหนักในคุณค่าและไม่มีการวิจัยต่อยอด นอกจากนั้น ยังมีช่องว่างในระบบการบริหารจัดการ และโดยความมั่นใจของคนไทยที่ให้ต่างชาติเข้ามาวิจัย ทำให้วิทยาการและเทคโนโลยีของไทยหลายอย่างตกไปเป็นของต่างประเทศ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และประชาคมทางด้านวิทยาศาสตร์ จะต้องร่วมกันดูแลรักษา โดยต้องทำการสำรวจทรัพยากรทางชีวภาพ และมีวิธีการวิจัยต่อยอดวิทยาการแขนงใหม่ เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔. เรื่องการรู้เท่าทันโลกาภิวัตน์ ด้านพลวัตทางกำลังคน (Freeflow of People) ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อม มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) โดยได้พิจารณาปรับระเบียบกฎหมายและนโยบาย เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ทำให้สามารถได้ทรัพยากรบุคคลที่เป็นความต้องการของประเทศ ในขณะเดียวกัน ต้องมีวิธีการสกัดกั้น

บุคคล และแรงงานที่ไม่พึงปรารถนาอย่างได้ผล การเตรียมกำลังคนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ดังกรณีมหาวิทยาลัยประเทศอินเดีย ที่มีศักยภาพในการผลิตบัณฑิตทางวิศวกรรมศาสตร์ ปีละ ๓ แสนคน โดยเป็นบัณฑิตทางวิศวกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศจำนวน ๑ แสน ๒ หมื่นคน ซึ่งเป็นสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการมากในปัจจุบัน ทั้งนี้ สถาบันการศึกษาของประเทศอินเดีย เป็นอาคารสภาพทรุดโทรม แต่สามารถบริหารจัดการศึกษาได้ดี การบริหารจัดการศึกษาของประเทศไทยมีจุดอ่อนคือ มีการให้ความสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปในกระบวนการตามกฎระเบียบ ถือว่าปฏิบัติงานแล้วเสร็จ โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน เช่น มีการตั้งเป้าการผลิตนักศึกษาตามจำนวนที่กำหนด การกำหนดขนาดพื้นที่ของสถานศึกษา และทุนจดทะเบียนทำให้เป็นอุปสรรคในการทำงาน ในการบริหารจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ต้องแก้ไขปรับปรุงระเบียบหลักเกณฑ์ให้ทันสมัยเพื่อทำให้ระบบการศึกษาของประเทศมีความคล่องตัวและยืดหยุ่น โดยมีการโอนย้ายระหว่างคณะวิชาและสถานศึกษา และระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศไทยกับต่างประเทศ ในลักษณะการจัดการศึกษาแบบสหวิทยาการ ซึ่งจะทำให้นักศึกษาได้เพิ่มพูนประสบการณ์จากสาขาวิชาการศึกษาอย่างกว้างขวาง

๖. การแข่งขันในโลกปัจจุบัน ต้องคิดเร็วและปฏิบัติการเร็ว สำหรับประเทศไทยคิดเร็วแต่ปฏิบัติช้า เนื่องจากมีระบบการวิพากษ์วิจารณ์เป็นอุปสรรคในการทำงาน ปัจจุบันระบบที่มีการซื้อสิทธิบัตร (Patent) เกิดขึ้นโดยทั่วไป ทำให้การที่ประเทศไทยจะเข้าไปซื้อมีความติดขัด และการพัฒนาวิทยาการขึ้นเอง มีอุปสรรค ในที่สุดเมื่อเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ประเทศไทยมีความล้าหลังอยู่มาก เมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้ว การจะทำให้วิทยาการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรุดหน้าไปเร็ว จะต้องมีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด (Leapfrog) โดยในขณะกำลังเรียนรู้ ต้องสร้างแนวร่วมและพันธมิตร (Consolidate and Alliance) มีการทำความตกลงในความร่วมมือ (Collaborate) ทำการรวมตัว (Merge) และทำการซื้อกิจการและเข้าครอบครองกรรมสิทธิ์ (Takeover) ทั้งนี้ โดยต้องเลือกสิ่งที่ดีมีคุณภาพ ดังกรณีการพัฒนาความเติบโตทางวิทยาการเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดดของประเทศจีน ที่สามารถลอกเลียนแบบการผลิตรถยนต์ได้ทุกประเภทด้วยการศึกษาโดยแยกชิ้นส่วนประกอบทำการสแกนรูปแบบและระบบเครื่องยนต์ด้วยคอมพิวเตอร์ จนสามารถผลิตตามต้นแบบเมื่อมีโอกาสซื้อกิจการบริษัทรถยนต์ GM ของประเทศอังกฤษ ทำให้ได้เครื่องหมายการค้าได้ตลาด บุคลากร เทคโนโลยี เมื่อรวมกับวิทยาการที่มีอยู่เดิม ทำให้เป็นสินทรัพย์มูลค่าจำนวนมหาศาล โดยเมื่อมีความจำเป็นต้อง

ใช้น้ำมันก็ทำการซื้อบ่อน้ำมันจากประเทศใน
แอฟริกา

๗. ปัจจุบันประเทศไทย มีศักยภาพเป็น
แหล่งผลิตวัสดุ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ประเภท
ฮาร์ดดิสไดร์ และการผลิตในอุตสาหกรรม
ยานยนต์ที่มีคุณภาพสูง ซึ่งเป็นผลจากการ
ส่งเสริมของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
การลงทุน แต่ในที่สุด ก็สามารถพัฒนาได้เพียง
เป็นระดับเทคโนโลยีชาวบ้าน ทำให้มีการจ้าง
แรงงาน แต่ไม่สามารถยกระดับสร้างมูลค่าเพิ่ม
ทางการผลิต โดยไม่ได้เป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์
เป็นได้เพียงหน่วยการผลิตและผู้ร่วมลงทุน
เนื่องจากในทางด้านอุตสาหกรรม หากไม่ได้

เป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์ก็ไม่สามารถสร้างมูลค่า
เพิ่ม ซึ่งมีคุณค่าจำนวนมากมหาศาล ดังนั้น จึงมี
การเข้าไปซื้อลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้าใน
ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทุกประเภท เป็นการสร้างความ
เชื่อถือ เพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน โดย
บริษัทบางแห่งในต่างประเทศ มีมูลค่าทางการ
ตลาดจำนวนมากกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของ
ประเทศไทย ดังนั้น ในการบริหารจัดการทาง
การเงินสำหรับประเทศไทย จะต้องมีการปรับ
กระบวนการทัศน์ เร่งรัดจัดดำเนินการในสิ่งที่
ประเทศมีศักยภาพทำการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ
(Leverage) เพื่อโอกาสการแข่งขัน โดยให้
ทุกท่านช่วยกันคิดหาวิธีการ

สรุปสาระสำคัญการประชุม คณะหัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวง ประจำเดือน สิงหาคม ๒๕๔๘

เรื่อง “พลังงานและการขับเคลื่อนในพลวัตแห่งการเปลี่ยนแปลง”

พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะหัวหน้าส่วนราชการ ระดับปลัดกระทรวงประจำเดือน สิงหาคม ๒๕๔๘ ณ ห้องประชุมบุญรอด นิธิพัฒน์ ชั้น ๑๑ อาคาร ๗ กระทรวงพลังงาน เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๘ มีสาระสำคัญของการประชุมสรุปได้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์พลังงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

ด้วยวิกฤตการณ์พลังงานโลกที่ทวีความรุนแรงขึ้นทุกขณะ ทำให้ประเทศไทยประสบปัญหา

ด้านพลังงานเพิ่มมากขึ้น ทั้งยังส่งผลกระทบต่อระบบการเงินการคลัง และระบบเศรษฐกิจของชาติ เพราะไทยยังต้องพึ่งพาพลังงานจากต่างประเทศเป็นหลัก

การดำเนินงานเพื่อรองรับสถานการณ์ ภายใต้งบประมาณที่เปลี่ยนแปลงไปดังกล่าว จึงได้ถูกกำหนดขึ้นเป็นยุทธศาสตร์ด้านพลังงานของประเทศ ที่มีเป้าหมายสำคัญในการลดการพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ พัฒนาประสิทธิภาพการใช้พลังงานในทุกภาคส่วน เร่งรัดสร้างพลังงานทางเลือกให้แก่ประชาชนและต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มให้ทรัพยากรพลังงานในประเทศ

ทั้งนี้ กระทรวงพลังงาน ได้กำหนดเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงาน ออกเป็น ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเร่งรัดใช้เชื้อเพลิงอื่น แทนน้ำมัน และส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยสามารถจำแนกการดำเนินงานตามราย ภาคเศรษฐกิจ ดังนี้

๑) ภาคขนส่ง ซึ่งเป็นภาคเศรษฐกิจที่ใช้พลังงานมากถึงร้อยละ ๓๗ ของการใช้พลังงานทั้งหมดในการดำเนินงานได้กำหนดตั้งเป้าหมายสำคัญคือการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการใช้เชื้อเพลิงอื่นทดแทนน้ำมัน เช่น แก๊สธรรมชาติในรถยนต์หรือเอ็นจีวี แก๊สโซฮอลล์ และไบโอดีเซล รวมทั้งการปรับปรุงระบบขนส่งให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบโลจิสติกส์ในการขนส่งมวลชน และระบบขนส่งสินค้า โดยมุ่งเน้นการลดการขนส่งโดยรถยนต์ เพิ่มการขนส่งด้วยระบบราง และการขนส่งทางน้ำ และขยายการขนส่งพลังงานทางท่อให้เต็มประสิทธิภาพ

๒) ภาคอุตสาหกรรม มีการใช้พลังงานร้อยละ ๓๖ ของการใช้พลังงานทั้งหมดกระทรวงพลังงานมีเป้าหมายในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเป็นหลัก โดยจะกระตุ้นให้ธุรกิจอุตสาหกรรมประหยัดพลังงานร้อยละ ๒๕ ในปี ๒๕๕๑ ด้วยแรงจูงใจที่หลากหลาย รวมทั้งการปรับเปลี่ยนจากการใช้น้ำมันดีเซลและน้ำมันเตา

มาใช้ก๊าซธรรมชาติและการกำหนดกลไกประสานความร่วมมือภาครัฐและเอกชนในกิจการพลังงาน ให้ใกล้ชิดกันมากขึ้น ได้แก่การจัดตั้ง คณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน(กรอพ.) และศูนย์ร่วมภาครัฐและเอกชนให้คำปรึกษาประหยัดพลังงาน ซึ่งจะมีการกำหนดเป้าหมายและวิธีการร่วมกันในการอนุรักษ์พลังงานทั้งในสายการผลิต และระบบสนับสนุนต่าง ๆ พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้ก๊าซธรรมชาติทดแทนน้ำมันและปรับเปลี่ยนระบบผลิตพลังงานมาเป็นแบบการผลิตพลังงานร่วมที่จะได้ทั้งไฟฟ้า ความร้อนและน้ำเย็นหรือ ระบบดิสติกคูลลิ่ง ในนิคมอุตสาหกรรมต่าง ๆ ด้วย

๓) ภาครัฐ มีการตั้งเป้าหมายลดใช้พลังงานร้อยละ ๑๐-๑๕ ในทุกหน่วยงาน โดยกำหนดเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการวัดผลการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ซึ่งเงินในส่วนที่ประหยัดได้จะให้เป็นโบนัสแก่หน่วยงานนั้น ๆ

๔) ภาคประชาชน กระทรวงพลังงานได้รณรงค์ให้ประชาชนประหยัดพลังงานอย่างต่อเนื่องจริงจังโดยมีเป้าหมายให้ลดลงร้อยละ ๑๐

ซึ่งมาตรการหลายประการเริ่มเห็นผลเป็นรูปธรรม

⇒ การใช้ไฟฟ้าในภาคประชาชนลดลงต่อเนื่องเป็นเดือนที่ ๒ ติดต่อกัน

⇒ ห้างสรรพสินค้าทั่วประเทศกว่า ๕๐๐ แห่งมีการใช้พลังงานลดลงอย่างเห็นได้ชัด

๑๖ ในขณะที่ยอดการโดยสารระบบรถไฟ
ฟ้าขนส่งมวลชนเพิ่มขึ้น สวนทางกับยอดการใช้
น้ำมันทั้งเบนซินและดีเซลที่ลดลง

และที่สำคัญยอดการขายน้ำมันแก๊สโซฮอลล์
เพิ่มขึ้นต่อเนื่องอย่างน้อยร้อยละ ๑๕-๒๐ ต่อเดือน
ทำให้การใช้เฉลี่ยอยู่ในระดับ ๑.๗ ล้านลิตรต่อวัน
เพิ่มขึ้น ๖ เท่าตัวเมื่อเทียบกับสถิติต้นปีที่ผ่านมา

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดหาแหล่งพลังงานใหม่

เป็นการจัดหาแหล่งพลังงานทั้งจากภายใน
และต่างประเทศ เพื่อเสริมความมั่นคงในระยะยาว
โดยเป้าหมายหลักที่จะเชื่อมโยงแหล่งพลังงาน
จากประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ไฟฟ้าพลังน้ำจาก
ประเทศ ลาว พม่า กัมพูชา และจีนตอนใต้ที่มี
ศักยภาพสูงถึงประมาณ ๑๗,๐๐๐ เมกกะวัตต์
รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยลงทุน
สำรวจหาแหล่งพลังงานจากต่างประเทศด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้ทรัพยากร พลังงานในประเทศ

ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการต่อยอดและสร้าง
มูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรพลังงานต่างๆ ทั้ง
อุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่ต่อยอดจากการพัฒนา
ก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทย และการพัฒนาพลังงาน
ทดแทนจากพืช ได้แก่ ไบโอดีเซล และเอทานอล
เพื่อนำไปสู่โครงสร้างการเกษตรยุคใหม่ ที่พืชผล
การเกษตร จะได้รับการเพิ่มมูลค่าจากอุตสาหกรรม
เกษตร-พลังงาน หรือ Agro-Energy Industry

ที่นอกจากจะได้ผลผลิตเป็นเชื้อเพลิงชีวภาพแล้ว
ยังจะได้ผลิตภัณฑ์ Bio-Chemical Product ที่
สามารถพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้ เช่น
การทำถุงพลาสติกที่ทำจากมันสำปะหลัง เป็นต้น
ผลิตภัณฑ์เหล่านี้มีคุณสมบัติย่อยสลายง่าย เป็น
มิตรกับสิ่งแวดล้อมและยังเป็นผลดีต่อสุขภาพ
อีกด้วย

การเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ ทั้ง ๓ จะนำ
ไปสู่เป้าหมายการใช้พลังงานในประเทศให้มี
ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งมีเป้าหมายที่จะลด
สัดส่วนการใช้พลังงานต่อการเจริญเติบโตทาง
เศรษฐกิจจาก ๑.๔ ต่อ ๑ ให้เหลือน้อยกว่า ๑
ต่อ ๑ ภายในปี ๒๕๕๑ รวมทั้งบริหารจัดการ
ให้ประเทศมีพลังงานใช้อย่างต่อเนื่อง เพียงพอ
ต่อความต้องการไปอีก ๕๐ ปี ในราคาที่เป็น
ธรรมเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม
ของประเทศ

จากแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวจำเป็นต้อง
ได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนโดยเฉพาะ
กระทรวงต่างๆที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชนและภาค
ประชาชนผนึกกำลังสร้างเป็นทีมงาน ที่มีคุณภาพ
และประสิทธิภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งกระทรวง
พลังงาน ได้ริเริ่มและเร่งรัดการสร้างวัฒนธรรม
องค์กรใหม่ทั้งภายในกระทรวงเองและการจับมือ
ประสานกับกระทรวงต่างๆ โดยมุ่งเน้นการทำงาน
แบบสมรรถนะสูง (High Performance) และ
ร่วมกันพัฒนาองค์ความรู้ด้านพลังงานเป็นองค์กร
แห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) เพื่อ

ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศและ
พลวัตของโลก ที่เปลี่ยนแปลงอย่างไร้พรมแดน
ต่อเนื่องตลอดเวลา

แผนงานและโครงการดาบยุทธศาสตร์ กระทรวงพลังงานที่สำคัญ ได้แก่

๑. แผนเร่งรัดการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอลล์

เป้าหมายรวมตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ
วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ กำหนดให้ยกเลิกการ
ใช้ NGV โดยหัวจ่ายน้ำมันเบนซิน ๙๕ จะหมด
ไป และใช้แก๊สโซฮอลล์ ๙๕ ทั่วประเทศ ภายใน
วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๐ โดยมีเป้าหมายเกี่ยวกับ
แก๊สโซฮอลล์ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังนี้

๑. เพิ่มการใช้แก๊สโซฮอลล์ ๔ ล้าน
ลิตร/วัน จากปัจจุบันที่มีการใช้ ๑.๙ ล้านลิตร/วัน

๒. เพิ่มสถานีบริการ ๔,๐๐๐ แห่ง จาก
ปัจจุบัน จำนวน ๑,๕๗๓ แห่ง

๓. เพิ่มผู้ค้าน้ำมันขายแก๊สโซฮอลล์ จาก

๔ บริษัท คือ บมจ. ปตท. บริษัท บางจาก
ปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) บริษัทเชลล์แห่ง
ประเทศไทย บริษัททีพีไอ เป็น ๗ บริษัท คือ
บริษัทคาลเท็กซ์ บริษัท เจ็ท บริษัท เปโตรนัส
และบริษัท เอสโซ่ สแตนดาร์ด (ประเทศไทย)
จำกัด ที่คาดว่าจะสามารถดำเนินการได้ ตั้งแต่
เดือนกันยายน ๒๕๔๘ เป็นต้นไป

๒. โครงการส่งเสริมโรงงานเอทานอล

ปัจจุบันมีโรงงานได้รับอนุญาตรวม ๒๓ โรง
กำลังการผลิตรวม ๔.๒๒๕ ล้านลิตร/วัน ประกอบ
ด้วยโรงงานที่ก่อสร้างแล้วเสร็จและเริ่มดำเนิน
การผลิตเอทานอลในปัจจุบัน จำนวน ๓ แห่ง
โรงงานที่กำลังก่อสร้างและคาดว่าจะสามารถผลิต
เอทานอลภายในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ จำนวน ๓ แห่ง
รวมกำลังการผลิตเอทานอลภายในปี ๒๕๔๘
จำนวน ๑,๑๕๕,๐๐๐ ลิตร/วัน และโรงงานที่คาด
ว่าจะสามารถดำเนินการผลิตเอทานอลภายในปี
พ.ศ. ๒๕๔๙ จำนวน ๑๗ แห่ง ตามลำดับ ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อผู้ประกอบการ	สถานที่ตั้ง	วัตถุดิบ	จำนวนการผลิต (ลิตรต่อวัน)
๑	บ.พรวิไล อินเตอร์เนชั่นแนล กรุ๊ป	อยุธยา	กากน้ำตาล	๒๕,๐๐๐
๒	บมจ. ไทยแอลกอฮอล์	นครปฐม	กากน้ำตาล	๒๐๐,๐๐๐
๓	บ.ไทยอะโกรเอ็นเนอร์จี จำกัด	สุพรรณบุรี	กากน้ำตาล	๑๕๐,๐๐๐
๔	บ.ไทยจวัน เอทานอล จำกัด	ขอนแก่น	มันสำปะหลัง	๑๓๐,๐๐๐
๕	บจ.อินเตอร์เนชั่นแนลแก๊สโซฮอลล์	ระยอง	มันสำปะหลัง	๕๐๐,๐๐๐
๖	บ.ขอนแก่นแอลกอฮอล์ จำกัด	ขอนแก่น	อ้อย/กากน้ำตาล	๑๕๐,๐๐๐
๗	บ.เริ่มอุดมเอทานอล จำกัด	หนองบัวลำภู	อ้อย/กากน้ำตาล	๒๐๐,๐๐๐

ลำดับที่	ชื่อผู้ประกอบการ	สถานที่ตั้ง	วัตถุดิบ	จำนวนการผลิต (ลิตรต่อวัน)
๘	บ.น้ำตาลไทยเอทานอล จำกัด	กาญจนบุรี	อ้อย/กากน้ำตาล	๒๐๐,๐๐๐
๙	บ.น้ำตาลมิตรผล จำกัด	สุพรรณบุรี	อ้อย/กากน้ำตาล	๒๐๐,๐๐๐
๑๐	บ.รวมเกษตรกรอุตสาหกรรม จำกัด	ชัยภูมิ	อ้อย/กากน้ำตาล	๒๐๐,๐๐๐
๑๑	บ.ไทยรุ่งเรืองพลังงาน จำกัด	สระบุรี	อ้อย/กากน้ำตาล	๑๒๐,๐๐๐
๑๒	บ.ไทยรุ่งเรืองพลังงาน จำกัด	เพชรบูรณ์	อ้อย/กากน้ำตาล	๑๒๐,๐๐๐
๑๓	บ.น้ำตาลและอ้อยตะวันออก จำกัด	สระแก้ว	อ้อย/กากน้ำตาล	๑๐๐,๐๐๐
๑๔	บ.เอ็น.วาย.เอทานอล จำกัด	นครราชสีมา	อ้อย/กากน้ำตาล	๑๕๐,๐๐๐
๑๕	บ.ราชบุรีเอทานอล จำกัด	ราชบุรี	อ้อย/กากน้ำตาล	๑๐๐,๐๐๐
๑๖	บ.เค ไอ เอทานอล จำกัด	นครราชสีมา	อ้อย/กากน้ำตาล	๑๐๐,๐๐๐
๑๗	บ.อุตสาหกรรมอ่าวเวียง จำกัด	นครราชสีมา	อ้อย/กากน้ำตาล	๑๖๐,๐๐๐
๑๘	บ.น้ำตาลไทยเอทานอล จำกัด	ราชบุรี	อ้อย/กากน้ำตาล	๑๐๐,๐๐๐
๑๙	บ.สมเด็จ (๑๙๙๑) จำกัด	อุดรธานี	อ้อย/กากน้ำตาล	๑๐๐,๐๐๐
๒๐	บ.ฟ้าขวัญทิพย์ จำกัด	ปราจีนบุรี	มันสำปะหลัง	๑๒๐,๐๐๐
๒๑	บ.สยาม เอทานอล ชัยภูมิ จำกัด	ชัยภูมิ	มันสำปะหลัง	๑๐๐,๐๐๐
๒๒	บ.ปิคนิค เอทานอล จำกัด	ฉะเชิงเทรา	มันสำปะหลัง	๕๐๐,๐๐๐
๒๓	บ.บุญเอนก จำกัด	นครราชสีมา/ สระแก้ว	มันสำปะหลัง	๕๐๐,๐๐๐

รวมกำลังการผลิต ๔,๒๒๕,๐๐๐ ลิตรต่อวัน

๓. โครงการเพิ่มสถานบริการแก๊สโซฮอลล์
ปัจจุบัน มีบริษัทน้ำมันจำนวน ๖ บริษัท ที่มีสถานบริการ แก๊สโซฮอลล์ โดยมีการเพิ่มจำนวนสถานบริการเป็นลำดับ คือ

๑. บมจ. ปตท. เพิ่มสถานบริการจาก ๔๐๘ แห่งในเดือน พฤษภาคม ๒๕๔๘ เป็น ๔๕๐ แห่งในเดือน มิถุนายน ๒๕๔๘ และ ๖๕๗ แห่ง

ในเดือน กรกฎาคม ๒๕๔๘

๒. บริษัทน้ำมันบางจาก เพิ่มสถานบริการจาก ๔๓๑ แห่ง ในเดือน พฤษภาคม ๒๕๔๘ เป็น ๕๔๘ แห่ง ในเดือน มิถุนายน ๒๕๔๘ และ ๕๓๒ แห่ง ในเดือน กรกฎาคม ๒๕๔๘

๓. บริษัทเชลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เพิ่มสถานบริการจาก ๑๕๒ แห่งในเดือน

พฤษภาคม ๒๕๔๘ เป็น ๑๙๖ แห่ง ในเดือน มิถุนายน ๒๕๔๘ และ ๓๑๖ แห่ง ในเดือน กรกฎาคม ๒๕๔๘

๔. บริษัทที่พีไอ จำกัด เพิ่มสถานี บริการจาก ๕ แห่ง ในเดือน พฤษภาคม ๒๕๔๘ เป็น ๖ แห่ง ในเดือน มิถุนายน ๒๕๔๘ และ ๑๗ แห่ง ในเดือน กรกฎาคม ๒๕๔๘

๕ บริษัท คาลเท็กซ์ จำกัด เพิ่มสถานี บริการจาก ๑๐ แห่ง ในเดือน พฤษภาคม ๒๕๔๘ เป็น ๑๗ แห่ง ในเดือน กรกฎาคม ๒๕๔๘

๖. บริษัท เจ็ท จำกัด เพิ่มสถานีบริการ จาก ๔ แห่ง ในเดือน พฤษภาคม ๒๕๔๘ เป็น ๘ แห่ง ในเดือน กรกฎาคม ๒๕๔๘

๗. บริษัท เอสโซ่ สแตนดาร์ด (ประเทศไทย) จำกัด จะเริ่มจำหน่ายแก๊สโซฮอลล์ เดือน สิงหาคม ๒๕๔๘

รวมสถานีบริการแก๊สโซฮอลล์ในปัจจุบัน จำนวน ๑,๕๗๓ แห่ง ยอดจำหน่ายแก๊สโซฮอลล์ ๙๕ นับถึงเดือน กรกฎาคม ๒๕๔๘ รวม ๕๐.๙ ล้าน ลิตร เดือน กรกฎาคม ๒๕๔๘ บริษัทน้ำมัน บางจาก จำกัด จำหน่ายแก๊สโซฮอลล์ ๙๑ ใน ๑๖ สถานี บริการมีปริมาณรวม ๑.๑๔ ล้านลิตร

๔. โครงการส่งเสริมการใช้ NGV ภาค

ขนส่ง
ปัจจุบันมีจำนวน รถที่ติดตั้ง NGV ๕,๗๑๔ คัน
จำนวนสถานี ๓๔ สถานี
ปริมาณการใช้ ๕.๖ ล้าน ลบ.ฟุต/วัน

(เทียบเท่า เบนซิน ๖๔ ล้านลิตร/ปี)

เป้าหมายการใช้ NGV ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๑

	ปี ๒๕๔๘	ปี ๒๕๔๙
รถ NGV	๑๖,๙๒๐ คัน	๖๓,๐๐๐ คัน
สถานี	๖๐ สถานี	๑๒๐ สถานี
	ปี ๒๕๕๐	ปี ๒๕๕๑
รถ NGV	๑๐๐,๐๐๐ คัน	๑๘๐,๓๗๐ คัน
สถานี	๑๘๐ สถานี	๒๖๐ สถานี

๕. โครงการปรับเปลี่ยนรถโดยสาร

ขสมก.
ปัจจุบันรถโดยสารขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) มีจำนวน ๓,๔๐๐ คัน กำหนดโครงการปรับเปลี่ยนเครื่องยนต์ เพื่อติดตั้ง NGV จำนวน ๑,๐๐๐ คัน ภายใน ปี ๒๕๔๘ โดยแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. รถประเภทสีส้มที่มีสภาพไม่เก่า จำนวน ๕๐๐ คัน จะใช้ระบบที่เปลี่ยนใหม่ทั้งหมด (Dedicated) งบประมาณการลงทุน ๔๙,๐๐๐ บาท/คัน

๒. รถประเภทเก่า จำนวน ๕๐๐ คัน จะเปลี่ยนเป็นระบบเชื้อเพลิง ๒ แบบ (DDF) โดยใช้น้ำมันดีเซลควบคู่กับ NGV งบประมาณ ดำเนินการ ๖๐๐ ล้านบาท โดย บมจ. ปตท. จะสนับสนุนเงินทุน และเรียกเก็บคืนลิตรละ ๕ บาท คาดว่าจะได้เงินลงทุนคืนภายใน ระยะเวลา ๒ ปี

๖. โครงการส่งเสริม NGV ในรถราชการ
ภายหลังจากที่ได้ขออนุมัติคณะรัฐมนตรีให้รถราชการใช้ NGV กระทรวงพลังงานได้ทำ

การสำรวจข้อมูลรดาการ ปรากฏมีรถยนต์
จำนวน ๑,๗๖๔ คัน ที่สามารถใช้เชื้อเพลิง ๒ แบบ
กระทรวงพลังงานจะได้นำเสนอคณะกรรมการ
กองทุนอนุรักษ์พลังงานขอให้นำเงินกองทุนมา
ใช้ในการติดตั้งก่อน แล้วทยอยจ่ายคืน เช่น
เดียวกับ กรณีการติดตั้งในรถแท็กซี่รับจ้าง ใช้
งบประมาณดำเนินการประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท
ซึ่งจะมีการประชุมคณะกรรมการในวันที่ ๒๕
สิงหาคม ๒๕๔๘ ขณะนี้กรมบัญชีกลางได้
พิจารณาออกระเบียบที่จะใช้ระบบวิธีการในการ
เบิกจ่ายงบประมาณในส่วนนี้

๗. โครงการขยายผลระบบ NGV ในรถ ราชการ

๑. การลงนามความตกลง MOU ระหว่างกระทรวงพลังงานและกระทรวงกลาโหม

จากการประชุมคณะหัวหน้าส่วนราชการ
ระดับปลัดกระทรวงครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ วันที่ ๒๗
มิถุนายน ๒๕๔๘ ณ กระทรวงกลาโหม ตามที่
ประธานมีดำริให้ใช้ NGV ในรถราชการและปลัด
กระทรวงกลาโหมได้มีหนังสือถึงกระทรวงพลังงาน
ขอความร่วมมือในการปรับเปลี่ยนรถ NGV ของ
กระทรวงกลาโหม ซึ่งปัจจุบันได้มีการพิจารณา
รายละเอียดการดำเนินงาน และจะมีการลงนาม
ในข้อตกลง MOU ระหว่างกระทรวงพลังงาน
และกระทรวงกลาโหม เพื่อที่จะเปลี่ยนรถยนต์
ของกระทรวงกลาโหม มาใช้ระบบ NGV ซึ่ง
หน่วยทางทหารสามารถที่จะติดตั้งอุปกรณ์
ได้เอง

๒. กระทรวงพลังงานร่วมกับสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้บริการติดตั้ง ระบบ NGV

การที่จะขยายผล NGV ให้เร็ว จะต้อง
มีองค์ประกอบสำคัญ ๓ ประการ คือ

- ๑) การขยายปั๊ม NGV
- ๒) กำหนดจำนวนรถที่จะต้อง
ติดตั้งระบบ NGV ในแต่ละเดือนแต่ละปี
- ๓) โรงงานติดตั้งระบบ NGV มี
จำนวนเพียงพอ

ปลัดกระทรวงพลังงาน จึงได้หารือกับ
เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อให้
สถาบันอาชีวศึกษา และโรงเรียนสารพัดช่าง ซึ่งมี
โรงงานอยู่แล้ว เมื่อให้ความรู้ทางเทคนิคแล้วจะ
สามารถติดอุปกรณ์ได้ ประกอบกับนโยบายของ
ประธานให้ประสานงานกับหน่วยทหารด้วย จะ
ทำให้การดำเนินงานเร็วขึ้น

๓. กระทรวงพลังงานมีนโยบายเชิงรุกใน การปรับเปลี่ยนรถ NGV

นอกจากนั้น กระทรวงพลังงาน มีนโยบาย
เชิงรุกที่จะติดต่อประสานงานกับหน่วยราชการ
ต่าง ๆ ในการปรับเปลี่ยนรถ NGV เพื่อการจัด
ดำเนินงานที่จะสามารถขยายผลได้เร็ว

๔. กระทรวงพลังงานจะขอใช้พื้นที่หน่วย งานราชการติดตั้งสถานี NGV

กระทรวงพลังงานประสบปัญหาในการหา
สถานที่ เพื่อการขยายปั๊ม NGV ปัจจุบันได้รับ
ความร่วมมือจากกองทัพให้ใช้พื้นที่ในการจัดทำ

ปั๊ม NGV จำนวน ๖ แห่ง ซึ่งจะต้องมีการขยายจำนวนเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับต่อไป โดยจากการสำรวจในเบื้องต้นพบว่า หน่วยงานราชการอื่น ๆ มีศักยภาพที่สามารถให้พื้นที่ในการจัดทำปั๊ม NGV ได้อีกในอนาคต เช่น กรมทางหลวง และการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นต้น โดยการติดตั้งปั๊ม NGV ในพื้นที่ของส่วนราชการ กระทรวงพลังงานจะจ่ายเงินค่าเช่าสถานที่ให้กรมธนารักษ์ และจัดสวัสดิการเกี่ยวกับ NGV ให้กับส่วนราชการนั้น ๆ ด้วย

กรณีรถยนต์ โดยสารขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพที่ ค้างชำระหนี้ค่าน้ำมันของ บมจ. ปตท. จำนวน ๕,๐๐๐ ล้านบาท เมื่อมีการติดตั้งระบบ NGV ในรถยนต์โดยสารจนครบตามจำนวน ๓,๐๐๐ คันแล้ว บมจ. ปตท. จะขอความร่วมมือจากกระทรวงการคลัง ในการจ่ายชำระหนี้ค่าน้ำมันต่อไป

๕. โครงการขยายสถานี NGV ในอนาคต
การขยายสถานี NGV ส่วนใหญ่จะขยายไปในแนวที่มีท่อก๊าซ โดยทำการขยายไปทุกภูมิภาค ดังนี้

๑. การขยายสถานีในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลและภาคกลาง
กำหนดพื้นที่การขยาย ดังนี้

๕ ขยายการบริการ NGV ในสถานบริการน้ำมันของ บมจ. ปตท. บริษัทน้ำมันอื่น ๆ เช่น บริษัท น้ำมันบางจาก เป็นต้น

๕ อู่รถโดยสารขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ และรถร่วมบริการ

๕ ศูนย์รวมจุดทิ้งขยะ

๕ สถานีต้นทางรถโดยสารองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

๕ สถานีต้นทางสู่ภูมิภาค มีดังนี้
ภาคเหนือ

ทางหลวงสายเอเชีย จ.อยุธยา

ภาคตะวันออก

ทางหลวงสาย ๓ บางนา-ตราดเส้นทางมอเตอร์เวย์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แก่งคอย สระบุรี (สาย ๒)

ภาคตะวันออก

ทางหลวงสาย ๔ จ.นครปฐม

ภาคใต้

ถนนธนบุรีปากท่อ จ.สมุทรสาคร
โดยมีเป้าหมายการขยายที่จำนวน ๑๖๗ สถานีในปี พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. การขยายสถานีในภาคตะวันออก
กำหนดพื้นที่การขยาย ดังนี้

๕ ปี ๒๕๔๘

สร้างสถานีที่พัทยา และแหลมฉบังรองรับรถยนต์ส่วนบุคคลและรถยนต์โดยสาร

๕ ปี ๒๕๔๙

สร้างสถานีตามทางหลวงสาย ๓๖ และ ๓๓๑ เพื่อรองรับรถบรรทุกจากนิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดระยองไปที่แหลมฉบัง หรือกรุงเทพมหานคร

☛ ปี ๒๕๕๐

ขยายสถานีถึงจังหวัดจันทบุรี และ
ทางหลวง ๓๐๔ เพื่อรองรับรถจากภาคตะวันออก
ที่มาจากทางหลวงสาย ๓๓๑ ไปยังภาคตะวันออก
เฉียงเหนือ

☛ ปี ๒๕๕๑

เพิ่มสถานีในนิคมอุตสาหกรรมใน
จังหวัดระยอง และจังหวัดในภาคตะวันออก เช่น
ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว

มีเป้าหมายการขยายที่จำนวน ๒๓
สถานีในปี พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. การขยายสถานีในภาคตะวันออก
เฉียงเหนือ

กำหนดพื้นที่การขยาย ดังนี้

☛ ปี ๒๕๔๘

สร้างสถานีที่อำเภอแก่งคอย
จังหวัดสระบุรี และจังหวัดนครราชสีมา ตาม
ทางหลวงสาย ๒ เพื่อเป็นสถานีต้นทางออกสู่
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

☛ ปี ๒๕๔๙

ขยายเส้นทางสู่อีสานเหนือ โดย
สร้างสถานีที่จังหวัดขอนแก่น ใช้ก๊าซ NGV จาก
น้ำพอง และเชื่อมเส้นทางสู่ภาคเหนือโดยสร้าง
สถานีที่จังหวัดชัยภูมิ บนทางหลวงสาย ๒๒๔

☛ ปี ๒๕๕๐

เพิ่มสถานีให้ครอบคลุมทั้งภาค
โดยใช้ CNG และ LCNG

⇒ อีสานเหนือ ไปจังหวัดอุดรธานี

ถึงจังหวัดนครพนมทางหลวงสาย ๒๒

⇒ อีสานใต้ ไปจังหวัดบุรีรัมย์ถึง

จังหวัดอุบลราชธานีทางหลวงสาย ๒๒๖

☛ ปี ๒๕๕๑

ขยายสถานีให้ครอบคลุมทุกจังหวัด
เช่น กาฬสินธุ์ เพื่อรองรับรถระหว่างอีสานเหนือ
และใต้ได้ และขยายสถานีไปยังจังหวัดชายแดน
ถึงหนองคาย และมุกดาหาร

มีเป้าหมายการขยายที่จำนวน ๓๐
สถานี

๔. การขยายสถานีในภาคตะวันตกและ
ภาคใต้

กำหนดพื้นที่การขยาย ดังนี้

☛ ปี ๒๕๔๘

สร้างสถานีครอบคลุมภาคใต้ตอน
บนถึงอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ
สร้างสถานีแม่ที่จังหวัดราชบุรี

☛ ปี ๒๕๔๙

ขยายสู่จังหวัดสงขลา โดยใช้ก๊าซ
NGV จากท่อไทย-มาเลเซีย และจังหวัด
สุราษฎร์ธานี โดยสร้างสถานีแม่ ที่โรงแยกก๊าซ
NGV ที่ขนอม ตามทางหลวง สาย ๔

☛ ปี ๒๕๕๐

สร้างสถานีที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
และอำเภอบางสะพานเพื่อให้ครอบคลุมเส้นทาง
รถจากภาคใต้ตอนบนไปถึงภาคใต้ตอนกลางถึง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ทางหลวงสาย ๔๑

☛ ปี ๒๕๕๑

ขยายสถานีภาคใต้ตอนล่าง
มีเป้าหมายการขยายที่จำนวน ๒๔
สถานีในปี พ.ศ. ๒๕๕๑

๕. การขยายสถานีในภาคเหนือ
กำหนดพื้นที่การขยาย ดังนี้

☛ ปี ๒๕๔๙

ขยายการใช้ LCNG โดยมีสถานี
ที่จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้ก๊าซจากแหล่ง
หนองตุม จังหวัดสุโขทัย

☛ ปี ๒๕๕๐ (สถานี LCNG)

สร้างสถานีลูกที่จังหวัดนครสวรรค์
เพื่อเป็นสถานีต้นทางสู่ภาคเหนือตามถนนสาย
เอเชีย

สร้างสถานีที่จังหวัดลพบุรี รองรับ
รถจากจังหวัดสระบุรี ไปสู่ทางหลวงสายเอเชีย
และสาย ๑๑

ทางหลวงสายเอเชีย ไปยังจังหวัด
ตาก ลำปาง ถึงจังหวัดเชียงใหม่

ทางหลวงสาย ๑๑ ผ่านจังหวัด
พิษณุโลก ไปจังหวัดลำปาง

สร้างสถานี บนทางหลวง ๒๑ เพื่อ
รับรถจากจังหวัดสระบุรีไปจังหวัดเพชรบูรณ์

มีเป้าหมายการขยายที่จำนวน ๑๖
สถานีในปี พ.ศ. ๒๕๕๑

๖. โครงการส่งเสริมการใช้ NGV ในเรือ
ประมงและหัวรถจักร

ปัจจุบันได้ทำการทดลองติดตั้งระบบ NGV
ในเรือประมงชายฝั่งที่อำเภอขนอม จังหวัด

สุราษฎร์ธานี จำนวน ๒ ลำ ปรากฏผลพิสูจน์ว่า
สามารถใช้ได้ไม่มีปัญหา ทำให้ลดการใช้น้ำมัน
ดีเซลได้มากกว่าร้อยละ ๔๐ ซึ่ง บมจ. ปตท.
จะได้เร่งดำเนินการติดตั้งระบบ NGV ในเรือ
ประมงเป็นการแก้ปัญหาเรือประมงต้องเติม
น้ำมันดีเซลราคาแพง โดยมีสถานีลอยน้ำเป็น
จุดเติม NGV กระจายไปตามจังหวัดทางน้ำ เช่น
สมุทรปราการ สงขลา ระยอง เป็นต้น โดย บมจ.
ปตท. กำหนดเป้าหมายว่าภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙
เรือประมงชายฝั่งต้องติดตั้งระบบ NGV อย่าง
น้อย ๑,๐๐๐ คัน

เรือรถไฟ ขณะนี้กำลังดำเนินการติดตั้ง
เครื่อง NGV กับหัวรถจักร และกำหนดจะทำการ
ทดสอบในเดือนกันยายน ๒๕๔๘ หากปรากฏว่า
ใช้ได้ผลดี จะได้เร่งดำเนินการต่อไป

๗. โครงการ NGV เพื่อประชาชน

ปัจจุบัน บมจ. ปตท. มีโครงการรณรงค์
การติดตั้งระบบ NGV ให้กับภาคประชาชน โดย
สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการติดตั้งระบบ NGV
ในรถยนต์นั่งส่วนบุคคล จำนวน ๕,๐๐๐ คัน
ราคาคันละ ๑๐,๐๐๐ บาท และเจ้าของรถยนต์
เสียค่าใช้จ่ายอีกประมาณ ๓๐,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ บาท
ณ วันนี้ มีผู้สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการจำนวน
๔๐๐ คัน โดยได้ดำเนินการไปแล้วกว่า ๑๐๐ คัน
และคาดว่าจะมีผู้สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการ
เพิ่มขึ้นตามลำดับ

จากนั้น ปลัดกระทรวงพลังงานเสนอต่อ
ที่ประชุมในเรื่องการบริหารจัดการพลังงาน

ทดแทนของประเทศว่าขณะนี้ เนื่องจากมีผู้นิยมใช้แก๊ซโซฮอลล์เพิ่มปริมาณมากขึ้นอย่างรวดเร็ว จนกำลังการผลิตในประเทศไม่เพียงพอแก่ความต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะมีการยกเลิกเบนซิน ๙๕ และ เบนซิน ๙๑ และให้ใช้แก๊ซโซฮอลล์แทน ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๐ นอกจากนี้ราคาเอทานอลที่นำมาผสมเบนซินเป็นแก๊ซโซฮอลล์ในขณะนี้ มีราคาสุทธิลิตรละ ๑๕ บาท และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้น ดังนั้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้เตรียมแก้ไขปัญหาคาขาดแคลนเอทานอลด้วยวิธีการนำเข้าชั่วคราว ซึ่งอาจจะช่วยทำให้เกิดการถ่วงดุลย์ในเรื่องราคาทำให้ราคาเอทานอลในประเทศจะไม่สามารถขยับตัวสูงไปกว่านี้ได้ คือ ลิตรละ ๑๕ บาท ในราคาดังกล่าว บริษัทที่ผลิตเอทานอลจากมันสำปะหลังได้เคยหารือแล้วสามารถรับได้ขณะนี้กำลังรอให้อีก ๒ บริษัทที่ผลิตด้วยมันสำปะหลังสร้างโรงงานผลิตเอทานอลให้ทันตามเวลาที่กำหนด แต่ราคาดังกล่าวโรงงานที่ผลิตจากกากน้ำตาลยังไม่อาจทำได้ เนื่องจากราคากากน้ำตาลสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงจึงขอปรับราคาเอทานอล ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหาชั่วคราวจึงเห็นควรนำเข้าเอทานอลจากต่างประเทศ ซึ่งขณะนี้มียอดอยู่ประมาณ ๑๐ ล้านลิตร ราคาลิตรละ ๑๕ บาท แต่ราคาดังกล่าวไม่รวมภาษีต่าง ๆ ที่จะถูกจัดเก็บจากรัฐบาล หากเห็นชอบจะได้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง เพื่อขอยกเว้นภาษีทุกประเภท เพื่อการนำเข้าเอทานอลจากต่าง

ประเทศ เท่ากับราคาสุทธิเอทานอลที่ผลิตได้ในประเทศ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของประธานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกระทรวงพลังงาน

ประธาน มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกระทรวงพลังงาน ดังนี้

๑. มีความรู้สึกชื่นชมการปฏิบัติงานของกระทรวงพลังงาน ที่มีการจัดดำเนินการเรื่องพลังงานทดแทนอย่างจริงจัง เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตราคาน้ำมันของประเทศ

๒. วิกฤตเรื่องราคาน้ำมันในปัจจุบัน นับเป็นเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการบริหารจัดการนโยบาย เรื่องพลังงานทดแทนของประเทศ ซึ่งในวันนี้อาจทำได้เป็นอย่างดี เพราะได้รับการตอบรับที่ดีจากภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และภาคเทคโนโลยี ดำเนินการไปได้ดี โอกาสและเวลา มีความเหมาะสมผู้บริโภคมีความพร้อมใช้ผู้ประกอบการพร้อมขยายฐานการผลิต แต่สิ่งที่ห่วงใยในขณะนี้ คือ ต้องการให้มีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องในเรื่องของการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นอุตสาหกรรม โดยมีความจำเป็นต้องส่งเสริมให้มีความเข้มแข็งและที่สำคัญ คือ ต้องเร่งแหล่งวัตถุดิบด้านการเกษตรให้เพียงพอ และต้องจัดให้ต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยมีกลุ่มภารกิจ (Cluster) ที่รับผิดชอบชัดเจน เป็นการลดปัญหาโลจิสติกส์

๓. เนื่องจากโมลาสในต่างประเทศ มี

ราคาสูง ทำให้มีหลายบริษัททำการส่งออกด้วยการแจ้งราคาจำหน่ายต่ำกว่าราคาขายจริงมาก จึงเห็นควรระงับการส่งออกโมลาส เพราะนอกจากจะทำให้วัตถุดิบปัจจัยการผลิตเอทานอลมีน้อย ทำให้ราคาเอทานอลแพงขึ้น ยังเป็นการนำเงินออกนอกประเทศโดยมิชอบ

มอบหมายให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับโมลาส เพราะเรื่องนี้มีทั้งคนดีและคนไม่ดีปะปนกัน

๔. การนำเข้าเอทานอลชั่วคราว เพื่อแก้ไขปัญหาระยะสั้นนั้น โดยหลักการสิ่งที่ควรทำคือ สนับสนุนผู้ประกอบการผลิตเอทานอลในระดับหนึ่ง เพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในภาคส่วนที่ยังขาด แต่สุดท้ายก็ต้องคำนึงถึงผู้บริโภคเป็นหลัก คือ มิใช่ให้คนไทยต้องบริโภคสิ่งที่แพงกว่าต่างประเทศ ในขณะเดียวกันในเรื่องการนำเข้าจะต้องพิจารณาด้วยความรอบคอบ มิใช่นำเข้ามาเพื่อทำรายธุรกิจในประเทศ ซึ่งต้องใช้วิจาร์ณญาณ และความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง เพราะสิ่งที่คิดไว้ดี แต่ผู้ปฏิบัตินำไปปฏิบัติไม่ดี ทำให้เกิดปัญหาตามมา เพราะหากให้นำเข้าได้ต้องระวัง ที่นี้ผู้นำเข้าจะสร้างปัญหาทำให้ผู้ผลิตเอทานอลใน

ประเทศต้องล้มเลิกกิจการอยู่ไม่ได้ จึงต้องศึกษาให้รอบคอบและแก้ไขปัญหาด้วยความจริงใจ

๕. โรงงานผลิตอาวุธของทหารที่จังหวัดลพบุรี ที่มีการลงทุนก่อสร้างไปแล้ว ยังมิได้มีการใช้งานเท่าที่ควรสามารถที่จะติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติม ดัดแปลง ผลิตถังแก๊ส NGV ได้ ซึ่งโรงงานลักษณะดังกล่าว กองทัพเรือสามารถดำเนินการผลิตได้แล้ว แต่เป็นขนาดเล็กกว่ามาตรฐาน โดยกองทัพบก มีความสามารถผลิตถังแก๊สที่มีขนาดมาตรฐานสูงกว่า มอบหมายให้กระทรวงกลาโหม พิจารณาดำเนินการในเรื่องนี้

๖. เกี่ยวกับสถานที่สำหรับการสร้างปั๊ม NGV ให้กระทรวงพลังงานทำการสำรวจและประสานงานกับส่วนราชการเจ้าของสถานที่ โดยเห็นว่าส่วนราชการต่าง ๆ มีความประสงค์ที่จะส่งเสริม NGV และมีความต้องการใช้เพราะเป็นการประหยัดงบประมาณ เนื่องจากบางหน่วยงานมีค่าใช้จ่ายค่าเชื้อเพลิงสูงมาก หากเปลี่ยนมาใช้ระบบ NGV จะลดค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ การมีปั๊ม NGV ในหน่วยงานน่าจะเป็นการอำนวยความสะดวกได้ ดังนั้น หากกระทรวงพลังงานมีความต้องการจะขยาย NGV เพิ่มขึ้น เห็นควรขอความร่วมมือไปยังส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งน่าจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

มติ ก.พ. ที่น่าสนใจ

เรื่อง การรับเรื่องราวร้องทุกข์ของข้าราชการ ในกรณีถูกกลั่นแกล้งประวิงเรื่อง และ การถูกล่วงเกิน และหรือคุกคามทางเพศ

มัทนา บรรจงแต้ม*

ในการประชุม ก.พ. ครั้งที่ ๗/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ได้พิจารณาเรื่อง การรับเรื่องราวร้องทุกข์ของข้าราชการในกรณี ถูกกลั่นแกล้งประวิงเรื่อง และการถูกล่วงเกิน และหรือคุกคามทางเพศแล้ว มีมติรับหลักการ ให้มีการจัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของ ข้าราชการในกรณีที่ถูกลั่นแกล้ง ประวิงเรื่อง กรณีถูกล่วงเกินและหรือคุกคามทางเพศ (Sexual harassment) แยกออกจากเรื่องร้องทุกข์อื่น ๆ และให้สำนักงาน ก.พ. ไปจัดทำระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี เพื่อกำหนดกระบวนการขั้นตอน การร้องทุกข์ และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ใน กรณีถูกลั่นแกล้ง ประวิงเรื่อง หรือกรณีคุกคาม ทางเพศเพื่อให้ครอบคลุมบุคลากรภาครัฐทั้งหมด

โดยให้แต่ละองค์กรกลางไปกำหนดระเบียบ ปฏิบัติของตนเองและให้ศูนย์รับเรื่องราวร้อง ทุกข์ของสำนักงานเป็นผู้ดำเนินการตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี สำหรับรายละเอียดของ เรื่องนี้มีดังนี้

๑. ที่มา

๑.๑ นโยบายรัฐบาลปัจจุบันได้ให้ความสำคัญ กับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในวงราชการและกำหนดให้ราชการใสสะอาด โดยมาตรการหนึ่งกำหนดให้มีการส่งเสริมระบบ คุณธรรมในระบบราชการโดยเฉพาะการแต่งตั้ง โยกย้าย และการป้องกันการกลั่นแกล้งระหว่าง ข้าราชการด้วยกัน

* ที่ปรึกษากฎหมาย สำนักงาน ก.พ.

๑.๒ นายกรัฐมนตรี และรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้มีดำริที่จะให้สำนักงาน ก.พ. ดำเนินการแก้ปัญหาข้อร้องทุกข์ของข้าราชการจากกรณีการถูกกลั่นแกล้ง ประวิงเรื่องเพื่อเรียกรับผลประโยชน์ในทางใดทางหนึ่ง และปัญหาข้าราชการถูกข้าราชการด้วยกันที่มีอำนาจเหนือกว่า กระทำการล่วงเกินและหรือคุกคามทางเพศโดยมอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.รับไปดำเนินการจัดวางระบบการให้ความคุ้มครองและเยียวยาแก่ข้าราชการเพื่อเสริมสร้างความเป็นธรรมในการปฏิบัติราชการและป้องกันการถูกกลั่นแกล้งในการบริหารงานบุคคล

๒. สภาพปัญหาในปัจจุบัน

๒.๑ ปัญหาที่เกิดจากระบบและกระบวนการดำเนินการ

๑) ไม่มีกฎหมายและระเบียบรองรับในการดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาของข้าราชการที่เกิดจากการกลั่นแกล้ง ประวิงเรื่อง และการล่วงเกินและหรือคุกคามทางเพศ

๒) ยังไม่มีหน่วยงานเฉพาะที่จะให้ความคุ้มครองและเยียวยาปัญหาให้ข้าราชการที่เกิดจากปัญหาดังกล่าวที่เป็นอิสระเช่นเดียวกับองค์กรด้านอื่น ๆ

๓) ยังขาดฐานข้อมูลที่เป็นระบบเกี่ยวกับการกลั่นแกล้ง ประวิงเรื่อง และการล่วงเกิน และหรือคุกคามทางเพศ

๒.๒ ปัญหาจากข้าราชการที่ถูกกลั่นแกล้ง

ประวิงเรื่อง และการล่วงเกิน และหรือคุกคามทางเพศ เนื่องจากวัฒนธรรมและค่านิยมบางประเภทในระบบราชการไทยที่เป็นปัจจัยก่อให้เกิดการกลั่นแกล้ง ประวิงเรื่อง เพื่อผลประโยชน์ในทางมิชอบ การล่วงเกิน และหรือคุกคามทางเพศโดยไม่เกรงกลัวต่อการลงโทษทางวินัยในระบบราชการ และปัจจุบันมีความเชื่อมโยงกับการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคราชการ และเป็นปัญหาห่วงโซ่กับระบบราชการในภาพรวม

๓. แนวคิดเพื่อแก้ไขปัญหา

๓.๑ การรับเรื่องราวร้องทุกข์จากข้าราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการถูกกลั่นแกล้ง ประวิงเรื่อง การล่วงเกินบุคคล และหรือคุกคามทางเพศ รวมทั้งการดำเนินการอื่น ๆ ต้องมีกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติที่รวดเร็วและได้ผลที่เป็นธรรม

๓.๒ การแก้ไขปัญหที่เกิดจากการถูกกลั่นแกล้ง ประวิงเรื่อง การล่วงเกิน และหรือคุกคามทางเพศเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปและการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมของระบบราชการ

๓.๓ การแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ควรมีกฤษฎี และแนวทางที่หลากหลาย รวมทั้งกฤษฎีและแนวทางในเชิง Proactive และ Preventive ด้วย

๔. กลยุทธ์การดำเนินการ

เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวให้บรรลุเป้าหมาย จึงได้กำหนดกลยุทธ์ทางปฏิบัติ

ดังนี้

๔.๑ กำหนดหน่วยงานกลางรองรับ เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการส่งเสริม ประสาน และดำเนินการแก้ปัญหาให้บุคลากรภาครัฐที่ร้องทุกข์ ร้องเรียนจากกรณีการถูกกลั่นแกล้ง ประวิงเรื่อง เพื่อเรียกร้องผลประโยชน์ในทางใดทางหนึ่ง และล่วงเกินและหรือคุกคามทางเพศ

๔.๒ วางระบบการดำเนินการ โดยมีระบบและกระบวนการรับเรื่อง กรองเรื่องและการประสานงาน และมีกระบวนการส่งเรื่องราว ร้องทุกข์/ร้องเรียน เป็นลายลักษณ์อักษรไปยัง ศูนย์ตามข้อ ๔.๑

๔.๓ การจัดเตรียมกฎหมายเพื่อบังคับใช้ โดย

๑) เสนอเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี (มติคณะรัฐมนตรี) ว่าด้วยการกำหนด บทบาทหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา บุคลากรภาครัฐ การให้รางวัลและการลงโทษ

๒) ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติ เกี่ยวกับการถูกกลั่นแกล้ง ประวิงเรื่อง การล่วงเกิน และหรือคุกคามทางเพศ ไว้ในพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. (ฉบับปรับปรุงใหม่) ที่ได้เตรียมนำเสนอคณะรัฐมนตรี

๔.๔ แนวทางอื่น ๆ เช่น จัดพิมพ์แนวทาง ปฏิบัติสำหรับข้าราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับสิทธิ ในสถานที่ทำงาน ขั้นตอนและกระบวนการในการร้องทุกข์ ร้องเรียน เกี่ยวกับการถูกกลั่นแกล้ง การล่วงเกิน และหรือคุกคามทางเพศ รณรงค์

สร้างจิตสำนึก รวมทั้งจัดให้มีบริการให้คำปรึกษา เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว โดยผ่านทางโทรศัพท์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และจัดทำสถิติข้อมูลเรื่องนี้ มีการให้รางวัล และนำเรื่องนี้มาประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการด้วย

๕. ประเภทเรื่อง (กรณีตัวอย่าง) ที่ได้รับการพิจารณา

- ๑) การกลั่นแกล้งโดยตำแหน่งที่สูงกว่า
- ๒) การกลั่นแกล้งในกระบวนการปฏิบัติงาน
- ๓) การล่วงละเมิดบุคคลในทางวาจา
- ๔) การล่วงเกินโดยการคุกคามทางเพศ

๖. ความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ อ.ก.พ.วิสามัญเกี่ยวกับการรักษาระบบคุณธรรม ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๘ และครั้งที่ ๕/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เห็นว่า

๑) การกระทำที่จะถือว่าเป็น การล่วงเกินและหรือล่วงละเมิดทางเพศ (Sexual Harassment) มิใช่เฉพาะผู้ชายเท่านั้น ที่เป็นผู้กระทำผิด ผู้หญิงก็อาจเป็นผู้กระทำผิด ในกรณีนี้ได้ด้วย ฉะนั้น จึงต้องพิจารณาว่า บุคคลใดที่มีอำนาจและทำการขู่บังคับผู้ที่อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าในเชิงทางเพศ ต้องถือว่าเป็น

การคุกคามทางเพศ จึงต้องวางกติกาว่า การคุกคามทางเพศต้องถือว่าเป็นคนต่างระดับกัน การล่วงเกินมักแสดงออกด้วยการกระทำ เช่น การถูกเนื้อต้องตัวกันโดยไม่ได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งผู้ถูกกระทำอาจเป็นฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงก็ได้ และในขั้นนี้เห็นควรกำหนดเป็นแนวทางหรือกรอบไว้อย่างกว้าง ๆ ซึ่งจะมีวิวัฒนาการจากการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องที่เกิดขึ้นเรื่อย ๆ แล้วค่อยเพิ่มเติมต่อไปในภายหลัง

๒) การวางระบบให้มีกระบวนการคุ้มครองดูแลข้าราชการ อ.ก.พ.เห็นควรจัดให้มีช่องทางร้องทุกข์หรือร้องเรียนในช่องทางต่าง ๆ เช่น ยื่นคำร้องด้วยตนเอง ทางจดหมาย ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E - Mail) ร้องทุกข์ผ่านทางเว็บไซต์ (Website)

๓) การสร้างเครือข่าย โดยการให้ร้องทุกข์ที่จังหวัด กรม หรือกระทรวง

๖.๒ ความเห็นของส่วนราชการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการประชุมสัมมนาปลัดกระทรวงหรือรองปลัดกระทรวงที่ได้รับมอบหมาย หัวหน้าส่วนราชการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันศุกร์ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เห็นควรดำเนินการดังนี้

๑) จัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ ที่เป็นหน่วยงานกลางเพื่อให้การดูแลและอำนวยความสะดวก ประสานงานและติดตามเรื่องร้อง

ทุกข์และเห็นว่าสำนักงาน ก.พ.เหมาะสมที่จะดูแลรับผิดชอบเรื่องนี้

๒) วางระบบการรับเรื่องราว กรองเรื่อง ส่งเรื่องราวร้องทุกข์ตามกระบวนการที่สำนักงาน ก.พ.เสนอ

๓) ให้ความสำคัญในการเผยแพร่และสร้างจิตสำนึกให้ข้าราชการโดยการจัดพิมพ์แนวทางปฏิบัติ ธรรมนูญสร้างจิตสำนึกข้าราชการ บริการให้คำปรึกษา และจัดทำสถิติข้อมูลรวมทั้งการจัดให้รางวัลการนำมาประกอบการพิจารณาความดี ความชอบและการแต่งตั้งโยกย้าย

๔) กำหนดให้การแก้ไขปัญหาคำร้องทุกข์ของข้าราชการในเรื่องนี้ดำเนินการครอบคลุมบุคลากรภาครัฐทั้งหมด

๕) วางระบบการลงโทษผู้กระทำการล่วงเกินบุคคลและคุกคามทางเพศโดยเสนอคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยบทลงโทษกรณีคุกคามทางเพศ เพื่อให้ครอบคลุมบุคลากรภาครัฐทั้งหมด รวมทั้งการกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับปรับปรุงใหม่

๖) เห็นควรจัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของข้าราชการเพื่อเปิดรับเรื่องราวร้องทุกข์ในวันอังคารที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๘

๗) การรับเรื่องราวร้องทุกข์ของข้าราชการในกรณีการกลั่นแกล้ง ประวิงเรื่องและการล่วงเกินหรือคุกคามทางเพศ ควรแยกประเภทเรื่องที่จะดำเนินการไว้แบบกว้าง ๆ

ก่อน และควรได้รับการพิจารณาในรายละเอียด
ของแต่ละประเภทเรื่องอีกครั้งหนึ่ง

๗. ข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.

๗.๑ เพื่อให้การดำเนินการเรื่องนี้เป็น
ไปตามนโยบายข้างต้น สำนักงาน ก.พ.จึง
ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินการ
(Prevention) ดังนี้

๑) ด้านนโยบาย (Policy) ให้เสนอ
คณะรัฐมนตรีกำหนดให้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันและ
ร้องทุกข์ของบุคลากรภาครัฐที่ถูกกลั่นแกล้ง
ประวิงเรื่อง และปัญหาการล่วงเกินและหรือ
คุกคามทางเพศ โดยการเพิ่มบทบัญญัติทาง
กฎหมายกรณีการลงโทษและการให้รางวัลเพื่อ
ให้ความสำคัญและแสดงความมุ่งมั่นที่จะลด
ปัญหาและการดำเนินการในเรื่องนี้อย่างจริงจัง
และเห็นผล มีระบบปกป้องและให้ความเป็น
ธรรมแก่ผู้ร้อง รวมทั้งสร้างความเข้าใจในหน่วย
งานโดยมีการกำหนดระยะเวลาดำเนินการและ
การแจ้งผลดำเนินการ

๒) วางระบบป้องกัน (Protection)
คือ วางระบบการรักษาความลับ ค้ำครอง ปกป้อง
และปฏิบัติต่อผู้ร้องอย่างเป็นธรรม และสร้าง
ความตระหนักรู้

๓) กระบวนการดำเนินการ (Pro-
cess-Output outcome) มีระบบร้องเรียนและ

รับเรื่อง ระบบการกลั่นกรองตรวจสอบข้อเท็จ
จริง มีกระบวนการสอบสวนพิจารณาในทางลับ
มีกำหนดเวลา และการให้รางวัลและการลงโทษ

๔) การบริหารจัดการ (Profes-
sional Practices) มีการสอบสวนโดยมืออาชีพ
มีคุณภาพรวดเร็ว มีระบบการใกล้ชิด และ
พัฒนาความรู้ให้แก่ข้าราชการทุกระดับ

๗.๒ จัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์
กลางส่งเสริมประสานการดำเนินการกำกับดูแล
ติดตามผลการให้ความคุ้มครองบุคลากรภาครัฐ
ในกรณีที่ถูกกลั่นแกล้ง ประวิงเรื่อง และหรือ
คุกคามทางเพศทั้งในระดับบุคคลและหน่วยงาน

๗.๓ จัดให้มีบริการให้คำแนะนำในเรื่อง
ดังกล่าวข้างต้น

๗.๔ จัดทำฐานข้อมูลที่เป็นระบบเกี่ยวกับการ
การถูกกลั่นแกล้ง ประวิงเรื่อง ล่วงเกินและหรือ
คุกคามทางเพศ

๗.๕ มีการรณรงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกของ
ข้าราชการในเรื่องการกลั่นแกล้ง ประวิงเรื่อง การ
ถูกล่วงเกินและหรือคุกคามทางเพศ

“เพื่อนบุคลากร”

ส.ต.ป.*

ฉบับนี้ มูมเพื่อนบุคลากรขอเสนอ เรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งสำหรับเพื่อนข้าราชการทุกคน นั่นก็คือเรื่อง “วัน เดือน ปีเกิด”

วัน เดือน ปีเกิด สำหรับบุคคลแต่ละคน ก็มีความหมายหรือความสำคัญที่แตกต่างกัน ไปในแต่ละช่วงเวลา เช่น แสดงถึงความเป็นผู้ใหญ่ หรือการบรรลุนิติภาวะ แสดงถึงความพร้อมที่จะ รับใช้ชาติในการรับราชการทหาร แสดงถึงวันที่ จะได้ร่วมเฉลิมฉลองกับบุคคลในครอบครัว เป็นต้น

สำหรับข้าราชการแล้ว วัน เดือน ปีเกิด ของข้าราชการก็ถือเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญยิ่ง เช่นเดียวกัน เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้บัญญัติไว้ใน มาตรา ๓๐ (๑) และมาตรา ๑๑๒ (๒) ว่าผู้ที่ จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนต้องมี อายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี และข้าราชการพลเรือน

สามัญออกจากราชการเมื่อพ้นจากราชการตาม กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่ง พระราชบัญญัติระเบียบบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๑๙ วรรคแรก บัญญัติให้ ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการ ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ดังนั้น วัน เดือน ปีเกิดของข้าราชการจึงเป็นตัวบ่งชี้ตัวหนึ่งว่า บุคคลใดจะมีสถานะเป็นข้าราชการได้เมื่อใด และจะต้องพ้นจากราชการเมื่อใด

ในการพิจารณาว่าข้าราชการผู้ใดเกิด วัน เดือน ปีใด นั้น ทาง ราชการได้กำหนดให้ พิจารณาจากวัน เดือน ปีเกิด ที่ระบุไว้ในทะเบียนประวัติ ข้าราชการ (ก.พ. ๗) ดังนั้น ก.พ. ๗ จึงเป็นหลักฐาน

* สำนักตรวจสอบและประเมินผลกำลังคน สำนักงาน ก.พ.

สำคัญยิ่งในการนับอายุบุคคลในการรับราชการ โดยตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๗/ว ๒๘ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๑๘ ได้กำหนดการบันทึกรายการใน ก.พ. ๗ ไว้ว่าต้องบันทึกให้เรียบร้อย ชัดเจน และถูกต้องตามหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยในส่วนของวัน เดือน ปีเกิดเจ้าของประวัติจะต้องเป็นผู้บันทึกเอง โดยต้องบันทึกทั้งในส่วนที่เป็นตัวเลขและตัวอักษร เช่น “๑ ตุลาคม ๒๔๙๔ (หนึ่งตุลาคมสองพันสี่ร้อยเก้าสิบสี่)” พร้อมทั้งเจ้าของประวัติต้องลงชื่อรับรองความถูกต้องของรายการที่ได้บันทึกไว้ด้วย นอกจากนี้ ยังได้กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการรับรองความถูกต้องของรายการดังกล่าวไว้ด้วย โดยต้องตรวจสอบการบันทึกรายการใน ก.พ. ๗ ให้ตรงกับหลักฐานที่ยื่นประกอบการรับสมัครเข้ารับราชการ

แม้ว่าจะมีระเบียบกำหนดการบันทึกรายการวัน เดือน ปีเกิดของข้าราชการใน ก.พ. ๗ ไว้อย่างรัดกุมดังกล่าวข้างต้นแล้วก็ตาม ในข้อเท็จจริงปรากฏว่ายังมีความคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับวัน เดือน ปีเกิดของข้าราชการจำนวนไม่น้อย ซึ่งอาจเกิดจากหลักฐานที่นำมาสมัครเข้ารับราชการคลาดเคลื่อนมาแต่ต้น หรือด้วยเหตุอื่น ๆ และข้าราชการเหล่านั้นได้มาขอแก้ไขในภายหลัง ซึ่งจากการที่วัน เดือน ปีเกิดของข้าราชการมีความสำคัญดังได้กล่าวแล้วข้างต้น การจะแก้ไขจึงต้องใช้ความรอบคอบในการพิจารณาอย่างถี่ถ้วน ซึ่งทางราชการได้กำหนดแนวทางในการ

พิจารณาแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ โดยกำหนดเป็นระเบียบว่าด้วยการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗ ทั้งนี้ ระเบียบดังกล่าวได้กำหนดระยะเวลาในการยื่นคำขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการไว้ดังนี้

“ ข้อ ๘ การขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติ ให้ยื่นคำขอได้ ภายใน ๕ ปี นับแต่วันที่ได้รับบรรจุแต่งตั้งให้เข้ารับราชการ

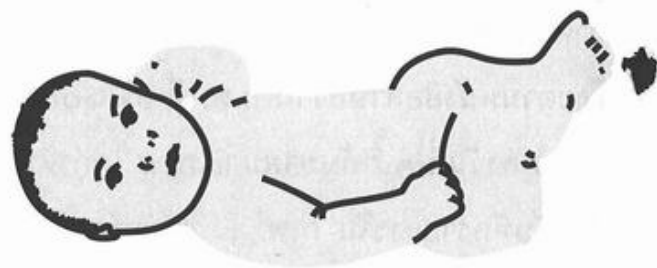
ข้าราชการที่ได้รับบรรจุแต่งตั้ง ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ(๑ ตุลาคม ๒๕๒๗) ให้ยื่นคำขอได้จนถึงวันก่อนวันครบเกษียณอายุตามหลักฐานในทะเบียนประวัติ เป็นเวลา ๕ ปี เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้เป็นไปตามข้อ ๑๐ ”

“ ข้อ ๑๐ ข้าราชการผู้ใดเห็นว่าวัน เดือน ปีเกิดของตนที่รับแจ้ง(การแจ้งรายชื่อผู้หมดสิทธิยื่นคำขอตามข้อ ๘ วรรคสอง) ไม่ถูกต้องและเป็นผู้ที่ไม่เคยยื่นคำขออนถึงขั้นที่เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุได้พิจารณาเป็นที่สุดแล้ว หากประสงค์จะขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดให้ถูกต้อง ให้ยื่นคำขอได้ภายใน ๖ เดือนนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ”

ซึ่งในทางปฏิบัติการกำหนดระยะเวลาดังกล่าว หากข้าราชการไม่ยื่นคำขอยภายในระยะเวลาที่กำหนดนี้ ก.พ.ในฐานะเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือนสามัญ ก็ไม่สามารถรับพิจารณาคำขอแก้ไขได้ ซึ่งที่ผ่านมารื่องก็จะจบลงเพียงเท่านั้น โดยก็จะยึดถือ

วัน เดือนปีเกิดตามที่ลงไว้ใน ก.พ. ๗ เป็นหลักฐานในการควบคุมการเกษียณอายุ

ต่อมาเมื่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ มีผลใช้บังคับทำให้มีผลกระทบต่อการดำเนินการในเรื่องการพิจารณาคำขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ.๒๕๒๗ โดยเฉพาะกรณีที่ ก.พ. มีมติไม่รับพิจารณาเนื่องจากเป็นผู้หมดสิทธิยื่นคำขอตามระเบียบฯ เนื่องจากตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ มาตรา ๒๕ วรรคสาม และวรรคสี่ บัญญัติไว้สรุปได้ว่า ถ้าบุคคลใด เห็นว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตนส่วนใดไม่ถูกต้องตามที่จริง ให้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นหนังสือต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามที่มีคำขอ และให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ ประกอบกับ มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน บัญญัติว่า บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่นซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน นอกจากนี้ ในช่วงที่ผ่านมา มีกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องเกิดขึ้น เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๒๙ ได้บัญญัติไว้โดยสรุปเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ

ของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพมิได้ และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ มาตรา ๕ ได้บัญญัติเกี่ยวกับ “คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า (๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อเปลี่ยนแปลง โอน สงวน รั้ง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว ฯลฯ ซึ่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ.๒๕๒๗ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการขอแก้ไข วัน เดือน ปีเกิด ไม่สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว

จากกฎหมายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่เหล่านี้ กรณีจึงมีปัญหาว่าจะสามารถใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ.๒๕๒๗ ดังกล่าวต่อไปได้หรือไม่ ประกอบกับได้มีข้าราชการ

ที่ ก.พ. ไม่รับพิจารณาคำขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดเนื่องจากเป็นผู้หมดสิทธิยื่นคำขอตามระเบียบฯ รวมถึงผู้ที่พ้นจากการเป็นข้าราชการไปแล้วขอให้พิจารณาแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ ซึ่ง ก.พ. ไม่รับพิจารณาเนื่องจากพิจารณาเห็นว่าตามระเบียบ ก.พ. ในฐานะผู้ควบคุมเกษียณอายุข้าราชการพลเรือนสามัญ จะพิจารณาได้เฉพาะกรณีผู้ที่ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเท่านั้น ได้ร้องไป ยังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ซึ่งในกรณีแรก คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พิจารณาเห็นว่า ต้องรับพิจารณาตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว และกรณีที่ ๒ นั้น คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พิจารณาเห็นว่าแม้ข้าราชการจะเกษียณอายุไปแล้ว แต่ทะเบียนประวัติของข้าราชการดังกล่าว ยังอยู่ในครอบครองของสำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ. จึงต้องพิจารณาการแก้ไขดังกล่าว

จากสภาพปัญหาและกรณีที่เกิดขึ้นดังกล่าว สำนักงาน ก.พ. จึงได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอ ก.พ. เพื่อหาแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและถูกต้อง ซึ่ง ก.พ. ได้พิจารณาเห็นชอบให้แก้ไขระเบียบว่า ด้วยการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติ ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗ เพื่อให้สอดคล้องกับ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยประเด็นหลัก สำคัญที่มีการแก้ไข คือ

(๑) ระยะเวลาการยื่นคำขอแก้ไข วัน เดือน ปีเกิด ที่กำหนดไว้ ๕ ปีนับตั้งแต่

วันบรรจุ หรือก่อนวัน ครบเกษียณอายุ ข้าราชการหรือ ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่ ได้รับ แจ้ง แล้วแต่กรณี โดย ให้ยกเลิกการกำหนด ระยะเวลาดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ยังคงมี การกำหนดเวลาในการ

ยื่นคำขอไว้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงาน ได้ก่อนที่ผู้ยื่นคำขอจะครบเกษียณอายุตามวัน เดือน ปีเกิดที่ระบุไว้ใน ก.พ. ๗

(๒) ในกรณีที่ข้าราชการขอแก้ไข ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัน เดือน ปีเกิดใน ทะเบียนประวัติ ซึ่งเป็นการใช้สิทธิตามกฎหมาย ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้ดำเนินการ ตามกฎหมายนั้น และเมื่อคณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีคำวินิจฉัยเป็น ประการใดแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุ ปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

(๓) ในกรณีที่ข้าราชการผู้ใดพ้นจาก ราชการไปแล้ว ขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดใน ทะเบียนประวัติ หากทะเบียนประวัติของผู้นั้น อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานใด (หน่วย งานกลางที่เป็นผู้ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ควบคุม เกษียณอายุ) หน่วยงานนั้นมีหน้าที่ต้องปฏิบัติ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสาร ของราชการ

ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ. ได้นำมติ ก.พ. ดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแก้ไขระเบียบดังกล่าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ได้อนุมัติหลักการร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติ ข้าราชการ พ.ศ. ตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ และส่งให้คณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรีตรวจพิจารณาต่อไป ซึ่งคาดว่าจะประกาศใช้ได้ในเดือนตุลาคม ๒๕๔๘

เมื่อมีการประกาศใช้ระเบียบฯ ฉบับใหม่แล้ว จะมีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของส่วนราชการในการสำรวจและแจ้งรายชื่อและวัน เดือน ปีเกิดของข้าราชการที่หมดสิทธิ

ยื่นคำขอแก้ไข วัน เดือน ปีเกิด และ ก.พ. ตลอดจนเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการประเภทต่าง ๆ ก็จะได้มีแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดที่ชัดเจนและสอดคล้องกับกฎหมายทุกฉบับ ซึ่งจะลดการสูญเสียเวลาทั้งของข้าราชการผู้ขอแก้ไข หน่วยราชการต้นสังกัด เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสาร แต่อย่างไรก็ตาม การลดการสูญเสียที่ดีที่สุด ก็คือการบันทึกวัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติ (ก.พ. ๗) ให้ถูกต้องตั้งแต่เริ่มแรกบรรจุเข้ารับราชการ ดังนั้น จึงขอให้ข้าราชการและเพื่อนบุคลากรทุกคน ให้ความสำคัญกับวัน เดือน ปีเกิด ของข้าราชการทุก ๆ คนด้วย

อนันตนาการ
จาก
บริษัท สำนักพิมพ์ สัมหวาน จำกัด

ท่อไอเสีย

เทอร์โบ...

คงไม่มีครั้งใดสมัยใดที่น้ำมันปรับราคาขึ้นสูงที่สุดและบ่อยที่สุดเป็นประวัติการณ์
บางครั้งภายในสัปดาห์เดียว ได้ปรับราคาขึ้นตั้งหลายครั้ง
ยังจำได้ ราคาน้ำมันที่ “เทอร์โบ” ช็อคครั้งแรก เมื่อมีรถยนต์ส่วนตัว ซึ่งขณะนั้นประมาณ

ปี พ.ศ. ๒๕๑๔

ราคาน้ำมันเพียงลิตรละ ๒.๑๐ บาท

ครับ ไม่ได้พิมพ์ผิดหรอกครับ ลิตรละสองบาทสิบสตางค์จริง ๆ

เทียบกับราคาในขณะที่ยืนยันบทความเรื่องนี้ ราคาน้ำมันลิตรละ ๒๕.๗๔ บาท

เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๑๑๒๕.๗๑ เปอร์เซนต์

ไม่สูงมากหรอกครับ เมื่อเทียบกับราคาทองคำ เพราะขึ้นในอัตราส่วนที่ไม่ต่างจากกันมากนัก
แต่สูงมาก เมื่อเทียบกับค่าครองชีพอื่น

คนที่เดือดร้อนมากที่สุดก็คือ “มนุษย์เงินเดือน”

อย่างไรก็ตาม มนุษย์เงินเดือนก็คงเดือดร้อนไม่นานนักหรอก เพราะคงจะมีการปรับปรุง

อัตราเงินเดือนกันในเร็ววันนี้

ครับ ก็ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนนั่นแหละ

แต่มีมนุษย์อีกประเภท
หนึ่งที่เดือดร้อนมากกว่ามนุษย์เงินเดือน
ก็คือ ล้า ๆ กับมนุษย์เงิน
เดือนนั่นแหละ เพราะประเภทนี้ก็คือ
“มนุษย์บำนาญ”

แล้วถามว่า “มนุษย์
บำนาญ” ไม่ได้ปรับบำนาญกับเขาบ้าง

หรือ เมื่อข้าราชการประจำได้รับการปรับปรุงอัตรา
เงินเดือน

คำตอบก็คือ ได้ปรับครับ แม้ว่าครั้ง
สุดท้ายนี้จะได้ปรับขึ้นร้อยละ ๓ เท่ากัน แต่วิธีการ
ปรับก็ไม่เหมือนกัน กล่าวคือ

ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗
ลงมา ได้ปรับเงินเดือนคนละ ๒ ขั้น ก่อนแล้ว
จึงปรับอัตราเงินเดือน ร้อยละ ๓

ส่วนข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘ ขึ้นไป ผู้ซึ่งได้รับเงินประจำตำแหน่ง ก็ได้
รับเงินประจำตำแหน่งเพิ่มขึ้นอีก ๒ เท่า อย่างน้อยก็ได้เพิ่มขึ้นอีก ๓,๕๐๐ บาท

ส่วนใหญ่ข้าราชการบำนาญนั้น ได้รับบำนาญในแต่ละเดือนน้อยอยู่แล้ว
ดังนั้น บำนาญที่ได้รับเพิ่มขึ้นจึงน้อยมาก
ข้าราชการบำนาญที่เพิ่งเกษียณไม่นาน น่าจะไม่เดือดร้อนมากเท่าไร
เพราะในระยะหลังข้าราชการประจำได้รับเงิน
เดือนมากขึ้น บำนาญจึงได้เพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว

แต่ข้าราชการบำนาญที่มีอายุมาก ๆ ชิดครับ ได้รับบำนาญน้อยมาก บางรายยังได้รับบำนาญ
เป็นจำนวนพัน

ประเภทนี้จึงเป็นบุคคลที่น่าสงสารมากที่สุด
แม้แต่ข้าราชการประจำในปัจจุบัน หากได้รับเงินเดือนไม่ถึงหมื่น ยังได้รับการดูแลจาก
รัฐบาล โดยการมีเงินเพิ่มพิเศษสมทบให้จนได้รับเงินเดือน เดือนละหนึ่งหมื่นบาท
เพราะทราบดีว่าเงินเดือนน้อยกว่าหนึ่งหมื่นบาท คงมีชีวิตในสังคมปัจจุบันได้ยาก
สำหรับข้าราชการบำนาญที่มีทรัพย์สิน มีบุตรหลานคอยดูแล หรือมีอาชีพเสริม เช่น
“เทอร์โบ” คงไม่มีปัญหาอะไรมากนัก

แต่ข้าราชการบำนาญที่ต้องอาศัยบำนาญเป็นเครื่องยังชีพแท้ ๆ คงจะเดือดร้อนไม่น้อย
หากได้รับบำนาญไม่ถึงหนึ่งหมื่นบาท รัฐบาลควรที่จะดูแลเช่นเดียวกับข้าราชการประจำ
โดยการเพิ่มเงินบำนาญให้เดือนละหนึ่งหมื่นด้วย

การเพิ่มบำนาญดังกล่าวข้างต้น เป็นสิ่งที่รัฐบาลควรทำ

แต่สิ่งที่ต้องทำ ก็คือการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

ซึ่งได้ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๗

ข้าราชการบำนาญก็เป็นผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

เพราะมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

ได้บัญญัติว่า “ผู้สูงอายุ” หมายความว่า “บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปี บริบูรณ์ ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย”

ที่สำคัญคือมาตรา ๑๑ ซึ่งบัญญัติว่า ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ซึ่งได้บัญญัติไว้ถึง ๑๓ ข้อ

ขอยกมาเฉพาะข้อที่เห็นเป็นรูปธรรมก็
แล้วกัน

ข้อ (๑) การบริการทางการแพทย์และ
การสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็ว
แก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ (๓) การประกอบอาชีพหรือฝึก
อบรมที่เหมาะสม

ข้อ (๕) การอำนวยความสะดวกและ
ความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือบริการสาธารณะอื่น

ข้อ (๖) การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม

ข้อ (๗) การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

ข้อ (๑๑) การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

ข้อ (๑๒) การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

ทั้งนี้ มาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บัญญัติให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์....มีอำนาจออกประกาศหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติ
ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับราชการของกระทรวงนั้น

ซึ่งตามมาตรา ๒๔ นี้ ได้ดำเนินการแล้วครับ

โดยประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตาม มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกาศฉบับนี้ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๗ กำหนดให้ส่วนราชการต่าง ๆ เป็นผู้รับผิดชอบที่จะดำเนินการตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติ ผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ (๑) กำหนดให้เป็นหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข

ข้อ (๓) กำหนดให้เป็นหน้าที่กระทรวงแรงงาน

ข้อ (๕) และข้อ (๖) กำหนดให้เป็นหน้าที่กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงคมนาคม

ข้อ (๗) ให้หน่วยงานของรัฐยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

ข้อ (๑๑) กำหนดให้เป็นหน้าที่กระทรวงมหาดไทย

ข้อ (๑๒) กำหนดให้เป็นหน้าที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ตอนนี้เวลาก็กว้างเลยมากกว่า ๑ ปี แล้วถามว่า ส่วนราชการดังกล่าวข้างต้นได้ดำเนินการ ไปถึงไหนแล้ว

เท่าที่ทราบ คือยังไม่ได้ทำ (หรืออาจจะทำแล้วแต่ไม่ได้ประชาสัมพันธ์)

มีกระทรวงเดียวที่ทำ แต่ก็ไม่แน่ใจว่าจะดำเนินการตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือไม่

คือกระทรวงคมนาคม โดยมีตัวอย่างให้ดู ๓ ตัวอย่าง

ตัวอย่างแรกอาจจะใช่ แต่แน่ใจครับว่าตัวอย่างที่สองและตัวอย่างที่สามคงไม่ใช่แน่นอน ลองมาร่วมกันพิจารณาดูครับ

ตัวอย่างแรก คือ กรณีของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

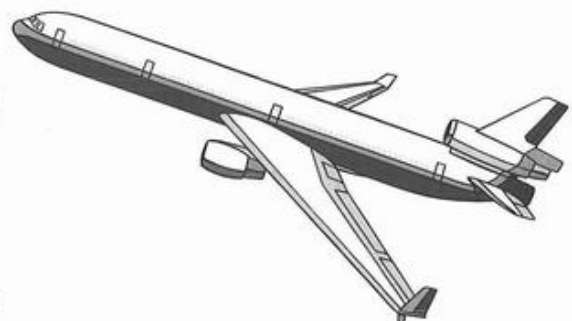
“เทอร์โบ” ได้ใช้บริการนี้ไปแล้ว

เพราะการบินไทยลดราคาค่าโดยสารให้แก่

ผู้สูงอายุเฉพาะชั้นประหยัด (Economy) เท่านั้น

โดยลดราคาค่าโดยสารให้ร้อยละ ๑๕

ทั้งนี้ ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อซื้อตั๋ว

หรือถ้าซื้อตั๋วโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ก็ต้องแสดงเมื่อรับบัตรที่นั่ง
เดินทาง (Boarding Pass)

ว่ามีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์

เหตุที่มีความเชื่อว่า การบินไทย ได้ดำเนินการตาม
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว ก็เพราะทราบว่า ได้ทำมา
หลายเดือนแล้ว และปัจจุบันก็ยังทำอยู่

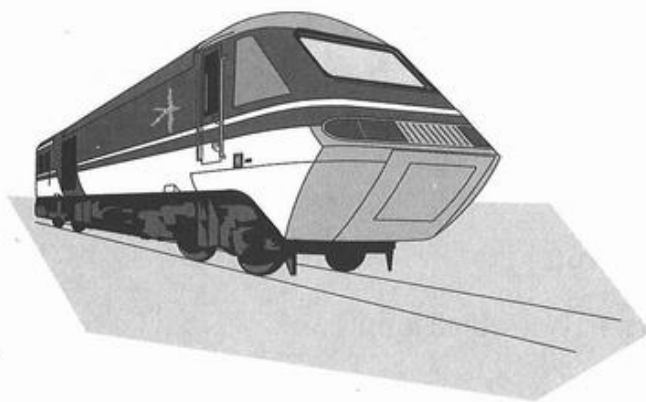
หากทำอยู่ตลอดไป โดยไม่ใช่เป็นการโปรโมชันชั่วคราว
ครั้งชั่วคราว ก็จะยืนยันความเชื่อของ “เทอร์โบ” ดังกล่าว

ว่าได้ดำเนินการตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดัง

กล่าวจริง

ตัวอย่างที่สองคือ รถไฟฟ้ามหานคร หรือ รฟม.

“เทอร์โบ” เห็นประกาศว่า ลด
ราคาค่าโดยสารครึ่งราคาให้แก่ผู้สูงอายุ
ก็ใช้บัตรประจำตัวประชาชนไป
ซื้อตั๋ว

ครั้งแรกใช้บริการที่สถานีอโศก
ก็ได้ลดครึ่งราคา

ชักติดใจ วันรุ่งขึ้นก็ไปใช้

บริการที่สถานีห้วยขวางอีก

คราวนี้ผิดหวัง เพราะเจ้าหน้าที่ได้ชี้แจงว่า ลดค่าโดยสารครึ่งราคาให้ไม่ได้

เพราะ “เทอร์โบ” ยังมีอายุไม่ถึง ๖๕ ปีบริบูรณ์

หลังจากได้โต้เถียงกับพนักงานขายตั๋วพอสมควร

ก็ทราบว่า รฟม. ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “ผู้สูงอายุ” ว่า หมายความว่าบุคคลที่
มีอายุตั้งแต่ ๖๕ ปี บริบูรณ์ ขึ้นไป

ดังนั้น การลดราคาของ รฟม. ไม่ได้ดำเนินการตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับนี้

หรือ

ฝากท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (ไม่ทราบว่าเป็นคนเก่าหรือคนใหม่) ให้ช่วยดูแลในเรื่องนี้ด้วย

ให้ รฟม. พิจารณาเรื่องลดค่าโดยสารให้ผู้สูงอายุ แล้วก็ให้ใช้คำจำกัดความของคำว่า “ผู้สูงอายุ” ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ด้วย ไม่ใช่กำหนดหรือให้คำนิยามคำว่า “ผู้สูงอายุ” ขึ้นมาเองตามความชอบใจ เพราะทำให้เกิดการเข้าใจผิดและเกิดการโต้เถียงกันขึ้น

ตัวอย่างสุดท้าย คือ การรถไฟแห่งประเทศไทย

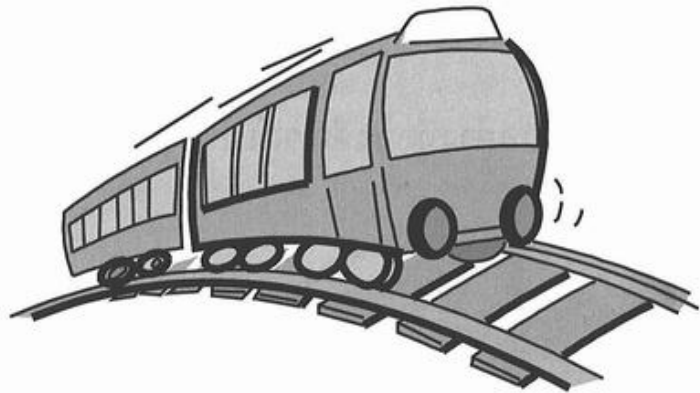
ตัวอย่างนี้รับรองได้ว่า การรถไฟแห่งประเทศไทย ไม่ได้ดำเนินการตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวหรอก

เพราะเคยลดราคาค่าโดยสาร (ลดเฉพาะค่าตัว แต่ไม่ได้ลดค่าที่นั่ง) ร้อยละ ๕๐ ให้แก่บุคคลที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์

โดยเมื่อซื้อตั๋วโดยสารจะต้องแสดงบัตรประจำตัวประชาชนด้วย

แต่ก็เป็นเพียงเคยลดให้ในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น

และนานมาแล้วด้วย ปัจจุบันไม่ยอมลดราคาให้แก่ผู้สูงอายุอีก

เรื่องนี้คงต้องฝากหลายส่วน

ส่วนแรกก็คือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีอื่นที่ได้ระบุไว้ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับดังกล่าวด้วย

ให้ช่วยกำชับหน่วยงานในสังกัดให้รับดำเนินการในเรื่องเหล่านี้โดยรีบด่วน หน่วยงานไหนไม่รับดำเนินการก็ถามหัวหน้าส่วนราชการนั้น ๆ ดู ว่ามันติดขัดตรงไหน จะได้หาทางแก้ไขกันได้

ส่วนที่สองก็คือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

ในการพิจารณาให้รางวัลประจำปีแก่ข้าราชการในส่วนราชการต่าง ๆ นั้น

ขอให้ใช้เรื่องการดำเนินการตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นดัชนีชี้วัดด้วย

ส่วนสุดท้ายก็คือพรรคการเมืองต่าง ๆ

ช่วยจัดทำนโยบายในเรื่องความช่วยเหลือตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวด้วยว่าจะช่วยเหลืออย่างไร

เช่น การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสมนั้น จะให้ลดราคาค่าโดยสารเท่าไร

นโยบายนี้ก็อาจได้รับคะแนนเสียงสนับสนุนจากผู้สูงอายุได้อย่างมาก

เพราะข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งสำรวจเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ระบุว่า มีผู้สูงอายุทั้งสิ้นร้อยละ ๙.๙ ของประชากรทั้งหมด

คือมีถึง ๖,๔๖๖,๘๒๑ คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด

๖ ล้านกว่าเสียงนี้ได้ ส.ส. ทั้งระบบเขตและระบบบัญชีรายชื่อหลายคนเขียนนะครับ

๖ ล้านกว่าเสียง
เขียนนะ !!!

รู้ศัพท์รู้แสง

ไกรวิทย์

เฉลย

ศัพท์รู้แสงวันนี้ ว่าด้วยสำนวนภาษาอังกฤษที่เป็นจดหมายของอาจารย์ที่มีต่อความก้าวหน้าในการศึกษาของนักเรียนทุนรัฐบาลในอังกฤษ (ตอนจบ)

- ⇒ She has made very good progress over the last twelve months. This progress has resulted in four publications, two of which at international level.
เธอมีความก้าวหน้าดีมากในช่วงสิบสองเดือนที่ผ่านมา จากความก้าวหน้าดังกล่าว ทำให้ได้มีการตีพิมพ์ผลงานสี่เรื่อง โดยสองในสามเป็นการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติ
- ⇒ He has made satisfactory progress and is ready to be upgraded to PhD.
เขามีความก้าวหน้าอย่างน่าพอใจและพร้อมที่จะได้รับการปรับระดับการศึกษาไปสู่ระดับปริญญาเอก
- ⇒ She is working extremely hard writing up her PhD thesis under my supervision.
เธอกำลังทำงานหนักมากทีเดียวโดยกำลังเขียนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกภายใต้การดูแลของฉัน
- ⇒ After completing a period of fieldwork in Thailand last year, he is now well advanced in his soil analytical programme.
หลังจากที่ทำงานภาคสนามในประเทศไทยเสร็จเมื่อปีที่แล้ว เวลานี้เขากำลังมีความก้าวหน้าในแผนงานการวิเคราะห์ดิน
- ⇒ I am writing this letter to inform you that his progress is satisfactory and his research has moved along according to plan.
ผมเขียนจดหมายฉบับนี้มาเพื่อแจ้งให้ทราบว่าความก้าวหน้าของเขาคือที่น่าพอใจ และการทำวิจัยก็ได้ดำเนินไปตามแผน
- ⇒ She has been making good and measured progress in her studies.
เธอกำลังมีความก้าวหน้าในการศึกษาดีและสามารถวัดผลได้

เพื่อประโยชน์ของตนเอง

นายเสมอได้ขออนุญาตผู้บังคับบัญชานำรถยนต์ของทางราชการไปราชการระหว่างทางนายเสมอได้ขับรถยนต์ชนสุนัข จึงรีบนำรถยนต์ไปซ่อมโดยด่วนและนำรถมารับรถยนต์ตอนเช้าวันรุ่งขึ้นปรากฏว่านายเสมอไปรอรับรถยนต์ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ น. แต่ร้านซ่อมรถยนต์ยังไม่เปิด จนกระทั่งเวลา ๐๘.๐๐ น. ได้รับแจ้งว่ารถยนต์คันดังกล่าวถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจยึดไว้ พร้อมทั้งจับกุมตัวเจ้าของรถซ่อมรถยนต์กับพวกไว้ที่สถานีตำรวจ เพราะพบยาบ้าที่รถยนต์ด้วย ประกอบกับเจ้าของรถซ่อมรถยนต์อ้างว่ายืมรถยนต์คันดังกล่าวมาจากนายเสมอ จากการสอบสวนไม่ปรากฏว่านายเสมอมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ประกอบกับสภาพรถยนต์คันดังกล่าวมีร่องรอย

การชนจริง นายเสมอไม่มีส่วนรู้เห็นในการกระทำของเจ้าของรถซ่อมรถยนต์ การกระทำของนายเสมอเป็นการซ่อมรถยนต์โดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นความผิดวินัยตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โทษที่ได้รับคือตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน (๓/๒๕๔๒) ...นำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ก็ต้องระมัดระวังไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ หากเกิดอุบัติเหตุ ก็จะต้องแจ้งผู้บังคับบัญชาเสียก่อน จึงจะซ่อมได้... สำหรับกรณีนี้เห็นใจ... คู่กรณีเป็นสุนัขซึ่งไม่อาจคาดเดาได้... และรีบซ่อมเพราะเสียหายไม่มาก...

เพื่อประโยชน์ของชาวบ้าน

นายอำนวยเป็นผู้รับผิดชอบโครงการวางท่อระบายน้ำและลงลูกรังบริเวณที่เป็นหลุมเป็นบ่อ แต่ผู้ใหญ่บ้านและราษฎรในพื้นที่ดังกล่าวเห็นว่าเป็นช่วงฤดูฝน หากดำเนินการตามโครงการดังกล่าวชาวบ้านจะเดือดร้อนประกอบกับน้ำจะพัดพาลูกรังและท่อระบายน้ำไปหมด จึงรวมตัวกันมาขอร้องนายอำนวยให้เลื่อนไปก่อน นายอำนวยเห็นด้วยกับคำขอร้องของชาวบ้าน จึงได้เจรจาให้ผู้รับจ้างชะลอการก่อสร้างออกไป เมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณนายอำนวยได้ตกลงกับผู้รับจ้างว่าจะดำเนินการตรวจรับงานและเบิกเงินงบประมาณออกมาก่อนเพื่อมิให้เงินตกไป แต่เงินจำนวนดังกล่าวนำไปฝาก

นายโยธีซึ่งเป็นปลัดอำเภออาวุโสไว้ในกำปั้นเก็บรักษาเงินของอำเภอ มิได้นำไปจ่ายให้ผู้รับจ้าง ต่อมาผู้รับจ้างดำเนินการวางท่อระบายน้ำและลงลูกรังจนเสร็จ นายอำนวยจึงได้เบิกเงินจำนวนดังกล่าวที่ฝากไว้ไปจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างครบถ้วน การกระทำของนายอำนวยเป็นการไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบของทางราชการตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โทษที่ได้รับคือภาคทัณฑ์ (๔/๒๕๔๔) ...กรณีนี้ ...เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งประโยชน์ของทางราชการและประชาชนเป็นหลักโดยมิได้มีประโยชน์อื่นใดแอบแฝงเลย... สมควรจะได้รับคำยกย่องมากกว่ารับโทษทางวินัยนะ

เพื่อประโยชน์ตนเองมากไป

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มอบ
ธนบัตรตัวอย่างให้สำนักงานคลัง
จังหวัดเก็บรักษาไว้ ปรากฏว่า

นายชู้ยได้รับมอบหมายให้เป็นผู้เก็บรักษา แต่
มิได้ใช้ความระมัดระวังเป็นเหตุให้ธนบัตร
ตัวอย่างดังกล่าวสูญหายไป ๕ ฉบับ แต่นายชู้ย
ก็มิได้รายงานให้หัวหน้าทราบหรือดำเนินการ

อย่างใดอย่างหนึ่งตามระเบียบของทางราชการ
กลับพยายามปกปิดโดยการนำธนบัตรตัวอย่าง
ฉบับปลอมมาเคลือบพลาสติก และใส่กรอบไว้
อย่างแน่นหนาอีกชั้นหนึ่ง เพื่ออำพรางมิให้ผู้อื่น
มาตรวจสอบได้ การกระทำของนายชู้ยเป็นการ
ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการเป็นเหตุให้เสีย
หายแก่ราชการอย่างร้ายแรงเป็นความผิดตาม
มาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โทษที่ได้รับคือ
ปลดออก (๑๐/๒๕๔๑) ...ของสำคัญสูญหาย
ต้องรีบแจ้งเพื่อจะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาที่อาจจะ
เกิดขึ้น กลับปกปิดอำพรางเช่นนี้... โทษเบาเลย
หนักไปเลย

เซ็นชื่อง่าย ๆ ไม่ได้นะ

นายชู้ยได้ดำเนินการออกเช็คโดย
ระบุว่าจ่าย “สด” เสนอให้นาย
สบายซึ่งเป็นหัวหน้าและเป็นผู้
ลงชื่อสั่งจ่ายเช็ค เพื่อลงชื่อในเช็ค ปรากฏว่า
นายสบายไม่ได้ตรวจสอบรายการในเช็คว่าได้
ระบุชื่อเจ้าหน้าที่หรือไม่และได้ลงชื่อในเช็คโดย
เช็คมิได้ขีดคร่อมและไม่ได้ขีดฆ่า “หรือผู้ถือ”
ออกเป็นเหตุให้นายชู้ยนำเช็คดังกล่าวไปเบิกเงิน
และนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ภายหลังนายสบาย
ได้ติดตามทวงถามเงินจำนวนนี้จากนายชู้มา
ชดใช้คืนให้แก่ทางราชการครบถ้วนแล้ว การ
กระทำของนายสบายเป็นการไม่ตั้งใจปฏิบัติ

หน้าที่ราชการตามระเบียบของทางราชการ
ตามมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘๕ วรรค
หนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โทษที่ได้รับคือภาคทัณฑ์
(๘/๒๕๔๕) ...ก็ขอบอกกล่าวเตือนผู้ที่จะ

ลงชื่อในเช็คหรือ
หลักฐานใด ๆ ก็
ตาม ตรวจสอบให้
แน่ชัดก่อนนะจะ
ได้ไม่เกิดเรื่อง
หวาดเสียวเช่นนี้อีก

แก้ก่อนรับไม่ใช่รับก่อนแก้

1

นการจ้จัดซื้อเครื่องแบบยาม
รักษาการณ์ครั้งหนึ่งนายพลอด
ได้รับแต่งตั้งเป็นประธาน

กรรมการตรวจรับร่วมกับกรรมการที่เป็นลูกจ้าง
อีก ๒ คน ร้านค้าได้นำเครื่องแบบยามรักษา
การณ์จำนวน ๒๔ ชุด ราคา ๑๔,๐๐๐ บาท มาส่ง
นายพลอดกับลูกจ้างทั้งสองคนก็ได้ร่วมกันตรวจ
รับเครื่องแบบดังกล่าวไว้ถูกต้อง และหัวหน้า

หน่วยคลังพัสดุได้ลง
ทะเบียนรับของเข้า
คลังพัสดุแล้ว แต่
ปรากฏว่ายามสวมใส่
เครื่องแบบดังกล่าว
ไม่ได้ ต้องมีการแก้ไข

คณะกรรมการจึงได้มอบเครื่องแบบทั้งหมด
ให้ร้านค้านำกลับไปแก้ไขเสียก่อน พอดี
เจ้าหน้าที่ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมา
ตรวจสอบจึงไม่มีเครื่องแบบยามรักษาการณ์
ให้ตรวจสอบตามใบส่งของที่ได้ตรวจรับไว้
การกระทำของนายพลอดกับกรรมการตรวจรับ
ของเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนาย
กรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นความ
ผิดวินัยตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระ
ราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
๒๕๓๕ โทษที่ได้รับคือตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา
๑ เดือน (๑๐/๒๕๔๕) ...ทางที่ถูกต้อง ...ให้
ยามลองก่อน หากต้องแก้ไขก็ยังไม่ตรวจรับ
ส่งกลับไปแก้ไขนะครับ

ไม่ตรวจสอบงานค้าง

u

ายสไตได้ยื่นหนังสือขอลาออก
จากราชการตามระเบียบ ก.พ.
นายสงเดชซึ่งมีหน้าที่พิจารณา

เสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาและดำเนินเรื่อง
ได้รับหนังสือขอลาออกดังกล่าวไว้ในความรับ
ผิดชอบเป็นเวลานานประมาณแปดเดือน โดย
มิได้รายงานข้อขัดข้อง หรือเสนอความเห็นแต่
ประการใด จนกระทั่งนายสไตได้ออกจาก
ราชการไปโดยผลของกฎหมายและผู้บังคับ
บัญชาทงตามเร่งรัดจึงได้ดำเนินการให้ความเห็น
การกระทำของนายสงเดชเป็นการไม่ปฏิบัติ

หน้าที่ราชการให้เป็นไปตามระเบียบของทาง
ราชการ ตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕
โทษที่ได้รับคือตัดเงินเดือน ๕% ๒ เดือน (๙/
๒๕๔๑) ...เรียกว่าลืมหามากเลแหละ...ที่หลัง
จัดลำดับงานน้อยก็จะไปได้สวยทีเดียวครับ

ป้ายศุภร่าย จันทรส่ายเข้า

ายสมองดีเป็นหัวหน้าส่วน
ราชการระดับอำเภอไม่เข้าร่วม
ประชุมเพื่อรับทราบนโยบาย

จากหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด แม้จะได้
ลงชื่อรับทราบคำสั่งของผู้บังคับบัญชาแล้วก็ตาม
นอกจากนั้นป้ายวันศุภร่ายที่จะเดินทางกลับบ้านพัก
ในกรุงเทพฯ และเช้าวันจันทร์ก็จะกลับมาปฏิบัติ
งานสายเป็นประจำ โดยจะมอบกุญแจตู้เซฟไว้
กับผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อจะได้ไปเปิดตู้เซฟ
และนำเงินและแสดมป้อออกมา การกระทำของ
นายสมองดี เป็นการขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาและ
ไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการ

เงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ
พ.ศ. ๒๕๒๐ อันเป็นความผิดวินัยตามมาตรา ๘๕
วรรคหนึ่งและมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระ
ราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
๒๕๓๕ โทษที่ได้รับคือภาคทัณฑ์ (๑๒/๒๕๓๙)
...จะอย่างไรเขาก็เป็นหัวหน้า แพ้ทางกันอยู่แล้ว
อย่าทำในสิ่งที่ผิด ๆ เลย ไม่ดีหรอกครับ

แนบก่อนหรือแนบหลัง

มีคณะกรรมการสอบสวน
ทางวินัยได้สอบสวนเสร็จและ
พิจารณามีมติแล้วได้มอบหมาย

ให้นายสมนึก นิติกรจัดทำรายงานการสอบสวน
ครั้งนี้ ปรากฏว่าคณะกรรมการสอบสวนตรวจ
สอบและลงลายมือชื่อในรายงานการสอบสวน
ดังกล่าว หลังจากนั้นก็ได้เสนอรายงานการ
สอบสวนดังกล่าวเสนอสาธารณสุขจังหวัดโดย
มิได้แนบความเห็นของตนไปด้วย ต่อเมื่อ
สาธารณสุขจังหวัดบันทึกความเห็นต่อท้าย ความ
เห็นของคณะกรรมการสอบสวนแล้ว นาย
สมนึกจึงนำบันทึกความเห็นของตนแนบท้าย

บันทึกดังกล่าวเพื่อนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด
ต่อไป การกระทำของนายสมนึกเป็นความผิด
ตามมาตรา ๘๙ มาตรา ๙๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา
๙๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โทษที่ได้รับคือภาคทัณฑ์
(๗/๒๕๔๕) ...กลัว
ความเห็นจะไม่ผ่าน
หัวหน้าก็เลยไม่แนบ
อย่างนี้แหละ นัก
กฎหมายประเภท
ยอมหักไม่ยอมงอ...

ลาเท็จ

n

างราชการได้มีโครงการที่จะ
ออกหน่วยทันตกรรมเคลื่อน
ที่ไปที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง แต่
ก็ต้องยกเลิกกระทันหันเพราะว่า นางทองคำ
ผู้ช่วยทันตแพทย์ขอลากิจ ๓ วัน เพื่อไปรับ
บิดาที่เป็นโรคมะเร็ง จากกรุงเทพฯ กลับมารักษา
ตัวที่โรงพยาบาลจังหวัด ภายหลังผู้บังคับบัญชา
ทราบว่าคุณนี้ไม่ได้ไปรับบิดาตามที่กล่าวอ้างจริงจึง
สั่งยกเลิกการอนุญาตการลาดังกล่าว นอกจาก
นั้นคุณนี้ยังได้ละทิ้งหน้าที่ออกไปนอกโรงพยาบาล

ครั้งละครึ่งวัน จำนวน ๒ ครั้ง โดยไม่แจ้งและ
ขออนุญาตผู้บังคับบัญชา การกระทำของนาง
ทองคำ เป็นความผิดวินัยตามมาตรา ๘๘ วรรค
หนึ่ง มาตรา ๙๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๙๒
วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โทษที่ได้รับ
คือตัดเงินเดือน ๕% ๑ เดือน (๑๒/๒๕๕๕)
...จับโกหกได้ต้องจัดการให้เป็นตัวอย่าง...
อ้อ.. เรียกเงินเดือนวันที่ขาดราชการคืนด้วย
นะครับ...อย่าลืม

สื่อสารเรื่องการสอบ

เหมวดี บรรเทา*

“ สมรรถนะ ” คำ ๆ นี้คงเป็นคำที่เริ่มจะคุ้นหูสำหรับข้าราชการ เพราะมีความเกี่ยวข้องกับการบริหารในราชการพลเรือนหลาย ๆ เรื่อง ได้แก่ การสรรหา การคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนา การกำหนดตำแหน่ง การให้คุณให้โทษ หรือแม้แต่การเพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจ และผู้ที่ติดตามอ่านสื่อสารเรื่องการสอบอย่างต่อเนื่องคงยังต้องคุ้นตาอีกด้วย เนื่องจาก “ สื่อสารเรื่องการสอบ ” เคยนำเสนอ

เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะมาบ้างแล้ว คือ เรื่องการเลือกสรรบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งโดยยึดหลักสมรรถนะ ซึ่งได้เสนอเรื่องราวเกี่ยวกับเครื่องมือชนิดต่าง ๆ ที่ใช้ในการเลือกสรรบุคคล สื่อสารเรื่องการสอบฉบับนี้ก็ยังคงนำเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะมานำเสนออีก โดยจะนำเสนอความรู้และเทคนิคเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ โดยยึดหลักสมรรถนะ ซึ่งนอกจากจะเป็นวิธีการที่หน่วยงานส่วนใหญ่นิยมใช้ในการประเมินผู้สมัครก่อนรับเข้าทำงานแล้ว การสัมภาษณ์ยังถือเป็นวิธีการที่ตรงไปตรงมาในการประเมินสมรรถนะมากที่สุด วิธีหนึ่งด้วย

เหตุที่การสัมภาษณ์ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะของบุคคลได้โดยตรงก็เพราะสามารถประเมินสมรรถนะซึ่งเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้อย่างโดดเด่น

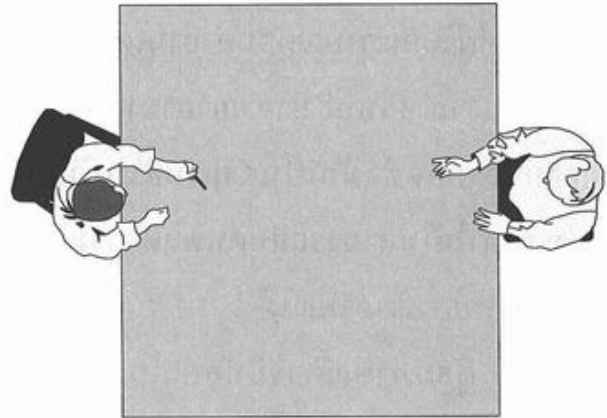
* นักวิชาการสอบ ๔ ศูนย์สรรหาและเลือกสรร สำนักงาน ก.พ.

ขั้นก่อนการสัมภาษณ์ : ซึ่งเป็นขั้นเตรียมการก่อนการสัมภาษณ์ กรรมการผู้สัมภาษณ์ควรมีการศึกษาข้อมูลตำแหน่งงาน วิเคราะห์งานเพื่อกำหนดคุณสมบัติ/สมรรถนะของตำแหน่งที่จะสัมภาษณ์และใช้กำหนดขอบเขต ประเด็นหรือแนวทางในการเตรียมชุดคำถามเพื่อใช้สัมภาษณ์ และควรรวบรวมคำถามแล้วจัดทำเป็นคู่มือที่มีลักษณะเป็นคลังคำถามสำหรับผู้สัมภาษณ์ที่เป็นมือใหม่ด้วย

หรืออีกนัยหนึ่ง สมรรถนะคือ กลุ่มของพฤติกรรมที่เกิดจากความรู้ ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ของบุคคลที่ทำให้บุคคลนั้นสามารถทำงานได้ประสบผลสำเร็จ การพิจารณาข้อมูลต่าง ๆ ของผู้สมัครที่ได้จากการสนทนา การสังเกตพฤติกรรม และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่สังเกตเห็นได้ จึงเป็นเครื่องมือหรือวิธีการหนึ่งที่สามารถใช้ในการประเมินสมรรถนะของบุคคลได้ อย่างไรก็ตาม การสัมภาษณ์อาจไม่สามารถใช้ประเมินสมรรถนะที่มีความจำเป็นในการทำงานได้อย่างแม่นยำ โดยเฉพาะสมรรถนะบางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติหรือบุคลิกภาพของบุคคล ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลานานในการสังเกตและเรียนรู้พฤติกรรมของบุคคล

การสัมภาษณ์โดยยึดหลักสมรรถนะที่มีประสิทธิภาพ ผู้สัมภาษณ์ควรให้ความสำคัญในทุกขั้นตอนของการดำเนินการ ทั้ง ๓ ขั้นตอนซึ่งได้แก่ ขั้นก่อนการสัมภาษณ์ ระหว่างสัมภาษณ์ และหลังการสัมภาษณ์ ดังนี้

ขั้นระหว่างการสัมภาษณ์

การเปิดการสัมภาษณ์ กรรมการสัมภาษณ์ควรสร้างบรรยากาศที่ดีและให้เกียรติผู้รับการสัมภาษณ์ เช่น กล่าวทักทายด้วยอัธยาศัยที่ดี ชี้แจงเรื่องการสัมภาษณ์เพื่อลดความกังวลของผู้รับการสัมภาษณ์

การถามคำถาม ผู้สัมภาษณ์ควรใช้คำถามที่เกี่ยวข้องกับงานตามสมรรถนะที่กำหนดโดยสืบค้นหาสถานการณ์ พฤติกรรมหรือการกระทำที่ผู้รับการสัมภาษณ์เป็นผู้กระทำในสถานการณ์นั้น ๆ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจาก

การปิดการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ควรปิดการสัมภาษณ์เมื่อมั่นใจว่าได้ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะที่เพียงพอ ในการกล่าวปิดการสัมภาษณ์ ผู้เป็นประธานการสัมภาษณ์ควรกล่าวชี้แจงขั้นตอนหลังการสัมภาษณ์และกล่าวขอบคุณผู้รับการสัมภาษณ์ที่ให้ความสนใจตำแหน่งงานของหน่วยงานด้วย

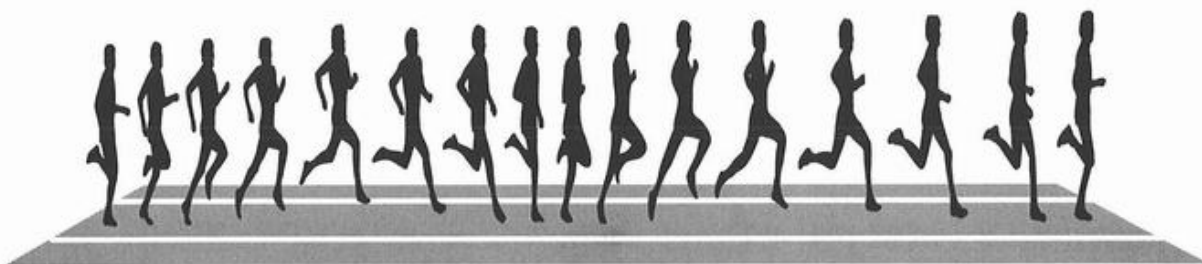
การกระทำได้กล่าว ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ชัดเจน ลักษณะคำถามที่ใช้ควรเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้รับการสัมภาษณ์ตอบคำถามโดยการเล่าเป็นเหตุการณ์หรืออธิบายพยายามหลีกเลี่ยงคำถามปลายปิดซึ่งมักเป็นคำถามชี้้นำคำตอบ เพราะจะทำให้ไม่สามารถสืบค้นพฤติกรรมที่แท้จริงของผู้รับการสัมภาษณ์ได้

ผู้สัมภาษณ์ควรมีทักษะในการเลือกใช้คำถามที่เหมาะสมกับจังหวะของการสนทนา มีทักษะด้านการฟัง เป็นคนช่างสังเกต และจดบันทึกคำตอบของผู้รับการสัมภาษณ์อย่างเป็นระบบ รวมทั้งสามารถบริหารเวลาการสัมภาษณ์ในแต่ละสมรรถนะได้อย่างเหมาะสม

ขั้นตอนหลังการสัมภาษณ์

เมื่อการสัมภาษณ์เสร็จสิ้นลง ผู้สัมภาษณ์ควรหารือร่วมกันเพื่อประเมินผลการสัมภาษณ์ การตัดสินใจควรตั้งอยู่บนหลักความยุติธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้/ชี้แจงได้โดยอาศัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ และเปิดโอกาสให้ผู้สัมภาษณ์ทุกคนมีส่วนร่วมประเมินผลอย่างเป็นประชาธิปไตย

คัดเลือกคัดสรรบุคคลเข้าทำงานให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน

กฎระเบียบ และเรื่องที่น่ารู้

ธงชัย เจษฎาชีวิน*

เกริ่นข่าวให้สมาชิกวารสารข้าราชการ และเพื่อนข้าราชการทราบเป็นการล่วงหน้าก่อนว่า บัดนี้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) ได้นำเสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ..... ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว แม้ผลการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาจะแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ก็เป็นเรื่องของอนาคต แต่ในขณะนี้ข้าราชการพลเรือนสามัญทุกท่านควรต้องทราบก่อนว่า สาระสำคัญที่ ก.พ. ได้แก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นอย่างไร

และสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่นี้ เมื่อแก้ไขปรับปรุงแล้วจะเป็นอย่างไร จึงขอสรุปสาระสำคัญให้ทราบ คือ

เหตุผลในการแก้ไขปรับปรุง

๑. เพื่อกำหนดบทบาทภารกิจของ ก.พ. และสำนักงาน ก.พ. ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

๒. เพื่อปรับเปลี่ยนสาระของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้มีความเหมาะสมกับการบริหารราชการยิ่งขึ้น เนื่องจาก พ.ร.บ. ฉบับดังกล่าวได้บังคับใช้มาแล้วเป็นเวลานาน บทบัญญัติบางประการจึงไม่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านการบริหารราชการที่เปลี่ยนแปลงไป

* นิตกร ๘ สำนักเสริมสร้างวินัยและรักษาระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.พ.

๓. เพื่อกำหนดภารกิจของ ก.พ. และสำนักงาน ก.พ. ให้เหมาะสม และให้การบริหารทรัพยากรบุคคลในภาคราชการสอดคล้องกับแนวทางการบริหารราชการแนวใหม่อย่างแท้จริง

แนวคิดในร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.

การจัดทำร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. คำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้

๑. หลักคุณธรรม โดยเน้นที่ความสามารถ ผลงาน ความประพฤติ ความเสมอภาค ความเป็นธรรม การไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ความมั่นคงในสถานภาพข้าราชการ และความเป็นกลางทางการเมือง

๒. หลักความรู้ความสามารถที่จำเป็น และเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๓. หลักผลงาน มีการให้คุณให้โทษโดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ

๔. หลักการกระจายอำนาจ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ส่วนราชการในการปฏิบัติงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ

๕. หลักความสมดุลระหว่างคุณภาพชีวิตและการทำงาน

นอกจากนี้ ร่าง พ.ร.บ. ฉบับใหม่ยังมุ่งที่จะเปลี่ยนมุมมองต่อระบบบริหารข้าราชการ จากเดิมที่เน้นพัฒนาข้าราชการให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ยึดกระบวนการทำงานและประสิทธิภาพ

เฉพาะส่วน เปลี่ยนเป็นเน้นให้ข้าราชการเป็นผู้รู้รอบ รู้ลึก และเป็นแรงผลักดันที่สำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร มุ่งเน้นที่ประชาชน สร้างคุณค่าและผลผลิต ผลลัพธ์ โดยมีตัวแปรที่สำคัญในการปรับเปลี่ยนคือ การปรับระบบจำแนกตำแหน่ง เพื่อเป็นฐานให้ราชการมีระบบทรัพยากรบุคคลที่บริหารข้าราชการอย่างเหมาะสมตามลักษณะงานผลงานและความรู้ความสามารถ

หลักการพื้นฐาน ๓ ประการที่ใช้ในการปรับปรุง พ.ร.บ.

๑. เพื่อให้การบริหารงานตามยุทธศาสตร์ขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการมี “ข้าราชการคุณภาพ” เป็นกลไกสำคัญ ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่มีการกำหนดไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจนว่า ระบบข้าราชการมีไว้เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจภาครัฐ

๒. เพื่อแสดงเจตนารมณ์ของการบริหารโดยระบบคุณธรรม ซึ่งระบุว่าราชการต้องปฏิบัติต่อข้าราชการด้วยระบบบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีความเสมอภาค เป็นธรรม คำนึงถึงผลงานและความประพฤติ และไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

๓. เพื่อกำหนดให้ค่านิยมสร้างสรรค์เป็นหลักปฏิบัติสำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งได้แก่

๑) ยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง

๒) ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ

- ๓) โปร่งใส ตรวจสอบได้
- ๔) ไม่เลือกปฏิบัติ
- ๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์

เนื้อหาสาระหลักที่มีในการปรับปรุง พ.ร.บ.

ร่าง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. แสดงถึงการปรับเปลี่ยนระบบบริหาร ทรัพยากรบุคคลภาครัฐ ซึ่งมี ๒ องค์ประกอบ หลัก ได้แก่

- ๑. กลไกระบบบริหารทรัพยากรบุคคล
- ๒. กลไกระบบพิทักษ์คุณธรรม

โดยมีสาระสำคัญ ได้แก่

☐ เพิ่มประเภทข้าราชการพลเรือน วิสามัญ

☐ ปรับปรุงระบบตำแหน่งและประเภท ตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญให้เหมาะสมกับลักษณะงานเพื่อจ่ายค่าตอบแทนที่เป็นธรรม

☐ ให้มีกระบวนการสรรหาบุคคลในระบบเปิด เพื่อบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการ พลเรือนสามัญและเพื่อแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งในบางกรณี

☐ กระจายอำนาจการบริหารทรัพยากร บุคคลให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดดำเนินการมากขึ้น

☐ ปรับปรุงระบบวินัย อุทธรณ์ และร้องทุกข์ ให้มีความเข้มแข็ง

☐ มีการจัดตั้งคณะกรรมการพิทักษ์ ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) เป็นองค์กรตรวจสอบ ดูแลการบริหารงานบุคคลของ ก.พ. อ.ก.พ.

วิสามัญ อ.ก.พ. สามัญ ส่วนราชการ และผู้บังคับ บัญชา ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม

กลไกระบบบริหารทรัพยากรบุคคลในภาคร าชการ

ปรับเปลี่ยนระบบบริหารทรัพยากรบุคคล ใน ๗ ด้าน ได้แก่

- ๑. ประเภทข้าราชการ
- ๒. ระบบการกำหนดตำแหน่ง
- ๓. วิธีการกำหนดตำแหน่ง
- ๔. ระบบเงินเดือน
- ๕. การบรรจุแต่งตั้ง
- ๖. ผู้มีอำนาจบรรจุแต่งตั้ง
- ๗. การเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างแรง

จูงใจ

ประเภทข้าราชการ

จัดประเภทของข้าราชการพลเรือนใหม่ เป็น ๓ ประเภท ได้แก่

- ๑. ข้าราชการพลเรือนสามัญ
- ๒. ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ (เดิม ไม่มีบัญญัติไว้)
- ๓. ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

สำหรับข้าราชการพลเรือนวิสามัญที่กำหนด ขึ้นใหม่นี้ จะเพิ่มประสิทธิภาพและความคล่อง ตัวในการสรรหาบุคคลที่ไม่เคยดำรงตำแหน่ง ข้าราชการพลเรือน มาทำหน้าที่ผู้บริหารระดับสูง ได้ โดยมีการกำหนดสัดส่วนจำนวนที่เหมาะสม

รวมทั้งการเข้ามาและออกไปของข้าราชการ
ประเภทนี้จะมีวิธีการ โดยเฉพาะที่ต้องยึดระบบ
คุณธรรมเป็นหลักด้วย

ระบบการกำหนดตำแหน่ง

มีการจัดประเภทตำแหน่งให้สอดคล้อง
กับลักษณะงานในปัจจุบันซึ่งเดิมมีการกำหนด
ประเภทตำแหน่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่
๑) ตำแหน่งประเภทบริหารระดับกลางและระดับ
สูง ๒) ตำแหน่งประเภทวิชาการและวิชาชีพเฉพาะ
และ ๓) ตำแหน่งประเภททั่วไป โดยมีมาตรฐาน
กลางในการกำหนดระดับตำแหน่งเพียงหนึ่งเดียว
ซึ่งเรียกกันง่าย ๆ ว่า “ซี” คือ การมี Common
Level ที่กำหนดร่วมกันไว้เป็น ๑๑ ระดับ ในขณะที่
ที่ร่าง พ.ร.บ. ฉบับใหม่นี้จะยกเลิก “ซี” หรือ
Common Level และจัดทำมาตรฐานกำหนด
ระดับตำแหน่งแยกตามลักษณะของประเภท
ตำแหน่ง ซึ่งร่าง พ.ร.บ. ฉบับใหม่มีการกำหนด
ประเภทตำแหน่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑) ตำแหน่งประเภทบริหาร มีระดับ

ดังนี้

✧ ระดับต้น

✧ ระดับสูง

๒) ตำแหน่งประเภทอำนวยการ มี
ระดับดังนี้

✧ ระดับต้น

✧ ระดับสูง

ดังนี้

✧ ระดับปฏิบัติการ

✧ ระดับชำนาญการ

✧ ระดับชำนาญการพิเศษ

✧ ระดับเชี่ยวชาญ

✧ ระดับทรงคุณวุฒิ

ดังนี้

✧ ระดับปฏิบัติงาน

✧ ระดับชำนาญงาน

✧ ระดับอาวุโส

✧ ระดับทักษะพิเศษ

โครงสร้างชั้นงานและประเภทตำแหน่งใหม่

<table><tr><td>สูง</td></tr><tr><td>ต้น</td></tr></table>	สูง	ต้น	<table><tr><td>สูง</td></tr><tr><td>ต้น</td></tr></table>	สูง	ต้น	<table><tr><td>ทรงคุณวุฒิ</td></tr><tr><td>เชี่ยวชาญ</td></tr><tr><td>ชำนาญการพิเศษ</td></tr><tr><td>ชำนาญการ</td></tr><tr><td>ปฏิบัติการ</td></tr></table>	ทรงคุณวุฒิ	เชี่ยวชาญ	ชำนาญการพิเศษ	ชำนาญการ	ปฏิบัติการ	<table><tr><td>ทักษะพิเศษ</td></tr><tr><td>อาวุโส</td></tr><tr><td>ชำนาญงาน</td></tr><tr><td>ปฏิบัติงาน</td></tr></table>	ทักษะพิเศษ	อาวุโส	ชำนาญงาน	ปฏิบัติงาน
สูง																
ต้น																
สูง																
ต้น																
ทรงคุณวุฒิ																
เชี่ยวชาญ																
ชำนาญการพิเศษ																
ชำนาญการ																
ปฏิบัติการ																
ทักษะพิเศษ																
อาวุโส																
ชำนาญงาน																
ปฏิบัติงาน																
บริหาร	อำนวยการ	วิชาการ	ทั่วไป													

วิธีการกำหนดตำแหน่ง

ในการกำหนดตำแหน่งตามร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ เน้นกระจายอำนาจไปยังส่วนราชการ กล่าวคือ เดิม ก.พ. จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งโดยกำหนดระดับมาตรฐานกลาง (Common Level) หรือที่เรียกกันว่า “ซี” และเป็นผู้กำหนดทั้งจำนวนและระดับตำแหน่งให้แก่ส่วนราชการ ส่วนราชการจะสามารถกำหนดระดับตำแหน่งได้เฉพาะที่ ก.พ. มอบอำนาจให้

ในขณะที่ตามร่าง พ.ร.บ. ฉบับใหม่นี้ ก.พ. จะจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งตามแนวทางระบบจำแนกตำแหน่งใหม่ โดยจะมอบอำนาจให้ส่วนราชการกำหนดจำนวนตำแหน่งได้ตามกรอบงบประมาณและหลักเกณฑ์ และจัดตำแหน่งได้ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งตามที่ ก.พ. กำหนดไว้

การบริหารโดยยึดหลักความรู้ความสามารถ

กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลตามร่าง พ.ร.บ. ฉบับใหม่ เน้นที่ความรู้ความสามารถเป็นหลัก กล่าวคือ ทั้งกระบวนการสรรหา การคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนา การ

กำหนดตำแหน่ง การให้คุณให้โทษ การเพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจ และอื่น ๆ จะดำเนินการ โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถเป็นสำคัญ

ระบบค่าตอบแทน

มีการปรับปรุงให้เงินเดือนพื้นฐานสอดคล้องกับค่าจ้างอย่างแท้จริง เนื่องจากระบบเงินเดือนแบบเดิมใช้บัญชีเงินเดือนเดียวกับทุกประเภทตำแหน่ง ทำให้ไม่ยืดหยุ่นและไม่สนับสนุนการทำงานรูปแบบใหม่ที่มุ่งเน้นผลงานและการพัฒนาความรู้ ประกอบกับบัญชีเงินเดือนพื้นฐานห่างจากภาคเอกชนมาก จึงไม่สามารถดึงดูดหรือจูงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามารับราชการ และไม่สามารถรักษาผู้มีศักยภาพสูงไว้ได้ ดังนั้น จึงมีการปรับปรุงระบบเงินเดือนใหม่ โดยกำหนดให้มีบัญชีเงินเดือนหลากหลาย แยกตามประเภทตำแหน่ง เพื่อประโยชน์ทั้งในการปรับอัตราเงินเดือนให้สอดคล้องกับตลาดและการบริหารผลงาน และความรู้ความสามารถของข้าราชการแต่ละประเภทได้คล่องตัว รวมทั้งสะท้อนค่าจ้างของตำแหน่งในแต่ละประเภทได้อย่างแท้จริง

บัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งประเภทบริหาร

	บาท ๕๔,๐๐๐ ๖๕,๕๐๐	บาท ๖๐,๘๗๐ ๕๙,๑๖๐
ขั้นสูง ขั้นต่ำ		
ระดับ	ต้น	สูง

บัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งประเภทอำนวยการ

ขั้นสูง ขั้นต่ำ	บาท ๕๖,๗๓๐ ๒๖,๓๖๐	บาท ๕๔,๗๓๐ ๒๖,๑๔๐
ระดับ	ต้น	สูง

บัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งประเภทวิชาการ

ขั้นสูง ขั้นต่ำ	บาท ๒๐,๓๔๐ ๘,๘๗๐	บาท ๒๕,๙๘๐ ๑๑,๑๐๐	บาท ๔๕,๘๖๐ ๑๙,๒๙๐	บาท ๕๔,๗๓๐ ๒๓,๖๗๐	บาท ๕๘,๙๑๐ ๒๗,๖๐๐
ระดับ	ปฏิบัติการ	ชำนาญการ	ชำนาญการพิเศษ	เชี่ยวชาญ	ทรงคุณวุฒิ

บัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งประเภททั่วไป

ขั้นสูง ขั้นต่ำ	บาท ๑๖,๖๕๐ ๕,๒๐๐	บาท ๒๕,๗๕๐ ๑๑,๓๓๐	บาท ๔๔,๘๖๐ ๑๒,๑๒๐	บาท ๕๔,๗๓๐ ๑๕,๗๐๐
ระดับ	ปฏิบัติการ	ชำนาญงาน	อาวุโส	ทักษะพิเศษ

บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญ

๑. ประเภทบริหาร

ระดับ	อัตรา (บาท/เดือน)
ระดับสูง	๒๑,๐๐๐
ระดับต้น	๑๔,๕๐๐

๒. ประเภทอำนวยการ

ระดับ	อัตรา (บาท/เดือน)
ระดับสูง	๑๐,๐๐๐
ระดับต้น	๕,๖๐๐

๓. ตำแหน่งประเภทวิชาการ

ระดับ	อัตรา (บาท/เดือน)
ทรงคุณวุฒิ	๑๕,๖๐๐
เชี่ยวชาญ	๑๓,๐๐๐
ชำนาญการพิเศษ	๙,๙๐๐
ชำนาญการ	๕,๖๐๐
ชำนาญการ	๓,๕๐๐

การบรรจุแต่งตั้ง

เปิดโอกาสให้มีการสรรหาระบบเปิด จากเดิมที่เคยเน้นบรรจุแต่งตั้งภายในส่วนราชการ เปลี่ยนเป็นการเปิดให้สามารถบรรจุแต่งตั้งข้าราชการได้ทั้งจากภายในและภายนอกส่วนราชการ ในบางกรณีก็อาจรวมถึงบุคคลจากภายนอกภาคราชการด้วย

ผู้มีอำนาจบรรจุแต่งตั้ง

ร่าง พ.ร.บ. ฉบับใหม่ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลไปยังส่วนภูมิภาค กล่าวคือ จากเดิมที่ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจบรรจุแต่งตั้งเฉพาะตำแหน่งที่ไม่ใช่หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด เปลี่ยนเป็นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจบรรจุแต่งตั้งเท่ากับอธิบดี ซึ่งสามารถแต่งตั้งตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดได้

การเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างแรงจูงใจ

มุ่งพัฒนาข้าราชการด้วยกลยุทธ์ที่ชัดเจน และสอดคล้องกับเป้าหมายการบริหารราชการ โดยเน้นดำเนินการตามหลักการจัดระเบียบข้าราชการพลเรือน ส่งเสริมผู้มีความสามารถ ความอดุสาหะ รักษาจรรยา รวมทั้งพัฒนาให้ข้าราชการมีค่านิยมสร้างสรรค์เพื่อดูแลคนดีและเก่งไว้ในราชการ

บทบาท ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.

จากเดิมที่ ก.พ. เป็นทั้งผู้จัดการทรัพยากรบุคคลของฝ่ายบริหาร ผู้พิทักษ์ระบบคุณธรรม และผู้จัดโครงสร้างส่วนราชการ ได้ปรับบทบาทให้เป็นผู้รับผิดชอบยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรบุคคลของรัฐบาล และมอบบทบาทในการพิทักษ์ระบบคุณธรรมให้แก่คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)

ส่วนบทบาทของสำนักงาน ก.พ. จากเดิมที่เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการของ ก.พ. เปลี่ยนให้เป็นเจ้าหน้าที่ทั้งของ ก.พ. และ ก.พ.ค.

ก.พ. ในฐานะผู้รับผิดชอบยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรบุคคลของรัฐบาล ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารกำลังคนและสร้างกำลังคนที่มีประสิทธิภาพ เน้นบทบาทวางแผนกำลังคนภาคราชการพลเรือน สรรหาคนเก่งคนดีมีคุณภาพ สร้างทางก้าวหน้า เกียรติ ศักดิ์ศรี สร้างทัศนคติ วัฒนธรรม การทำงานที่พึงประสงค์ และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี บนหลักของผลงาน ความรู้ความสามารถและคุณธรรม

หน้าที่ของ ก.พ. ใน ๓ บทบาทหลัก

๑. กำหนดนโยบายและออกกฎระเบียบ ได้แก่ กฎ ก.พ. ข้อบังคับ ระเบียบ เป็นหลักการในการบริหารทรัพยากรบุคคลให้กระทรวง ทบวง กรม ใช้ดำเนินการให้สอดคล้องกับการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

(Good Governance) และการเตรียมกำลังคน ภาครัฐสำหรับอนาคต ทั้งการพัฒนาทรัพยากร บุคคลในรูปแบบต่าง ๆ ภายในประเทศ การ จัดสรรและดูแลในเรื่องทุนของทางราชการ ทุน เล่าเรียนหลวง รวมทั้งนักเรียนทุนส่วนตัว ที่ ศึกษาหรือฝึกอบรมพัฒนาในต่างประเทศ นอกจากนี้ การดำเนินการยังรวมถึงเรื่องของการรับรองคุณวุฒิทางการศึกษาด้วย

๒. ติดตาม กำกับ ดูแล และตีความ กฎหมาย

- ตีความ วินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้น จากการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้

- แก้ไขทะเบียนประวัติและอายุ เกษียณของข้าราชการ

- ประเมินและพัฒนาสมรรถนะ การบริหารทรัพยากรบุคคลและการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติของส่วนราชการ

- รายงานนายกรัฐมนตรีกรณี ส่วนราชการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

- รายงานคณะรัฐมนตรีกรณีการ จัดสวัสดิการหรือการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต ข้าราชการไม่เหมาะสม

๓. เสนอแนะให้แก่ส่วนราชการและ คณะรัฐมนตรี

- ให้ข้อเสนอแนะในการบริหาร ทรัพยากรบุคคลเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย และยุทธศาสตร์

- ให้ข้อเสนอแนะนโยบาย และ ยุทธศาสตร์ การบริหาร และการพัฒนา ทรัพยากร บุคคลในราชการฝ่ายพลเรือน

องค์ประกอบของ ก.พ. ที่เปลี่ยนแปลงไป

จากเดิมที่ ก.พ. ประกอบด้วย กรรมการ โดยตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนข้าราชการ ให้เปลี่ยนเป็น ก.พ. ประกอบด้วย กรรมการ โดยตำแหน่งและผู้ทรงคุณวุฒิเท่านั้น ไม่รวม กรรมการผู้แทนข้าราชการ เนื่องจากงานในส่วน ของการพิจารณานั้นได้ถ่ายโอนให้เป็นอำนาจ ของส่วนราชการแล้ว โดยมีเลขาธิการ ก.พ. เป็น กรรมการและเลขานุการ

กลไกการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

ในร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้มีการเสริมสร้างความ เข้มแข็งของการพิทักษ์ระบบคุณธรรมในระบบ ราชการ ปรับปรุงระบบจรรยาบรรณ วินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบวินัย โดยมีสิ่งที่กำหนดใหม่ คือ

๑. ให้มี คณะกรรมการพิทักษ์ระบบ คุณธรรม (ก.พ.ค.) ควบคู่ไปกับคณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ทำหน้าที่ดูแลและ พิศักษ์ระบบคุณธรรมโดยคำนึงถึง หลักความ รู้ ความสามารถ ความเสมอภาคในโอกาส ความมั่นคงในการดำรงสถานภาพและความ เป็นกลางทางการเมือง

องค์ประกอบของ ก.พ.ค.

ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการที่มาจากการสรรหาจากผู้มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญ ในการบริหารงานบุคคลภาครัฐรวม ๗ คน โดยมีเลขาธิการ ก.พ. เป็นเลขานุการ

อำนาจหน้าที่ของ ก.พ.ค. ใน ๓ บทบาทหลัก

- ◆ เสนอแนะให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล ในส่วนที่เกี่ยวกับการพิทักษ์ระบบคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- ◆ พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงและคำสั่งให้ออกจากราชการ และพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์การบริหารงานทรัพยากรบุคคลของผู้บังคับบัญชา ที่กระทบต่อระบบคุณธรรม

- ◆ พิจารณาเรื่องร้องเรียนการดำเนินการบริหารทรัพยากรบุคคลของ ก.พ. อ.ก.พ. ส่วนราชการ หรือผู้บังคับบัญชา ที่ไม่เป็นไปตามระบบคุณธรรม

การจัดตั้งคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมแยกต่างหากจาก ก.พ. เพื่อให้เป็นองค์กรพิจารณาที่มีอิสระจากฝ่ายบริหารในอันที่จะให้การพิทักษ์ระบบคุณธรรมสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น ก.พ.ค. จะทำหน้าที่เป็นองค์กรตรวจสอบดูแลการบริหารงานบุคคลของ ก.พ. อ.ก.พ. วิสามัญ

อ.ก.พ. สามัญ ส่วนราชการ และผู้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามระบบคุณธรรมเป็นองค์กรที่คอยท้วงติงฝ่ายบริหารในกรณีที่ฝ่ายบริหารไม่ปฏิบัติตามหลักการของระบบคุณธรรม มีสถานะเป็นองค์กรกึ่งตุลาการเสมือนศาลปกครองชั้นต้น ทั้งนี้หาก ก.พ.ค. วินิจฉัยประการใดแล้ว ผู้ที่ไม่พอใจคำวินิจฉัยสามารถนำเรื่องไปฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุดได้

๒. แยกบทบัญญัติเรื่องจรรยาบรรณออกจากเรื่องวินัย เนื่องจากเรื่องของจรรยาบรรณว่าด้วยสิ่งที่ควรหรือไม่ควรปฏิบัติเพื่อประโยชน์ของราชการ ส่วนวินัยเป็นเรื่องของข้อห้ามและข้อปฏิบัติหากข้าราชการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามก็จะมีโทษทางวินัย อย่างไรก็ตาม ร่าง พ.ร.บ. ฉบับใหม่นี้จะเน้นให้ข้าราชการพลเรือนสามัญมีและรักษาจรรยาที่กำหนดไว้ ผู้ที่รักษาจรรยาจะได้รับบำเหน็จความชอบ ส่วนผู้ที่ไม่รักษาจรรยาผู้บังคับบัญชาอาจตักเตือนหรือนำไปประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือน ตลอดจนพัฒนาผู้นั้นได้

๓. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเรื่องวินัย กระจายอำนาจให้ อ.ก.พ. กระทรวง และปรับปรุงวิธีการดำเนินการทางวินัยโดยเน้นความมีประสิทธิภาพ

สำหรับคอลัมน์ กฎ ระเบียบ และเรื่องที่น่าสนใจขอเสนอ ดังนี้

ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๘ เห็นชอบยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศ ตามที่กระทรวงพลังงานเสนอ โดยให้เป็นวาระเร่งด่วน ที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมกันดำเนินการ และในการนี้กระทรวงพลังงานได้มีหนังสือแจ้งเวียนมติที่เกี่ยวข้องกับมาตรการประหยัดพลังงานภาครัฐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้เริ่มปฏิบัติทันทีอย่างเคร่งครัด ให้หน่วยงานของรัฐทราบและถือปฏิบัติแล้วตามหนังสือกระทรวงพลังงานที่ พน ๐๒๐๐/ว๑๗๖๒ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๘ สรุปสาระได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ผลการประหยัดพลังงานเป็น KPI ของทุกหน่วยงาน และเป็นตัววัดประสิทธิภาพของปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้บริหารระดับสูงของทุกหน่วยงาน และงบประมาณที่ประหยัดได้ให้นำไปเป็นเงินรางวัล

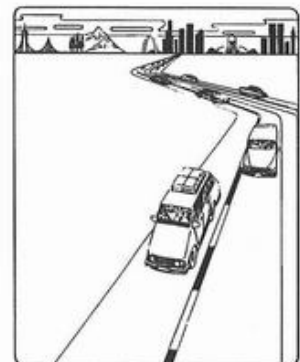
๒. ลดการใช้พลังงานลงร้อยละ ๑๐ - ๑๕ ทันที โดยหน่วยงานที่มีการใช้พลังงานที่ผ่านมาลดลงให้ลดการใช้พลังงานลงอีกร้อยละ ๑๐ สำหรับหน่วยงานที่มีผลการใช้พลังงานที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นให้ลดการใช้พลังงานลงอีกร้อยละ ๑๕

๓. กำหนดค่านิยมไม่ใส่สูท สำหรับ

การประชุมภาคราชการและรัฐวิสาหกิจ ยกเว้นกรณีการประชุมระหว่างประเทศ

๔. รถเบนซินราชการและรัฐวิสาหกิจทุกคันในจังหวัดที่มีแก๊สโซฮอลล์ ๙๕ จำหน่ายต้องใช้แก๊สโซฮอลล์ และหากมี NGV จำหน่ายให้ติดตั้ง NGV ควบคู่ไปด้วย โดยเมื่ออยู่ในพื้นที่ที่มี NGV ให้เติม NGV และอยู่นอกพื้นที่ให้เติมแก๊สโซฮอลล์

๕. ราชการและรัฐวิสาหกิจทุกแห่งจัดตั้งคณะกรรมการรณรงค์ และประเมินผลการประหยัดพลังงานเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลและประเมินผลการประหยัดพลังงานของแต่ละหน่วยงาน และให้มีการเสริมสร้างจิตสำนึกประหยัดพลังงานให้แก่ข้าราชการลูกจ้าง และพนักงานรัฐวิสาหกิจทุกแห่งเป็นประจำและต่อเนื่อง โดยรายงานผลการประหยัดพลังงานส่งให้แก่กระทรวงพลังงานทุก ๓ เดือน

แนวปฏิบัติในการขอรับหนังสือเดินทางราชการ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๖ เห็นชอบในหลักการให้ กระทรวงการต่างประเทศปรับปรุงระบบหนังสือเดินทางตามมาตรฐานขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization - ICAO) ซึ่งต่อมา กระทรวงการต่างประเทศได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนารูปแบบหนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์ และเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๘ กระทรวงการต่างประเทศได้ลงนามในสัญญาจัดจ้างกับ บริษัทผู้ชนะการประกวดราคา คือ กลุ่มบริษัท ซึ่งประกอบด้วยบริษัทจันวาณิชย์ จำกัด บริษัท จันวาณิชย์ซีเคียวริตี้พรีนติ้ง จำกัด และบริษัท NEC Solutions Asia Pacific Pte., Ltd. ซึ่ง ภายใต้สัญญาดังกล่าว แบ่งระยะเวลาในการ พัฒนาระบบออกเป็น ๔ ช่วง คือ

ช่วงระยะที่ ๑ กำหนดให้ดำเนินการทดลอง ใช้งานโครงการนำร่องสำหรับหนังสือเดินทางทูต และราชการภายใน ๑๒๐ วัน หลังลงนามในสัญญา ซึ่งกำหนดคือในวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๘

โดยจะเปิดบริการเฉพาะที่อาคารกรมการกงสุล

ช่วงระยะที่ ๒ จะเริ่มโครงการนำร่อง สำหรับประชาชนทั่วไป โดยเปิดให้บริการ เฉพาะที่อาคารกรมการกงสุล ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๘ ถึง ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘

ช่วงระยะที่ ๓ ออกหนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนทั่วไปแทนหนังสือเดินทางไทยแบบเดิม โดยเปิดให้บริการรับคำร้องขอ หนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่อาคารกรมการ กงสุล ถนนแจ้งวัฒนะ สำนักงานสาขาในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล สำนักงานสาขา ในต่างจังหวัดรวมทั้งสถานเอกอัครราชทูต และ สถานกงสุลไทยในต่างประเทศ ณ สำนักงานสาขา รวมทั้งสถานเอกอัครราชทูต และสถานกงสุลไทย ในต่างประเทศ โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ เป็นต้นไป

ช่วงระยะที่ ๔ พัฒนาระบบ รวมทั้งเปิด สำนักงานบริการรับคำร้องเพิ่มเติมอีก ๑๐ สาขา และหน่วยสัญจรอีก ๕ หน่วย

เกี่ยวกับเรื่องนี้ กระทรวงการต่างประเทศ ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กต ๐๓๐๕/ว.๖๒๙๙

ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ แจ้งเวียนให้ทราบ
ดังนี้

๑. หนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์ตาม
มาตรฐาน ICAO จะต้องมีการบันทึกข้อมูลทาง
ชีวภาพของผู้ถือหนังสือเดินทางไว้ใน Microchip
ที่ฝังไว้ในหนังสือเดินทาง โดยหนังสือเดินทาง
อิเล็กทรอนิกส์ของไทยจะใช้ข้อมูลรูปใบหน้า
และลายพิมพ์นิ้วมือ ดังนั้น ผู้ร้องขอ
หนังสือเดินทางจะต้องไปติดต่อด้วยตัวเองที่
สำนักงานที่ให้บริการ เพื่อการเก็บข้อมูลใบหน้า
และลายพิมพ์นิ้วมือ และไม่สามารถใช้วิธีส่งรูป
ถ่ายมาดำเนินการเช่นเดิมได้

๒. โดยที่สัญญาการพัฒนาระบบหนังสือ
เดินทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นลักษณะจ้างเหมา
บริการ โดยกำหนดการจ่ายเงินเป็นรายเล่ม
กระทรวงการต่างประเทศจึงจำเป็นต้องเก็บ
ค่าธรรมเนียมหนังสือเดินทางราชการและ
ยกเลิกหนังสือเดินทางธรรมดาจากเว้นค่า
ธรรมเนียม ซึ่งประเด็นนี้ กระทรวงการต่าง
ประเทศขอเรียน ดังนี้

๒.๑ กระทรวงการต่างประเทศได้
มีหนังสือหรือกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณา
อนุมัติให้ผู้ขอหนังสือเดินทางราชการและผู้
ที่เคยได้รับหนังสือเดินทางธรรมดาจากเว้น ค่า
ธรรมเนียม สามารถนำใบเสร็จรับเงินที่ออกโดย
กระทรวงการต่างประเทศไปเบิกค่าใช้จ่ายจากต้น
สังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ โดยเหตุที่ว่า
ผู้ที่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อไปปฏิบัติ
ราชการในต่างประเทศ และเพื่อประโยชน์ในการ
เผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศไทยในต่างประเทศ
ไม่ควรต้องรับภาระค่าธรรมเนียมด้วยตนเอง
ทั้งนี้ไม่รวมถึงข้าราชการที่เดินทางไปศึกษาหรือ
ดูงาน โดยทุนส่วนตัวที่เคยได้รับหนังสือเดินทาง
ธรรมดาจากเว้นค่าธรรมเนียม

๒.๒ กระทรวงการคลัง โดยกรม
บัญชีกลาง มีหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๙.๖/๑๓๑๗๘
ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐ แจ้งว่า โดยที่พระ
ราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ
พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘
ได้บัญญัติว่า ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ
ต่างประเทศชั่วคราว รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็น
ต้องจ่ายเนื่องในการเดินทางไปราชการ ดังนั้น
เมื่อกระทรวงการต่างประเทศจะนำหนังสือเดินทาง
อิเล็กทรอนิกส์ออกใช้และเรียกเก็บค่า
ธรรมเนียมหนังสือเดินทาง ค่าธรรมเนียมดัง
กล่าวถือเป็นค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องจ่ายเนื่อง
ในการเดินทางไปราชการอยู่แล้ว ผู้ที่ได้รับคำสั่ง
ให้เดินทางไปราชการ จึงมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่าย

ดังกล่าวได้ตามพระราชกฤษฎีกา

๓. เพื่อให้การบริการออกหนังสือเดินทางให้แก่ข้าราชการเป็นไปโดยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ กระทรวงการต่างประเทศใคร่ขอ

ความร่วมมือหน่วยงานที่มีการส่งข้าราชการเกินกว่า ๓๐ คน ไปราชการในต่างประเทศและประสงค์จะมาติดต่อขอหนังสือเดินทางพร้อมกัน แจ้งให้ฝ่ายหนังสือเดินทางราชการ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒-๙๘๑๗๑๗๑ ต่อ ๒๒๓๕, ๒๒๓๗, ๒๒๔๐ ทราบล่วงหน้า

๔. ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ เป็นต้นไป กระทรวงการต่างประเทศจะเปิดสำนักงานเพื่อให้บริการรับคำร้องสำหรับหนังสือเดินทางทูตและราชการ ที่อาคาร ๖๐๙ สนามเสือป่า สำนักพระราชวัง นอกเหนือจากที่อาคารกรมการกงสุล ถนนแจ้งวัฒนะ

ด้วยความปรารถนาดีจาก.....

ผู้แทนจำหน่าย

- ผงจัดคราบพร้อมฤทธิ์ฆ่าเชื้อ Mediklen Powder
- เครื่องไตเทียมรุ่น Surdial, Diamax
- ตัวกรองไตเทียม Cellulose Triacetate Dialyzer NIPRO-Japan
- Blood Line & AV-Fistula set NIPRO-Thailand
- เครื่องทันยาสำหรับผู้ป่วยหอบหืด Medix, U.K.
- ตู้เตรียมยาเคมีบำบัดของ Envair, U.K.

บริษัท ไสทกวิวัฒน์ จำกัด

62/305-306 หมู่ 8 ถ.รัตนวิบูลย์ ต.บางกระสอ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

โทร. 0-2950-5240-6 โทรสาร 0-2950-5247

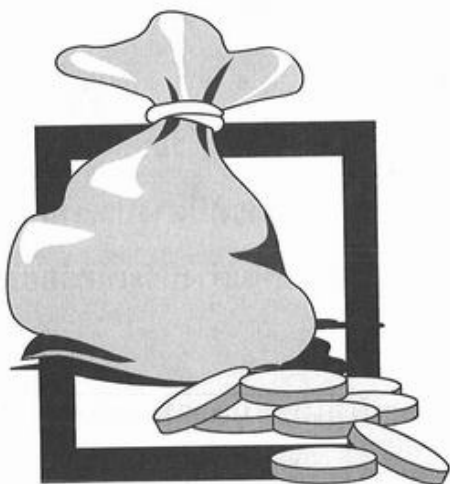
ตอน กบข. จัดส่งใบแจ้งยอดสมาชิก กบข. รายครึ่งปี

ตามพ.ร.บ. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๗๔ กำหนดให้แจ้งยอดเงินสะสม เงินประเดิม และเงินชดเชย พร้อมทั้งผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวในส่วนของสมาชิกแต่ละคนให้สมาชิกทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ซึ่งที่ผ่านมาในราวเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี กบข. นำส่งใบแจ้งยอดเงินแสดงข้อมูลในบัญชีของรอบปี

ก่อนหน้านี้ให้กับสมาชิกเป็นรายบุคคลอยู่เป็นประจำทุกปี สำหรับปีนี้เพื่อให้สมาชิกได้มีโอกาสติดตามและรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร กบข. อย่างต่อเนื่อง กบข. จึงริเริ่มให้มีการนำส่งใบแจ้งยอดเงินสมาชิก รายครึ่งปี ขึ้นเป็นครั้งแรก

สำหรับใบแจ้งยอดเงินสมาชิก กบข. รายครึ่งปี ที่จัดพิมพ์ขึ้นเป็นครั้งแรกในปี ๔๘ นี้เป็นการรายงานยอดคงเหลือ และรายการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ในบัญชีเงินทุกประเภทของสมาชิกแต่ละคน ซึ่งเป็นข้อมูลปลายงวดสิ้นสุด ณ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๘ ประกอบด้วย ๒ ส่วนหลัก ๆ คือ

ส่วนที่ ๑ แสดงข้อมูลเฉพาะของสมาชิกแต่ละคน อาทิ ชื่อ - สกุล เลขประจำตัวสมาชิก ที่อยู่ รวมถึงข้อมูลต้นสังกัดของสมาชิก ถัดลง

มาเป็นส่วนแสดงสรุปยอดยกมาต้นงวด ยอดรวมรายการเคลื่อนไหวระหว่างงวด และยอดคงเหลือปลายงวดสิ้นสุด ณ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๘

ส่วนที่ ๒ การแสดงรายการเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นระหว่างงวด ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง มิถุนายน รวมระยะเวลา ๖ เดือน และสรุปยอดรวมปลายรวม ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๘ แจกแจงตามบัญชีเงินประเภทต่าง ๆ ทั้งเงินบัญชีประเดิม เงินสะสม เงินสมทบและเงินชดเชย สมาชิก กบข. ทุกท่านสามารถติดต่อขอรับใบแจ้งยอดฉบับรายครึ่งปีได้ที่ หน่วยงานต้นสังกัดทุกแห่งเป็นต้นไป และขอแนะนำเหมือนเช่นทุกครั้งที่คือ สมาชิกควรรักษาสติของตนเอง ด้วยการศึกษาวិธีการอ่านใบแจ้งยอดให้เข้าใจ และตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏว่ามีความครบถ้วนถูกต้องหรือไม่ เพราะหากมีข้อมูลไม่ถูกต้อง หรือสมาชิกจะได้ต้องการปรับเปลี่ยนแจ้งกลับมา ยัง กบข. เพื่อดำเนินการปรับปรุงฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบันต่อไป

ข้อสำคัญอีกประการหนึ่ง ก็คือ เมื่อเร็ว ๆ นี้ กบข. ได้เปิดเผยถึงผลประกอบการและผลประโยชน์สุทธิของ กบข. ณ ไตรมาส ๒ ประจำปี ๒๕๔๘ โดย กบข. มีสินทรัพย์สุทธิจำนวนทั้งสิ้น ๒๖๘,๗๘๙ ล้านบาท และได้อัตราผลตอบแทนการลงทุนสะสม ๑๒ เดือนย้อนหลังที่ทำได้ ระหว่างเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๗ จนถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ เท่ากับร้อยละ ๕.๑๖ คิดเป็นจำนวนเงินเท่ากับ ๑๑,๑๐๑ ล้านบาท

ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราผลตอบแทนเงินฝากธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ๕ ธนาคารเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๑.๐๐ และอัตราเงินเฟ้ออยู่ที่ร้อยละ ๓.๒๓ นับได้ว่าเป็นตัวเลขผลตอบแทนที่น่าพอใจ สำหรับการทำหน้าที่บริหารเงินออมระยะยาวให้ดีแก่สมาชิก สำหรับในด้านของสัดส่วนการลงทุน ณ ไตรมาส ๒ กบข. ก็ยังคงยึดหลักความมั่นคงและความปลอดภัยของเงินต้นเป็นสำคัญ โดยกระจายสัดส่วนการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล รัฐวิสาหกิจร้อยละ ๓๕.๑๘ ตราสารหนี้ร้อยละ ๒๗.๒๑ เงินฝากธนาคาร และตราสารหนี้ที่ออกโดยธนาคารร้อยละ ๑๖.๘๒ ตราสารทุนร้อยละ ๑๒.๗๖ อสังหาริมทรัพย์และการลงทุนทางเลือกอื่น ๆ ร้อยละ ๓.๙๖ รวมทั้งการลงทุนใน ตราสารหนี้ต่างประเทศอีกร้อยละ ๓.๑๓ และตราสารทุนต่างประเทศอีกร้อยละ ๐.๙๔

และเพื่อเตรียมความพร้อมความพร้อมสำหรับการลงทุนในครึ่งปีหลัง กบข. ได้ปรับ

กลยุทธ์การลงทุนให้สอดคล้องกับภาวะเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้น โดย กบข. จะลดการซื้อพันธบัตรระยะยาวและลงทุนในพันธบัตรระยะสั้นและระยะกลางแทน เนื่องจากการลงทุนดังกล่าวจะให้ผลตอบแทนคงที่มากกว่า โดยในขณะเดียวกันเพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น กบข. ก็ยังได้กระจายการลงทุนไปยังตลาดตราสารต่างประเทศมากขึ้น รวมถึงการแสวงหาช่องทางการลงทุนในภาคอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งจะให้ผลตอบแทนในรูปของค่าเช่าพื้นที่ อย่างไรก็ตามการตัดสินใจลงทุนทุกครั้งนั้น จะต้อง

ผ่านกระบวนการกลั่นกรองของผู้บริหาร คณะอนุกรรมการจัดการลงทุน และคณะกรรมการ กบข. ตามขั้นตอน อย่างรอบคอบและรัดกุม เพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสามารถสร้างผลตอบแทนในระดับที่น่าพอใจ

นอกจากนี้ กบข. ยังได้มีการปรับปรุงถ้อยแถลงนโยบายการลงทุน หรือ Investment Policy Statement ให้เป็นปัจจุบันเพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งถ้อยแถลงนโยบายการลงทุนดังกล่าวจะเป็นกรอบหรือมาตรฐานในการปฏิบัติงานของทุก ๆ ฝ่ายที่ตามหน้าที่ความรับผิดชอบและการควบคุมที่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ สมาชิกท่านใดที่สนใจศึกษารายละเอียดของใบแจ้งยอดเงินสมาชิก งบการเงินของกองทุน ถ้อยแถลงนโยบายลงทุนได้จากเว็บไซต์ กบข. ที่ www.gpf.or.th

สนใจศึกษาติดต่อ www.gpf.or.th

ใบสมัคร สมาชิกวารสารข้าราชการ

หมายเลขสมาชิก

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว

☐ ขอสมัครสมาชิกใหม่

☐ ขอต่ออายุเป็นสมาชิก (รหัสสมาชิกเก่า

ประเภทสมาชิก () ๑ ปี (๖ ฉบับ) เป็นเงิน ๑๕๐ บาท

() ๒ ปี (๑๒ ฉบับ) เป็นเงิน ๓๐๐ บาท

ตั้งแต่ฉบับเดือน.....ถึงฉบับเดือน

และโปรดส่งวารสารข้าราชการไปยังที่อยู่ดังนี้

ชื่อ - นามสกุล

ที่อยู่

.....

.....

.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์

พร้อมนี้ได้แนบ

() เงินสด (กรณียื่นใบสมัครด้วยตนเอง)

() ธนาณัติ (ปทจ/ปทผ/.....หมายเลข

() ตัวแลกเงินไปรษณีย์

ส่งจ่าย ปท.ดุสิต กท.๑๐๓๐๐ หรือ ปณ.ผ. สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี กท. ๑๐๓๐๒

โปรดส่งจ่ายเงินในนาม “ผู้จัดการสวัสดิการสำนักงาน ก.พ.”

สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.

สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๑-๙๔๕๕, ๐-๒๒๘๑-๓๓๓๓ ต่อ ๒๑๓๔

ค่าจัดส่ง ทั่วประเทศ

ราคาหนังสือและค่าบำรุงวารสารข้าราชการอาจเปลี่ยนแปลงได้

หนังสือที่สวัสดิการสำนักงาน ก.พ. พิมพ์จำหน่าย

๑.	คู่มือสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการ	ราคา	๗๐	บาท
๒.	การนำเสนองานที่มีประสิทธิผล	ราคา	๕๐	บาท
๓.	การจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ	ราคา	๖๐	บาท
๔.	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	ราคา	๙๐	บาท
๕.	พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ๒๕๓๘	ราคา	๙๐	บาท
๖.	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ ๒๕๔๗	ราคา	๙๐	บาท
๗.	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ ๒๕๒๖ และภาคผนวก	ราคา	๖๐	บาท
๘.	การประเมินผลการปฏิบัติงาน	ราคา	๘๐	บาท
๙.	ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ๒๕๑๗	ราคา	๗๕	บาท
๑๐.	พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๕๓๔	ราคา	๕๕	บาท
๑๑.	สูตรสำเร็จ...การเป็นวิทยากร	ราคา	๖๐	บาท
๑๒.	ระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการลาศึกษาต่อในประเทศ	ราคา	๘๕	บาท
๑๓.	คู่มือการพัฒนาระบบการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์	ราคา	๖๐	บาท
๑๔.	คู่มือการประเมินและติดตามผลการฝึกอบรม	ราคา	๑๒๐	บาท
๑๕.	ครองครองใจระหว่างหัวหน้ากับลูกน้อง	ราคา	๗๐	บาท
๑๖.	คำอธิบายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ ๒๕๒๖ พร้อมแก้ไข	ราคา	๑๒๐	บาท
๑๗.	การเขียนหนังสือติดต่อราชการและธุรกิจ	ราคา	๑๐๐	บาท
๑๘.	การทบทวนที่กเสนอ การจดยางงานการประชุม การเขียนคำกล่าวในพิธี	ราคา	๘๐	บาท
๑๙.	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลา ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม	ราคา	๗๐	บาท
๒๐.	เทคนิคการนำเสนอเรื่องด้วยวาจา	ราคา	๙๐	บาท
๒๑.	คู่มือนักฝึกอบรมมืออาชีพ	ราคา	๑๕๐	บาท
๒๒.	พรบ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	ราคา	๒๖๐	บาท
๒๓.	คู่มือการพัสดุ	ราคา	๑๐๐	บาท
๒๔.	เทคนิคการร่างกฎหมาย	ราคา	๑๕๐	บาท
๒๕.	รวมกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการ	ราคา	๑๕๐	บาท
๒๖.	ตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน	ราคา	๒๐๐	บาท
๒๗.	รวมกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ	ราคา	๑๕๐	บาท
๒๘.	รวมกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ	ราคา	๑๕๐	บาท
๒๙.	รวมกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน	ราคา	๑๕๐	บาท
๓๐.	รวมมติ ครม. มติ ก.พ. และระเบียบเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน	ราคา	๒๙๐	บาท
๓๑.	กฎ ก.พ. พร้อมด้วยหนังสือเวียน ก.พ.	ราคา	๓๕๐	บาท
๓๒.	คู่มือปริญญญาและประกาศนียบัตรวิชาชีพ	ราคา	๒๘๐	บาท

มีจำหน่ายตามศูนย์หนังสือจุฬาฯ/ธรรมศาสตร์/เกษตราฯ ในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด
หรือสั่งซื้อโดยตรงหรือสนใจติดตามทางเว็บไซต์สำนักงาน ก.พ. <http://www.OCSC.go.th>

พร้อมส่งขนาดดีสั่งจ่ายในนาม “ผู้จัดการสวัสดิการ สำนักงาน ก.พ. ”

ปณ.ดุสิต ๑๐๓๐๐ หรือ ปณ.ผ.สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี กท. ๑๐๓๐๒ โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๕๕๕, ๐ ๒๒๘๘ ๓๓๓๓ ต่อ ๒๑๓๔

ที่อยู่.....สวัสดิการสำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โปรดบอกค่าจัดส่งหนังสือรายการที่ ๑-๑๓ ราคาเล่มละ ๑๒ บาท รายการที่ ๑๔-๒๑ ราคาเล่มละ ๑๕ บาท

รายการที่ ๒๒-๒๕ ราคาเล่มละ ๒๕ บาท รายการที่ ๓๐-๓๒ ราคาเล่มละ ๓๕ บาท

สนใจสมัครสมาชิกวารสารข้าราชการตามที่อยู่ข้างบน
ค่าบำรุงปีละ ๑๕๐ บาท
(ราคาหนังสือและค่าบำรุงวารสารข้าราชการอาจเปลี่ยนแปลงได้)

สร้างฝัน....

รายได้จากการจำหน่ายสลาก ร่วมสร้างฝันของเด็กๆ ให้เป็นจริง
ด้วยการมอบทุนการศึกษา และบำรุงสถานศึกษาไทย

ไม่ใช่แค่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล....แต่เป็นผู้ซื้อ
สลากอย่างถูกกฎหมายทุกคนที่ร่วมช่วยเหลือสังคม